

PAVLE SIMOVIĆ

**DA LI SAM
SEKTAŠ?**

INSTITUT ZA IZUČAVANJE RELIGIJE

Naziv djela:
Da li sam sektaš?

Autor:
Pavle Simović

Izdavač:
Institut za izučavanje religije
www.religija.me

Dizajn korica i tehničko uređenje:
Pavle Simović

Štampa:
Donat Graf, Beograd

Prvo izdanje, 2023.

Sadržaj

Uvod u sektologiju	5
1. Korijeni sektaštva	7
2. Tajna „uspjeha“ u mješavini dobra i zla	15
3. Zloupotreba slobode	24
4. Osnovne biblijske smjernice o jeresima i jereticima	29
5. Mehanizmi nastajanja jeresi	32
6. Sektaštvo sadrži elemente zavjere	40
7. Klasifikacija lažnih učitelja	44
8. Fanatizam	50
9. Individualizam	57
10. Vjersko tripovanje	66
11. Opasnosti od lažnih duhovnih iskustava i njihovih nosilaca	75
12. Provjeravanje duhova	88
13. Upozorenja Duha proroštva	93
14. Bavljenje otpadništvom od Boga	96
15. Da li sam sektaš?	109

Da li sam sektaš?

Uvod u sektologiju

Sekta je podgrupa religijskog, političkog ili filozofskog sistema vjerovanja, obično izdanak veće grupe. Iako je termin prvobitno bio klasifikacija za vjerske odvojene grupe, sada se može odnositi na bilo koju organizaciju koja se odvoji od veće kako bi slijedila drugačiji skup vjerovanja, pravila i principa. Sekte se obično stvaraju zbog percepcije hereze ili jeresi od strane podgrupe i/ili veće grupe.

Postoji nekoliko različitih socioloških definicija i opisa pojma. U tipologiji crkve i sekte, sekte su definisane kao dobrovoljna udruženja vjerski kvalifikovanih osoba: članstvo se ne pripisuje rođenjem, već proizlazi iz slobodnog prihvatanja doktrine i discipline sekte od strane sledbenika. Obično ih stvaraju raskoli unutar crkava koje su usklađene s dominantnom društvenom strukturom. Lideri sekti često osuđuju liberalne trendove u razvoju denominacije i zagovaraju povratak pravoj religiji; njihova vjerovanja i prakse imaju tendenciju da budu radikalniji i etički stroži od onih u crkvama i predstavljaju čin protesta protiv vrijednosti ostatka društva. Stoga sekte često tvrde da su autentična očišćena, obnovljena verzija vjere od koje su se odvojili. Osim toga, sekte imaju, za razliku od crkava, visok stepen napetosti sa okolnim društvom. Sektaštvo najbolje opisuje to s čim je sekta u napetosti. Neke vjerske grupe postoje u napetosti samo sa ko-religijskim grupama različitih sličnih grupa, ili postoje u napetosti sa cijelim društvom, a ne samo s crkvom iz koje je sekta nastala.

Sektaštvo se ponekad u sociologiji religije definiše kao svjetonazor koji naglašava jedinstvenu legitimnost vjeroispovijesti i običaja vjernika i koji pojačava napetost sa širim društvom uključivanjem u prakse održavanja granica tj. razlika.

Nerijetko sekte polažu pravo da posjeduju jedinstven i privilegovan pristup istini ili spasenju. Njihovi predani sledbenici obično

smatraju da su oni izvan granica kolektiva „u zabludi“. Ovo treba razlikovati od kulta koji je karakterističan po individualizmu tako da nema jasno definisane doktrine konačnog autoriteta izvan vođe kulta.

Dok je istorijska upotreba izraza „sekte“ u hrišćanskom svijetu imala pežorativne konotacije, odnoseći se na grupu ili pokret s „jere-tičkim“ vjerovanjima ili praksama koje odstupaju od onih grupa koje se smatraju ortodoksnim, njegovo primarno značenje je ukazivanje na zajednicu koja se odvojila (odsjekla) od većeg tijela iz kojeg su došli njeni članovi.

Uopštena definicija „sekte“

Sekta je svaka društvena grupa koja, bez obzira na formu postojanja ili organizovanja ili broj članova, vrši prevarnu zloupotrebu stanja neznanja i situacije slabosti pojedinaca, dovodeći ih u stanje fizičke, psihičke (i duhovne) ili materijalne zavisnosti.

Sa stanovišta biblijske religioznosti, sektom ili jeresi se može nazvati svaki oblik indoktrinacije ili zastranjivanja od cjelovite **objektivne** biblijske nauke, čija suština je sadržana u Božjem otkrivenju istine i plana spasenja. To uključuje mnoge aspekte sektaštva, počevši od devijantne teologije, ličnih sklonosti i individualizma s kojima usklađuju svoju religioznost i vjerovanja, bunt i nepoštovanje struktura autoriteta, nesposobnost razlikovanja istine od zablude i postavljanja prioriteta, zloupotrebu slobode, itd.

Bavljenje ovim aspektima će biti glavna tema ovog rada, sa osnovnim ciljem da se zaista pomogne vjernicima da prepoznaju i preduprijeđe probleme s kojima su suočeni ili se, pak, izvuku iz sekti i oslobode sektaškog mentaliteta. Dakle, nećemo se baviti sektama na način kako to obično rade „zvanične“ (crkvene i državne) službe i sociolozi religije („stručnjaci“ za sekte). Neke stvari će se ponavljati ali nemojte da vam dosadi jer prilazimo ovom predmetu sa različitih aspekata.

Poglavlje 1.

KORIJENI SEKTAŠTVA

Pristup Bibliji

Biblija je knjiga koja je standard za procjenjivanje istine i zablude. Ali ona nije pisana kao enciklopedija ili sistematizovani udžbenik teološkog i drugog znanja. Biblijske istine su često razbacane kao biseri po različitim spisima nastalim u rasponu od oko 1600 godina, tako da je neophodno „kopati“, skupljati te dragulje i posložiti ih na adekvatna mjesta. Zbog toga, iako osnovne istine Svetog Pisma mogu razumjeti i djeca, bavljenje Biblijom je veoma odgovaran i složen posao, tako da moramo biti edukovani ne samo u elementarnom književnom smislu, već osposobljeni za pošteno, objektivno, nepristrano, cjelovito i neselektivno bavljenje i izlaganje doktrina. Naravno nije potrebno da sami iznova sve radimo pošto postoji ono što se može nazvati dobrim nasleđem iz prošlosti ili akumulacijom znanja i progresivne istine. Ako smo zaista na pravom putu, to će se prepoznati po kontinuiranom napretku u svjetlosti spoznaje istine, kao i u praktičnom životu, razumu i sposobnostima vrednovanja i razlikovanja stvari u svim oblastima življenja. To bi nam trebao biti cilj, jer Bog kome vjerujemo je Stvoritelj univerzuma i života, Izvor svega znanja i mudrosti, te se, shodno tome, očekuje i od nas, kao razumnih moralnih bića stvorenih po Njegovom obličju, da djelujemo na sličan način. Mi smo, dakle, uvjereni da zdrava religioznost nikada i u ni u kojem slučaju ne uključuje manipulaciju, ispiranje mozga, fanatizam i sektaštvo.

Odnos prema istini i zabludi nije bitan samo za Božje djelo već i za lično duhovno zdravlje i konačno spasenje. Koliko su to važne stvari, najbolje se može vidjeti iz sistema koji je Bog postavio svom narodu – Izraelu – koji naglašava potrebu za vjerom u poslušnosti, posebno pazeći i čuvajući ono što je sveto, uz

krivično-pravni zakonik sa predviđenim sankcijama za destruktivno djelovanje, te napokon i iz samog Isusovog učenja i praktičnog primjera. Isus je upozorio svoje učenike protiv lažnih učenja koja su bila, i koja će nastaviti da budu, najveća prepreka za napredak istine. Susretaćemo se sa doktrinama svih vrsta, i ukoliko nismo dobro upoznati sa Božjom Riječi, postoji opasnost da budemo zavedeni na neku stranputicu. Zbog toga moramo biti sposobni da stanemo za istinu i dočekamo jeresi i zablude i njihove nosioce. Da bismo bili uspješni u tome, neophodno je povezati stvari i shvatiti kako funkcioniše obmana.

Otac laži i izvor zabluda

Isus je konstatovao da je Sotona „Otac laži“ (Jovan 8:44). Ko je Sotona? Biblija nas obavještava da postoje duhovna bića koja ljudi ne mogu da vide jer su izvan domena vidljivog spektra oka. Biblija ta bića naziva anđelima, koja su superiornija od čovjeka. Trećina anđela se u prošlosti, kako Sveto Pismo izvještava, pobunila protiv Boga i Njegovog poretka vladavine zasnovane na ljubavi, nakon čega su zbačeni na zemlju i postali demoni ili pali anđeli (Otkrivenje 12. glava). Oni se još nazivaju zli duhovi ili sile tame, a njihov vođa je Sotona, nekada najuzvišeniji anđeo čije je ime bilo Svjetlonoša, ili na latinskom jeziku Lucifer. On je bio anđeo najvišeg reda u neposrednoj Božjoj blizini.

Lucifer ili Svjetlonoša, u Bibliji, prema proroku Isaiji, je sin zore, čije prebivalište je prvobitno bilo na Nebu, u neposrednoj Božjoj blizini i koji je poželio Božji položaj (Isaija 14:12-14) tako što bi se izjednačio sa Bogom. Biblija ga takođe identifikuje kao anđela heruvima (zaklanjača) najvišeg reda (Ezekiel 28:12-15), kojeg je, nakon prvobitne pobune protiv Boga, pobijedio arhanđel Mihael i zbacio na zemlju sa trećinom drugih anđela pobunjenika sledbenika Lucifera (Otkrivenje 12:3,4,7-9). U istom pasusu ovaj pali anđeo se poistovjećuje sa Sotonom (u značenju „protivnik“), đavolom („diabolos“ koje znači opadač, lažni optužitelj, onaj koji

je sklon klevetanju), aždajom i starom zmijom (uporedi sa Postanje 3. glava), koji je prouzrokovao pad ljudskog roda u grijeh.

Profil prvog nosioca zla zahtijevao bi zasebnu analizu. Lucifer, anđeo najvišeg reda, samoinicirao je egocentričnost i oholost u svom biću, te pokrenuo pobunu protiv Boga na Nebu, dovodeći u pitanje Njegov karakter i poredak života koji je Bog uspostavio. Lucifer je nametnuo nedoumice lažnim predstavljanjem stvarnosti i lažnim prikazima navodne uskraćenosti stvorenih bića od strane Stvoritelja. Tvrдио je da anđelima nije potreban nikakav Zakon, da sami mogu birati svoj put i biti bogovi za sebe. Svojom politikom i lukavstvom obmanjivanja uspio je pridobiti trećinu anđela na svoju stranu, što se na kraju završilo njihovim protjerivanjem sa Neba.

Nakon svog pada na Nebu, Sotona je naveo prvi bračni par na Zemlji da prestupe Božji zakon i otkazu lojalnost Bogu zbog čega se pojavila smrt i sva prokletstva sa kojima se čovječanstvo suočava. Sotona Božji uput za dobro čovjeka predstavlja kao određenu zabranu – uskraćivanje nečega što se može imati. Kad na Božje upute gledamo kao na zabrane (ili čak „zapovijesti“), mi se nalazimo na terenu i sa umnim sklopom gdje Sotoni dajemo preimućstvo da nas iskuša i pobijedi. Sotona hoće da uništi što više Božjih stvorenja, a to uništenje ustvari podrazumijeva da ljudi nikad ne saznaju pravu istinu o Bogu, Njegovom Sinu Isusu Hristu i Njihovom Planu spasenja čovjeka od grijeha i smrti i obećane nagrade – vječnog života.

Osnovni ciljevi Lucifera odnosno Sotone i njegovih palih anđela na Zemlji su sledeći:

1. Zadobijanje teritorije ili kutka u univerzumu gdje mogu upražnjavati svoj koncept. To je osnovni preduslov za „nezavisnost“.
2. Satanizacija čovječanstva u svrhu obezbjeđivanja sledbeništva i osвете Bogu Stvoritelju.
3. Osujećivanje Božjeg Plana spasenja u pokušaju ovjekovječavanja satanizma odnosno prava na vječni život Lucifera

i njegovih palih anđela. Iz njihove perspektive, ljudi na Zemlji u tom scenariju samo su kolateralna šteta, upotrebljivi dok služe svrsi.

Biblija kaže da su Sotona i demoni uzrok svakog zla na Zemlji, koristeći ljude u svojim namjerama, zbog čega ljudi posebno snose odgovornost pred Bogom jer dobrovoljno pristaju na grijeh i zlo. Isus Hrist je jasno izjavio da je Sotona knez ovoga svijeta. Sotona i demoni neumorno su radili i rade da unize ljude i pretvore ih u svoje obožavaoce (svjesne ili nesvjesne), diskvalifikujući ih time izvan okrilja Božje milosti. Samo zahvaljujući Riječi Božjoj i djelotvornoj sili pobožnosti koja istinski spaja čovjeka sa Bogom vjerom, mi se možemo odbraniti, baš kao što je uradio i Isus prilikom svoje misije na Zemlji.

Poluistina u iskušenju

Da bi iskušenje bilo privlačno, ono obično sadrži određeni stepen istine. Ono što je Sotona obećao Evi u Edenu bilo je djelimično istina, ali konačni ishod je bila laž. Istina je bila da će joj se, podlegnuvši ovom iskušenju, „otvoriti oči“ (Postanje 3:5), i, nakon što je Adam, kao nosilac odgovornosti, verificovao prestup, oči su im se zaista „otvorile“ za percepciju koju prethodno nisu imali. Prvo shvatanje te vrste bila je svijest o vlastitoj golotinji (Postanje 3:7). Drugim riječima, zbog gubitka Božje slave, oni su ušli u problem čak i sa samima sobom razvijajući protivrečnosti i komplekse koji uzrokuju stid, nelagodu, opterećenost samim sobom, sumnjičavost, usredsređenost na sebe i sl. Prema Božjim riječima, oni su postali kao „bogovi“, stekli su vlastitu „nezavisnost“, kao pali anđeli, i imali spoznaju dobra i zla (Postanje 3:22).

Ali, s druge strane, to je bilo potpuno pogrešno predstavljanje onoga što je Bog rekao i što je bila Božja namjera. Sotonina laž je bila „nećete sigurno umrijeti“. Zabluda Adama i Eve bila je što su povjerovali Sotoninoj laži u odnosu na istinu od Boga i mislili, baš kao Lucifer, da mogu sami odrediti sopstvenu istinu. Kad god

pokušamo da utvrdimo istinu odvojeno od Boga ili već otkrivenih istina, mi u stvari govorimo: „Neću prihvatiti Božja pravila i smjernice. Napraviću svoja.“ U palom stanju Bog je previše neugodan za nas i mi težimo da sami postavljamo svoja pravila. Otuda i ljudska „potreba“ za oblikovanjem drugih prihvatljivijih „istina“ i drugih bogova, koji su idoli (Rimljanima 1:22-23) i, u duhovnoj realnosti, predstavništva demona.

Satanistički umni sklop i fabrikovanje obmana

Satanistički sistem vrijednosti koji se zasniva na vjerovanju u samodovoljnost (nezavisnost) i/ili posjedovanje života po sebi (besmrtnost), potpuno mijenja ljudsku prirodu i percepciju o svim moralnim vrlinama koje je Bog usadio u čovjeku prilikom stvaranja. Na ovim dvjema pogrešnim premisama koje obuhvataju čitav ljudski rod nadograđuju se sve druge zablude. Na moralna načela se gleda kao na sputavanje i porobljavanje, i ona gube funkciju zaštite odnosa između Boga i čovjeka i zaštite međuljudskih odnosa. Otuda toliko protivljenje Božjem Zakonu i različiti pokušaji njegovog negiranja, odbacivanja i omalovažavanja.

Odbacivanjem stvaranjem namijenjenog odnosa sa Bogom, pali anđeli i ljudi odbacuju i Božji Zakon u svojim srcima. Stoga neporođeno ljudsko srce pribjegava fabrikovanju lažirane religioznosti i pretvaranja. Tako se gradi sistem nepokornosti sa maskom pokornosti. To je koncept koji je u realnosti u neprijateljstvu sa Bogom, koji se odriče i ne želi Boga, dok istovremeno svim sredstvima nastoji da se lažno predstavi i kamuflira svoje mane i propuste. Pokušaćemo približiti ovaj predmet navođenjem nekih manifestacija pale ljudske prirode u praksi.

1) Neobjektivno rezonovanje. – Nepovezanost sa Izvorom mudrosti i egocentričnost onemogućavaju ispravno sagledavanje činjenica i objektivno i pošteno rezonovanje čovjeka. Stoga je ljudski um pod grijehom lako podložan zabludama i veoma otežano pravi razliku između istine i laži.

2) Pogrešni standardi i pogrešna mjerila. – Proističu iz vrednovanja zasnovanog na učinku ili percepciji kroz silu i moć. Primjena ovakvih mjerila uništava naše shvatanje o Bogu i odnos sa Bogom te sprečava prepoznavanje realnih kvaliteta za uspostavljanje zdravih međuljudskih odnosa. Umjesto jednostavnog povjerenja i cijenjenja karakternih vrlina, mi radije očekujemo da nam druga strana dokazuje svoju vrijednost kroz paradiranje, dostignuća ili posjedovanje materijalnih stvari.

3) Sklonost ka prihvatanju lažne teologije. – U duhovnoj ravni, Sotona i pali anđeli truju ljude lažnim teorijama o Bogu i Božjem karakteru. Tako čovjek gotovo neprimjetno mijenja tabor i prelazi sa obožavanja i službe Bogu na obožavanje i službu demonima, nebitno kakvim doktrinama to pravda ili maskira. Kroz cijelu poznatu istoriju lažne predstave o Bogu ili bogovima, obično antropomorfiziranim verzijama božanstava, veoma su prisutne. Laži o Bogu i Njegovom karakteru su najdjelotvorniji metod za sprečavanje povezivanja sa Bogom, dok istovremeno pospješuju i održavaju laži o nama samima. Na taj način ne samo što gubimo iz vida sopstveni identitet, već i Božji.

4) Fanatičan odnos prema Bibliji. – Idolatrijski odnos prema Bibliji otkriva se u izopačenom razumijevanju doktrina, poremećaju prioriteta, nerazlikovanju simboličnog i metaforičkog izražavanja od doslovnog, izvođenju zaključaka iz nejasnih odlomaka na štetu eksplicitnih izjava i sl.

5) Čovjek je kontrolisan duhom straha, krivice i nesigurnosti. – Zbog ovoga je čovjek nespreman i nevoljan da se suoči sa svojim problemom, istinom i odgovornošću. On je stoga mnogo spremniji da svoju krivicu i odgovornost prebaci na druge, uključujući i samog Boga. Opterećen svojim slabostima, čovjek takođe traži mehanizme da ih prikrije ili prikaže kao suprotnost stvarnom stanju.

6) Zarobljeničtvo sebičnosti i vlastitoj gluposti. – Prepušten sam sebi i odvojen od Izvora života i mudrosti, čovjek ima

„potrebu“ za buntom i odupiranjem svemu što „ugrožava“ njegovu zatvorenost u sebičnosti. To dovodi do gubljenja zdravog razuma i nalaženja utočišta u površnosti i gluposti.

7) Odbacivanje čiste istine. – Sve što podsjeća na istinu, izaziva otpor i ignorisanje od strane pale prirode. Pali čovjek će prije sve prihvatiti, koliko god to bilo iracionalno, osim čiste i nepomiješane istine. I upravo odatle se otvara prostor za svakojake manipulacije i sektaštvo u religiji.

8) Sistem vrijednosti zasnovan na učinku i moći. – Čovjek u grijehu teži da izopači sve što dolazi od Boga, jer njegov sistem vrijednosti sada je zasnovan na učinku i demonstraciji moći. On želi da „izdominira“, ne samo unutar svoje vrste, već čak i u borbi sa Bogom. Zato su ljudima jako bitne titule, pobjede, društveni status i prestiž, imovinsko stanje i materijalni posjed, naročite stečene sposobnosti koje služe za isticanje, pripadnost „elitnim“ društvima, organizacijama, vjerskim zajednicama, nacionalnosti... Zavisno o svom učinku, koji uvijek iznova traži (samo)dokazivanje, uhvaćeni smo u krug ponosa i depresije koji su zasnovani na bazi našeg uspjeha odnosno neuspjeha.

9) Težnja za pozicijama moći i kontrole. – Razmišljanje zasnovano na učinku daje vrijednost poziciji. Što je viša pozicija, veću vrijednost osoba ima. Ovom iskušenju pale prirode prvi je podlegao Lucifer (Isaija 14:13,14). Što se više uzdižete, dobijate veći osjećaj vrijednosti. U mnogim slučajevima efekat ovoga je sledeći: oni koji su najnesigurniji i koji imaju najmanju vrijednost su najuporniji i najambiciozniji da stignu do vrha.

10) Deifikacija i proglašavanje nesvetog svetim. – Sotonina ponuda ljudima da „postanu kao bogovi“ upražnjavana je mnogo puta tokom ljudske istorije – od „oboženih“ vladara do „svetih“ vjerskih vođa. Ovi potonji imaju potrebu za izigravanjem posredništva između Boga / bogova i ljudi, kao i za simulacijom svetosti.

Simulacija svetosti po logici stvari mora biti što udaljenija od posvećenosti karaktera prema Božjem istinskom modelu kroz Plan

spasenja i što više istaknuta kroz grandiozne vjerske objekte, forme, sveštenu koreografiju i pompu za opčinjavanje ljudskih čula. Ova vrsta lažirane predstave Boga i svetosti takođe teži dokazivanju sopstvene ispravnosti kroz znake i čuda.

Skrivena premisa svih ovih ljudskih napora da lažiraju svoje stanje i položaj pred Bogom nalazi se u odluci zapisanoj u Svetom Pismu: „Ne želimo da on [Hrist] kraljuje nad nama.“ (Luka 19:14) Stoga oni grade cijeli sistem nepokornosti koji se prikazuje ili simulira kao pobožnost, gdje i vođe i podanici dijele isti pobunjenički duh, namjere i ciljeve. Tako Bog postaje apstraktan, udaljen i nevažan, dominiraju idoli, a religija postaje sama sebi svrha. Stoga se simulanti oboženja mogu nazvati super sektašima.

„Teško onima koji za zlo kažu da je dobro, a za dobro kažu da je zlo, koji od tame prave svjetlost, a od svjetlosti tamu, koji od gorkog prave slatko, a od slatkog gorko! Teško onima koji su mudri u svojim očima i razumni sami pred sobom!“ (Isaija 5:20,21)

Sažetak nastanka i širenja sektaštva

Lucifer, arhi pobunjenik na Nebu je prvo moralno biće u univerzumu koje je zavrbovalo druga bića – trećinu anđela – u svoju sektu (Otkrivenje 12:4, 9). Navođenjem naših praroditelja na prihvatanje njegovog koncepta (Postanje 3), svi ljudi, kao reprodukcija Adamovog života, skloni su grijehu i lišeni Božje slave (Rimljanima 3:23). Odbijanje da u vjeri i poslušnosti slijedi Božji plan spasenja, sektaški pobunjenički umni sklop i sklonost da formira religiju po sopstvenom nahodaњу, manifestovali su se već kod Kaina, Adamovog prvog sina. U tom prvom antagonizmu između predstavnika pogrešne i ispravne religije, pobunjenička strana je ispoljila mržnju i agresiju (Postanje 4), i ta matrica prati ljudski rod kroz svu istoriju, jer istinski pobožni ljudi su ukor savjesti idolo-poklonicima i sektašima. Degradacija ljudskog roda se dalje nastavila kroz istoriju do krajnje pokvarenosti i zamjene istine lažima (i lažiranim religijama) svih vrsta (Rimljanima 1:18-32).

Poglavlje 2.

TAJNA „USPJEHA“ U MJEŠAVINI DOBRA I ZLA

Uvid u grijeh i zlo

Šta je zapravo grijeh? **Grijeh je prestup Božjeg Zakona** (1. Jovanova 3:4), poretka života i pobuna protiv Boga (5. Mojsijeva 9:7; Jošua 1:18). Grijeh takođe podrazumijeva promašaj životnog cilja ili svrhe, propuštanje da se čini ono što je ispravno, moralno i dobro. Grijeh je i stanje pokvarenosti srca (unutrašnjeg bića) te sklonosti ka zlu. Grijeh razdvaja stvoreno moralno biće od Boga na način što grešnik želi bitisati kao nezavisno, samodovoljno, sebično biće koje se ponaša kao da svoj život ne duguje nikome i može ga koristiti prema sopstvenom nahođenju. Grešnik ima tendenciju potiranja i anuliranja svoje pozicije stvorenja i djeluje kao da je bog za sebe. Glavne posledice grijeha su otuđenje od Boga, od drugih ljudi, od samog sebe i od tvorevine. Sve ovo možemo zapaziti u 3. poglavlju knjige Postanja koja opisuje pad čovjeka.

U iskušenju i padu prvih ljudi može se uočiti opšti obrazac grijeha koji se provlači kroz Sveto Pismo: (1) počinjete preferirati stvorenje umjesto Stvoritelja; (2) slijedite vlastite utiske i zamisli umjesto Božjih uputa; (3) učinite samoispunjenje (samozadovoljenje) ciljem. Perspektiva ovoga izgleda dobro za život, a zapravo vodi u smrt. Jer u krajnjoj liniji motiv je pobuna protiv Boga koji daje život, što ne ostavlja drugu alternativu osim smrti.

Grijeh je prevaran, lukav i ima svoju silu. On se najčešće skriva pod izgledom onog što je dobro. On se maskira i obećava dobre stvari ili uzvišeniji status, iskustva, zadovoljstva i spoznaje. No u svojoj suštini, grijeh je potpuno iracionalan. Otuda svaki pokušaj opravdavanja grijeha se zasniva na lažima, poluistinama i iracionalnim argumentima. Shodno tome, grijeh direktno negativno

utiče na sve ljudske plemenite sposobnosti i vrline. On pomućuje razum, atakuje na racionalni rezon, samokontrolu, disciplinu, zdrava načela... Grijeh djeluje kao *perpetum mobile*, neprekidno guran demonskim i svjetovnim silama.

Postoji put koji se čovjeku (pod obmanom grijeha) čini ispravnim, ali njegov kraj je put u smrt (Izreke 14:12). Stoga bi bilo dobro da u iskušenju ne razmatramo ono što ono nudi, već ono što ćemo izgubiti.

Sposobnosti čovjeka da misli, planira, ubjeđuje i obučava druge omogućavaju zlu da postane pametnije, lukavije i jače. Treće, u suštini grijeha leže ponos i oholost, otuda grijeh odbija Boga i Njegovo spasenje i nudi falsifikate spasenja (2. Solunjanima 2:2-4) ili krivotvorene ideologije.

Zlo nastaje kroz pogrešni voljni akt personalnog bića. Nosilac zla može dalje uticati na druga personalna bića i na taj način raširiti zlo kao stvarnost u domenu njihove egzistencije. Svako personalno biće dalje u lancu širenja zla snosi vlastitu odgovornost za svoj (pogrešan) izbor i (po)grešnu akciju. Prema tome, zlo ima svoju progresiju, težnju ka širenju, koja je istovremeno samodestruktivna. Zlo je moglo da bude aktivirano iz alternative do opcije isključivo od strane slobodnog moralnog bića, i kao takvo može da funkcioniše kroz koncept mješavine dobra i zla, zloupotrebavajući dobro u svrhe koje Tvorac originalno nije postavio. Zlo, prema tome, ne može biti fiktivno niti mistično i neuhvatljivo, već ima svoje nosioce koji snose odgovornost za njegovu inicijaciju i širenje. Ovo su opšta načela primjenljiva svakako i na domen sektaštva.

Cijela velika borba između dobra i zla gravitira upravo oko validnosti Božjeg poretka života. Luciferov plan izjednačavanja sa Bogom mogao bi uspjeti isključivo ako bi uspostavio novi nezavisni poredak, dokazavši na bilo koji način bilo kakav propust Božjeg poretka. To bi uvelo dva ravnopravna Izvora istine ili čak dalje onoliko izvora koliko bi bilo pobunjenika. Odavde možemo, makar djelimično, da shvatimo svu težinu sukoba između istine i

zablude, Božjeg koncepta života i perfidno lukavog satanizma.

Laž kao oruđe protiv istine

Laž je tvrdnja suprotna istini. Laž i obmana su negiranje istine ili falsifikovanje istine. Laž proizlazi iz sebičnosti, usmjerenosti na sebi i težnje da se manipulacijom drugi dovedu u zabludu. Da bi bila uspješna, laž se zasniva na izopačenju istine. Otuda poslovice da u svakoj laži ima pola istine.

„Ima šest stvari koje Gospod mrzi, a sedmo je odvratno duši njegovoj: ohole oči, lažljiv jezik i ruke koje prolivaju nedužnu krv, srce koje smišlja opake stvari, noge koje brzo trče na zlo, lažan svjedok koji govori laži i onaj ko izaziva svađu među braćom.“ (Izreke 6:16-19)

„Ko postupa prepredeno, neće stanovati u domu mome. Ko laži govori, neće opstati pred očima mojim.“ (Psalam 101:7)

Dugoročno gledano, odsutnost istine, neznanje i zablude nas ostavljaju u mraku, ne dopuštaju nam da objektivno sagledamo stvarnost, navode nas na pogrešne zaključke i u konačnici i na pogrešno djelovanje. Zato je govor o istini i razotkrivanje neistine najvažniji zahtjev koji se stavlja pred čovjeka. Istina obavezuje.

Laž je prisutna svuda, uvukla se u srce života, u sve naše odnose. Ljudi lažu iz straha, da prikriju svoje nedostatke, da sakriju loš karakter, da uljepšaju biografiju, da se prikažu drugačijima nego što jesu, da opravdaju svoja zla, da prebace odgovornost na druge, da izvuku korist za sebe... Ljudi lažu da se drugima dodvore, da laskaju drugima i podržavaju ih u njihovom zlu kako bi sami od toga imali koristi. Ljudi lažima podrivaju djelovanje dobra, podvalama blate i uništavaju korisnost nosilaca istine. Lažljivci se suprotstavljaju istinskom dobru i sve čine da ga bar malo okrnje i dovedu u pitanje i da druge ljude pritom zavedu na krivi put – manipulacijama, dezinformacijama, lažnim svjedočenjem i krivotvorenjem.

Laž nije samo svjesno izricanje neistina, ona je možda i daleko

češće poricanje i prećutkivanje istine, što opet ima velike posljedice i na individualne i na kolektivne odnose.

Laž u ličnim i intimnim međuljudskim odnosima vjerovatno ima teže posljedice za ljude, od političkih, medijskih, religijskih, ekonomskih i dugih „kolektivnih“ laži, ali ove su dugoročno pogubnije za svijet. Svijet je podijeljen u dva tabora: jedan, u manjini, počiva na mislećem svijetu koji se s oprezom i postojanošću zna nositi s kompleksnošću i može odvojiti opsjenu od istine, i drugi, a to je većina koja se svakodnevno povećava, koji se povlači iz realnosti u lažnu sigurnost i čaroliju. I u tom drugom taboru, koji žudi za fantastikom, zanosom, transom i opsjenom, smisleni, pametni razgovori, bivaju potisnuti na margine, a na vidjelo izlazi sva bijeda samoopsjene.

Laž kao nevjerodostojnost, ignorisanje, prećutkivanje ili odbijanje da se prihvati istina, u individualnim međuljudskim odnosima može imati zastrašujuće posljedice, jer uništava povjerenje i bliskost među ljudima i u konačnici razdvaja ljude.

Nepoznavanje i ignorisanje istine onemogućava vrednovanje slobode. Milioni ljudi koji danas žive smatraju sebe slobodnima. No oni zapravo nisu slobodni.

Pavle u svom pismu Korinćanima vrlo konkretno ukazuje na to da se pravi vjernici odriču svih prevara i lukavstva ili izvrtanja Božje Riječi kako bi se istina mogla prezentovati ljudskoj savjesti (2. Korinćanima 4:1,2). Kad se istina kakva je data od Boga propovijeda ljudima, onda je odgovornost za neprimanje samo na onima koji je ignorišu ili odbacuju:

*„A ako je i pokrivena dobra vijest koju objavljujemo, pokrivena je onima koji odlaze u propast, onima **kojima je bog ovog doba zaslijepio nevjernički um**, da do njih ne prodre svjetlost slavne dobre vijesti o Hristu, koji je obličje Boga nevidljivog.“ (2. Korinćanima 4:3.4)*

Drugim riječima, odbijanje istine ima samo jedan ishod – robovanje lažima, nebitno u kojoj mjeri i u kakvim oblicima. I to

stanje je kamuflirano u mješavini istine i obmane, što ga čini izuzetno opasnim.

Proces od iskušenja do grijeha

Ljubav koja se ispoljava odanošću, povjerenjem, saosjećanjem, blagošću, zauzimanjem u službi drugima i Tvorcu, ne može biti dovedena u pitanje sve dok se slobodno moralno biće ne odluči da posegne za alternativom. Iako mi ne možemo ni na koji način opravdati iracionalnost grijeha, možemo shvatiti kako on nastaje i koji su koraci od iskušenja do grijeha.

Vrlo važno je znati da iskušenje **nije** grijeh. Sve dok iskušenje stoji kao ponuda koja se može odbaciti ili prihvatiti, ono nije grijeh. Bavljenje onim što predlaže i nudi iskušenje vodi u grijeh uma (vidi Matej 5:27,28), koji zatim planira, iščekuje i radi na realizaciji istog (Jakov 1:14,15).

U slučaju Lucifera taj proces se počeo odvijati onda kad se on počeo baviti egocentričnim mislima. Mogućnost za grijeh se otvorila onda kad je on počeo da se bavi i zaokuplja svojom sopstvenom slavom, sjajem, mudrošću i veličinom (Ezekiel 28:12,15) „*Tvoje srce se uzoholilo zbog ljepote tvoje. Uništio si mudrost svoju zbog svog sjaja.*“ (Ezekiel 28:17)

Vidimo da se u prvim koracima bavljenja iskušenjem Luciferovo srce uzoholilo. Grijeh u bilo kojem obliku odražava sebičnost. Oholost je stanje (duhovno, moralno, emotivno) u kojem osoba prekomjerno uzdiže samu sebe, uživa u vlastitoj superiornosti i nadmoći nad drugima. Oholost prethodi gotovo svim drugim grijesima, podstiče i vodi u sve ostale grijeha. Oholost je takođe usko povezana sa samodovoljnošću i samouzvisivanjem (Jakov 4:6; Izreke 29:23; 5. Moj. 8:14,17,18). Ohola osoba prezire druge, ne prihvata pruženu ruku, samodopadna je, samozadovoljna, želi se samoisticati, ima predstavu samopravednosti, potcjenjivački odnos prema drugima, nepravedno kritički stav. Oholost proizvodi prezir drugih i čini oholu osobu podlu prema bližnjima. Svaki oblik

oholosti djeluje kao zlo na druge osobe.

Na ovo se nadovezuje taština – neopravdana osjetljivost na svoju veličinu, položaj, zasluge i sl. što je opet usko vezano sa sujetom. Tu se neminovno javlja i gordost kao izopačeni oblik samopoštovanja. Sebičnost se nikad ne može zadovoljiti koliko god da prigrabi za sebe. Sebičnost je praćena zavišću – negativnim (neprijateljskim) stavom i osjećanjem prema drugima koji imaju nešto što zavidna osoba smatra da treba posjedovati. Samo ohola osoba može biti u stanju zavisti.

Izopačeno samopouzdanje proističe iz samodovoljnosti kao stanje u kojem osoba svoje sposobnosti ocjenjuje dobrim i više nego dovoljnim za uspješno djelovanje i ostvarenje svojih ciljeva.

Samouzvišenje proizvodi nerealnu predstavu o vlastitom statusu, mogućnostima i položaju. Sebičnost i usmjerenost na sopstveno veličanje i slavu potiskuju i zauzimaju mjesta načelima ljubavi prema Tvorcu i prema bližnjima. Podređivanje svega vlastitom uzdizanju nameće se kao cilj. Umjesto ljubavi počinje da vlada sebična ambicija koja projektuje vlastiti ego na nivo samog Boga. Stvoreno biće želi da bude u rangu samog Tvorca.

Prividna prednost grijeha

Dok Sotona i njegovi emisari mogu koristiti prevaru i lukavstvo za ostvarenje svojih ciljeva, Bog ne može lagati. Dok Lucifer može kao zmija da bira krivudavi put, da se uvija, vrti i šunja da bi se prikrio, Bog se kreće samo otvorenom i direktnom putanjom. Sotona se zamaskirao plaštom laži i za jedno vrijeme bilo je nemoguće skinuti mu masku da bi se otkrila užasna nakaznost njegovog karaktera. Sotoni (i njegovim pristalicama) se moralo dati vrijeme da se potpuno otkrije kroz svoja okrutna, podmukla i zla djela.

Od Pada do današnjeg dana, čini se kao da grijeh ima nadmoć i da pobjeđuje (2. Timoteju 3:13). Lukavstvo nosilaca grijeha stvara privid dominacije ovog koncepta, što se reflektuje u svim poljima ljudske misli: filozofiji, teologiji, nauci, sociologiji...

Hipnotisanje zabludom

Obmana ima hipnotičko dejstvo na primaoca (2. Korinćanima 4:3,4; 1. Kraljevima 22:20-23). Da bi bila uspješna, ona se nikad ne iznosi otvoreno nego uvijek iza maske, sa insinuiranjima koje izazivaju sumnju u realno stanje stvari (Postanje 3:1-7). Zabluda se zasniva na lažnom predstavljanju i perspektivi, što podstiče maštu na stvaranje imaginarnih predstava i očekivanja. Informacije tada prestaju da se kritički analiziraju putem razuma i mozak ulazi u tzv. alfa režim nerazmišljanja i hipnotisanosti. Upravo to početno stanje grozničave uzbuđenosti u iščekivanju nove spoznaje i navodno uzvišenijeg iskustva, veće sreće i užitka, navodi žrtvu na prelamanje slobodne volje na pogrešnu odluku.

Na žalost, žrtva obmane nikako ne želi sama da požnje posljedice svog pogrešnog izbora. U grijehu nestaju istinska plemenitost, požrtvovanje, ljubav i sve druge božanske osobine. Sve to se podređuje drugoj sili destrukcije i smrti. Zlo ima tendenciju širenja, prenošenja zaraze. U tom svom pohodu ne bira sredstva.

Zlo se prikriva i pretvara da nije to što jeste dok ne obradi svoju žrtvu. Onda joj se smije u lice i likuje.

Ponašanje grešnog čovjeka

Čovjeka pokreću motivi ponašanja nesvrshodni njegovoj egzistenciji. Analizom tih motiva otkriva se da oni u svojoj suštini sadrže elemenat obmane, tj. da ne nude čovjeku istinsko zadovoljenje, slobodu, smisao i sve ostalo što obećavaju. Čovjek, pored razuma kojim je sposoban da uvidi iracionalnost i nesvrhovitost svojih motiva u odnosu na njegovo lično i opšte dobro, ima i savjest koja u svom zdravom stanju takve motive proglašava nemoralnim, tj. grešnim.

U nemoći da razumno opravda svoje grešne porive pred svojom savješću, čovjek dolazi u iskušenje da izgubi zdrav razum. Razum nam je dat da bismo shvatili svrhovitost dobrote naspram grijeha, te da bismo je tako, razlikujući je od zla, svojom slobodnom

voljom izabrali. Zato, kada izabiramo grijeh, tada se bojimo da mislimo jer smo u opasnosti da raskrinkamo sopstvene motive kao grešne. Od mudrosti bježimo u površnost, dok razum više nema funkciju da razlikuje dobro od zla, već da zlo predstavi kao dobrotu pred našom savješću. Kako je grijeh nemoguće opravdati razumnim argumentima, mi se pozivamo na iracionalne argumente: osjećanja, autoritete, broj zastupnika ideje... umjesto na smisao, što izaziva gubljenje zdravog razuma.

Suština izopačene predstave čovjeka o samom sebi počiva na *lažiranju stvarnog stanja*. Čovjek pokušava da izgradi lažnu sliku o sebi, služeći se psihološkim trikovima ili čak lažirajući Božje otkrivene istine. U gotovo svim izopačenim oblicima religioznosti, čovjek pribjegava „oboženju“ kao utočištu. Grijeh se više ne posmatra kao „prekršaj Zakona“ ili „bezakonje“, kako ga definiše Božja riječ (vidi: 1. Jovanova 3:4), već se izbjegava nazvati po imenu, te mu se pripisuje neizbježno vječno postojanje ili neko uopšteno imaginarno značenje, a sve u cilju skidanja i poricanja vlastite odgovornosti.

Najveća pseudo potreba u grijehu je lažno prikazivanje realnog stanja. Čovjek na svaki način pokušava prikriti vlastitu ispraznost i nezadovoljstvo i prikazati sebe u što povoljnijem svjetlu. To se izražava u potrebi za priznanjima, naklonosti, uživanju određenog statusa u društvu, pohvalama, pa čak i izazivanju zavisti drugih. Grešnik voli da se što je moguće ljepše „nakiti“ i paradira. Na taj način on stimuliše i zadovoljava svoju tjelesnost, istovremeno nastojeći da fascinira i šarmira druge.

Čovjek zatvara oči pred očiglednim i bira prevaru. Tako se izgrađuje izopačeni sistem vrijednosti. To je sjajno opisao apostol Pavle u Rimljanima poslanici 1:18-32, uključujući i cijeli spektar grijeha koji proističe iz zadržavanja istine u nepravdi.

Da čovjek po svojoj prirodi zaista želi Boga, da su naše prirodne tendencije zdrave, a ne patološke, Isus bi rekao: „*Ako ko hoće za mnom ići neka nađe sebe.*“ Međutim, Isus kaže suprotno:

„Ako ko hoće za mnom ići neka se odreče sebe.“ (Matej 16:24)

Pseudoreligioznost u grijehu

Vjerovatno vrhunac ljudskog duhovnog i intelektualnog apsurda u grijehu predstavlja pseudoreligioznost. Lažirana religija je potreba čovjeka u grijehu.

*„Njegova pojava, koju Sotona omogućuje svojim djelovanjem, praćena je svakom silom i znacima i lažnim čudima, i svakim zavođenjem u nepravdi među onima koji propadaju **zato što nisu prihvatili ljubav prema istini da bi bili spaseni. I zato Bog dopušta da na njih djeluje zabluda, da bi vjerovali laži.**“ (2. Solunjanima 2:9-11)*

Izopačena religioznost se ne zadovoljava razumnim pozivom na dobrotu, jer on ne može da pokrene duhovno nepreporođeno srce. Zato ona tom pozivu dodaje iracionalni dodatak sračunat da u čovjeku pobudi fanatične porive njegove prirode: krivicu, strah, gnjev, sujetu i sentimentalna osjećanja. Na taj način izopačena religioznost manipuliše čovjekom preko njegovih slabosti.

Nemoguće je gajiti nepoštenje u bilo kojem obliku i pristati uz punu istinu. Tendencija ka devijantnoj religiji, čak i kad se to manifestuje u naizgled manjim oblicima zastranjivanja, ukazuje na nevoljnost subjekta da se pokori istini. Stoga biblijska religija u kvalitativnom, zdravorazumskom i svakom drugom smislu toliko odvaja od svih drugih vjerskih ili filozofskih koncepata da je iskrenom istraživaču prosto nemoguće ne vidjeti razliku.

Poglavlje 3.

ZLOUPOTREBA SLOBODE

Bog nas je stvorio po svom obličju. Ali postoji kvalitativna razlika između Stvoritelja i stvorenja. Stvorenje je srećno, ispunjeno i bezbjedno u sistemu sve dok se kreće u svom domenu, za čiju održivost ima sopstvenu odgovornost koja mu je povjerena. Održivost života među stvorenim moralnim bićima počiva na dva osnova: zdravom odnosu ljubavi i povjerenja prema Tvorcu i zdravom, smislenom i svrsishodnom odnosu ljubavi i povjerenja sa drugim stvorenjima, bilo da se ona nalaze u istoj ravni ili podređena u hijerarhiji koju je Bog uspostavio.

Ali kroz čin stvaranja slobodnih moralnih bića po svom obličju, Bog se svjesno izložio riziku da upotrebom svoje slobodne volje nekada neko biće ugrozi sistem tako što će okrenuti svoju volju i potencijale svog bića u alternativnom pravcu. To znači da su zlo i grijeh od početka stvaranja postavljeni kao alternativa koji nisu imali apsolutno nikakve konotacije niti učinak na poredak do njihove eventualne aktivacije.

Sloboda je mogućnost samostalnog, voljnog djelovanja po vlastitom izboru, mogućnost samoodređenja moralnog bića u skladu sa svrhom života. Logično, ako ne razumijemo šta je svrha života, nećemo imati ispravno shvatanje slobode. U prethodnom izlaganju već smo zaključili da zlo mora biti povezano sa ličnim, personalnim izborom voljnog, inteligentnog bića. To nas dalje dovodi do jednostavnog zaključka da će zlo neminovno ugroziti našu slobodu. Zlo je aktivni razarajući samodestruktivni princip koji ima silu da ugrozi cijeli sistem i vuče ga u propast. Na personalnom nivou, pristanak na zlo oštećuje najprije duhovni aspekt ličnosti, izazivajući time poremećaj i svih drugih aspekata odnosno pokretanje mehanizama destrukcije.

Pošto su sva živa bića stvorena sa svrhom, međusobno zavisna i u određenoj korelaciji, personalno zlo jednog od njih izaziva neposrednu opasnost ugrožavanja ostalih i cijelog sistema, uključujući i prirodu. Prosto ne postoji opcija da ustanemo protiv sistema, koji počiva na ljubavi istini, pravdi i dobroti, kakav je Bog dizajnirao i stvorio, a da ne pokrenemo promjenu sopstvene ličnosti na zlo i napadnemo sve njegove vrijednosti, te se napokon distanciramo i od samog Tvorca. To je istovremeno način na koji slobodno moralno biće odbacuje svoju slobodu. Dakle, *sloboda se gubi kad ne ispunjavamo svrhu života (zbog toga pojam „grieh“ ima za jedno od značenja „promašaj cilja“)*. Jer zlo nema sposobnost da donese slobodu ili kvalitativno veću slobodu na božanskom nivou, kakvu je Sotona ponudio Adamu i Evi. Otvaranje opcije da možemo imati ličnu iskustvenu spoznaju dobra i zla (koncept satanizma) i uživati veću slobodu je utopija. Razlog je naravno progresija zla *koje parazitira uz dobro i koja se neće zaustaviti do konačnog samouništenja*.

Samo sistem, poredak života koji je Tvorac uspostavio, garantuje održivost slobode. Zbog toga se u Bibliji Božji Zakon naziva zakonom slobode (Jakov 2:12). Moralni Zakon je definicija života i međusobnih odnosa u ravni Bog – stvorena bića i nadređen je prirodnim zakonima. Alternativa tome može biti samo bezakonje, spoznaja zla, koja po automatizmu uvodi ropstvo umjesto slobode. Ropstvo čemu? Grijehu, zlu ili bezakonju kojem robuju jednako prevaranti i prevareni (vidi: 2. Timoteju 3:13). Ropstvo grijehu znači ropstvo smrti. „*Svako ko čini grijeh, rob je grijeha.*“ (Jovan 8:34) „*Plata za grijeh je smrt.*“ (Rimljanima 6:26)

Kontaminacija zlom i grijehom neminovno urušava sposobnosti njihovog nosioca da ispravno vrednuje stvari. To znači da mi sami ne možemo biti standard za definiciju slobode, jer smo neslobodni. To je razlog zašto neki ateistički mislioci dolaze do zaključka da slobodna volja zapravo i ne postoji. Šta se krije iza takvog filozofiranja? Slobodna volja znači da čovjek ima

mogućnost odlučivanja šta će činiti, ali i da time ima odgovornost za svoje odluke. Slobodna volja znači da čovjek ima uticaja na svoju sudbinu. Ukoliko mogu da odaberem put kojim ću ići, ja sam kriv ako me taj put ne odvede do željenog cilja. Međutim, ukoliko je čovjek unaprijed determinisan bilo hemijskim procesima u mozgu, genetikom, bilo bogom ili bogovima koji u potpunosti gospodare njegovim životom ili „sudbinom“ tada su nam praktično vezane ruke da ga osuđujemo za bilo šta. Zato ateisti veoma vole i po svaku cijenu brane (iracionalnu) teoriju evolucije, jer evolucija je amoralna. U najboljem slučaju može se govoriti o tzv. situacionoj etici bez ikakvih jasnih mjerila u relativizmu. Zato pseudo religiozni vole mrtvu tradiciju i obožavaju svoje mrtve idole, jer idol nikad neće zahtijevati reformu morala i unutrašnjih motiva. Satanistički orjentisana osoba pod „slobodom“ podrazumijeva nespontanu mogućnost udovoljavanja svojim sebičnim i samodestruktivnim prohtjevima, bezakonje. Odatle vječito nesavršenstvo i manjkavost u poretku koji uspostavlja čovjek.

S druge strane, Biblija nam otkriva ne samo standard slobode već i kako se dolazi do nje. Bog je na primjeru izvođenja Izraela iz ropstva, podučavanja istini kroz sticanje povjerenja u Njegovo vođstvo i planove, te potrebu za disciplinom i korekcijom u izgradnji karaktera, na putu u Obećanu zemlju, sve vrijeme prezentovao živu ilustraciju Plana spasenja. Centralna figura u tom planu je Mesija – Oslobodilac. Ali ni sam Bog niti Mesija ne mogu aktom primjene sile uspostaviti slobodu. Oslobođenje na silu samo po sebi isključuje donošenje slobode. (Ovo ne treba miješati sa zakonitom primjenom sankcionisanja zla i njegovih nosilaca.) Jer Božje kraljevstvo mora da se začne i razvije u nama prije nego što postane opšta realnost. To je proces prihvatanja i usvajanja Božjeg sistema vrijednosti. Glavni razlog zašto su Jevreji većinski odbacili Hrista je što nije ispunio njihova očekivanja o mesiji oslobodiocu od okupatora i dominaciji Izraela. Međutim, „okupator“ prethodnik svih okupacija kojega se nikako nisu htjeli odreći bio je grijeh. A

Hrist je radio upravo na takvom oslobođenju.

Da bi uopšte ušli u proces stvarnog oslobođenja, prvi koraci se tiču spoznaje istine. „*I upoznaćete istinu i istina će vas osloboditi.*“ (Jovan 8:32) Ovo je jedna od najmoćnijih izjava u cijeloj Bibliji. Zbog poremećaja sistema vrijednosti u svim aspektima i ličnog ropstva grijehu i zabludama na duhovnom, mentalnom i fizičkom planu, ovdje za nas na zemlji neophodna je **spoznaja istine** da bismo *razumski* shvatili stvari, šta je sloboda, a zatim sarađivali sa Bogom na svom oslobađanju. Bez spoznaje istine, naš put ka slobodi ostaje zatvoren, a mi zarobljenici različitih zabluda, pseudo autoriteta, pseudo prioriteta, pseudo ideala i raznih drugih „pseudo“. Bez cjelovitog razumijevanja istine (vidi: Jovan 16:13; 1. Jovanova 5:6, posljednji dio stiha) naše vjersko iskustvo se vrlo lako može pretvoriti u duhovnu narkomaniju (izopačenu religioznost). Uporedo sa spoznajom i poslušnosti istini povećava se prijemčivost za posebno osvjedočenje i vođstvo Božjeg Duha (vidi: Djela 5:32; 1. Mojsijeva 5:24; 4. Mojsijeva 11:29).

Očigledno je da je pitanje naše slobode usko povezano sa ličnom odgovornošću. U konačnici Bog će potvrditi svačiji lični izbor adekvatnom nagradom (vječnim životom i slobodom) ili adekvatnom primjenom sankcija za počinjeno nepokajano zlo, što podrazumijeva milostivi čin ljubavi u okončanju života koji je nepovratno izgubio svoju svrhu i čiji ishod vodi u vječnu smrt, anihilaciju. To je Božji plan za sticanje slobode koja će obuhvatiti prvo nas a onda i kompletnu tvorevinu: „*Jer materija iščekuje otkrivanje Božjih sinova. Jer materija je podložna ništavosti – ne svojom voljom, nego preko onoga koji ju je pokorio u iščekivanju; jer i sama materija će biti oslobođena iz ropstva raspadljivosti u slavenoj slobodi Božje djece. Jer znamo da sva tvorevina stenje, naprežući se u patnji zajedno s nama. I ne samo to, nego i mi koji imamo prvine Duha, i mi u sebi uzdišemo, očekujući posinjenje, otkup tijela našeg.*“ (Rimljanima 8:19-23) Duhovna usaglašenost svih sa moralnim Zakonom omogućiće Bogu obnovu i uspostavljanje

sklada materije u kompletnoj tvorevini.

Kad bi igdje u univerzumu postojao ijedan nosilac zla, to ne bi bilo moguće. Nemoguće je postojanje bilo kakvog prostora gdje bi egzistiralo zlo u bilo kojem stanju, ukoliko nema legalnog osnova za to. Bilo kakva trajna lokacija te vrste značila bi opravdanost pokretanja pobune. Tako zdrava biblijska nauka gasi svaku ideju o „su-vječnom dobru i zlu“, „vječnom paklu“ i sličnim religijskim i filozofskim nebulozama.

Važnost ispravnog razumijevanja sukobljenih koncepata

Mogli biste pomisliti da izlaganje u uvodnim poglavljima ide previše u širinu i udaljava se od teme ove knjige. Naprotiv! Ukoliko nemate jasno shvatanje oba suprotstavljena koncepta, nikad nećete biti u stanju da prepoznate, razobličite ili ispravno tretirate sektaški mentalitet i logiku. Svi obrasci uočeni u padu Lucifera primjenjivi su na nastajanje sektaštva i jeresi. Sekte se nalaze tamo gdje ih nikad ne biste očekivali, jer u korijenu sektaštva nalazi se satanistički umni sklop (kao posledica pada čovjeka u grijeh), u većoj ili manjoj mjeri. Sekta može biti u vašoj tradiciji, običajima, sujeverju, crkvi, čak i u vašem domu. Sektaška profilacija личности takođe se može pronaći tamo gdje biste je najmanje željeli – u vašoj glavi. Međutim, da bismo prepoznali falsifikat, prvo je neophodno dobro poznavanje originala. Što smo bliskiji originalu, to je svjetlost veća, a uz veću svjetlost sve jasnije možemo uočiti probleme i zakulisne prevare koje u konačnici mogu odvojiti čovjeka od spasenja i nasleđa obećanog vječnog života.

Poglavlje 4.

OSNOVNE BIBLIJSKE SMJERNICE O JERESIMA I JERETICIMA

Šta Biblija uči o jeresima i jereticima?

**ČUVANJE OBJEKTIVNE VJERE KOJA JE JEDNOM PRE-
DATA BOŽJEM NARODU KAO SVETA OBAVEZA**

„Ljubazni, starajući se istrajno da vam pišem o našem zajedničkom spasenju, imao sam potrebu da vam pišem preklinjući vas da se borite za vjeru koja je jednom predata svetima. Jer imaju neki ljudi koji su se uvukli među neopreznima...“ (Juda 1:3-4; ref. Efescima 4:4-6; 5. Mojsijeva 5:32; 13:4-11; 28:14; Isaija 8:20; Otkrievanje 12:17b)

**ISKRIVLJENA UČENJA POKRENUTA MEĐU SAMIM
VJERNICIMA**

„Pazite na sebe i na sve stado u kom vas je Duh sveti postavio za nadglednike, da pasete zajednicu pozvanih Gospoda i Boga koju je stekao krvlju svojom. Jer znam da će posle mog odlaska među vas ući teški vukovi koji neće štedjeti stada. I između vas samih dići će se ljudi koji će iznositi iskrivljena učenja da bi odvucli učenike za sobom.“ (Djela 20:28-30)

JERESI SE UNOSE GOTOVO NEPRIMJETNO

„Međutim, u narodu je bilo i lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja. Oni će neprimjetno uvesti razorne jeresi i odreći će se Gospodara koji ih je otkupio, i tako na sebe navući brzu propast.“ (2. Petrova 2:1)

**LUKAVSTVO I LJUDSKE INDIVIDUALNE SKLONOSTI
UKLJUČENI U UNOŠENJE JERESI I ZABLUDA**

„Da više ne budemo kao mala djeca koju zanosi tamo-amovsaki vjetar učenja, prema ljudskoj ćudi i lukavom umjeću za dovođenje u zabludu.“ (Efescima 4:14)

„Jer će doći vrijeme kad ljudi neće podnositi zdravo učenje, nego će po sopstvenim željama nakupiti sebi učitelje koji će im govoriti ono što godi njihovim ušima. I odvratice uši od istine, a okrenuće se izmišljenim pričama.“ (2. Timoteju 4:3-4)

DEMONSKI UTICAJI UKLJUČENI U PROPAGIRANJU JERESI I ZABLUDA

„A Duh izričito govori da će u budućim vremenima neki otpasti od vere, slušajući zavodljive duhove i nauke demonske.“ (1. Timoteju 4:1)

„Jer takvi ljudi su lažni apostoli, koji varaju druge i pretvaraju se da su Hristovi apostoli. A nije ni čudo, jer se i sam Sotona pretvara da je anđeo svjetlosti. Zato nije ništa neobično ako se i njegove sluge pretvaraju da su sluge pravednosti. Ali kraj će im biti po njihovim djelima.“ (2. Korinćanima 11:13-15)

NEUPUĆENE I NESTABILNE OSOBE IZVRĆU ISTINU I ODVLAČE DRUGE U OTPAD

„Sem toga, strpljenje našeg Gospoda smatrajte spasenjem, kao što vam je i naš voljeni brat Pavle napisao prema mudrosti koja mu je data, kao što to čini i u svim svojim pismima, govoreći u njima o nekim stvarima koje je teško shvatiti, a koje neupućeni i nepostojani izvrću, kao i ostala Pisma, na sopstvenu propast. Zato vi, voljeni moji, pošto ovo unaprijed znate, čuvajte se da vas oni koji su zastranili ne odvuku svojom zabludom i da ne izgubite svoju postojanost.“ (2. Petrova 3:15-17)

JERETIČKA UČENJA IZAZIVAJU UZNEMIRENOST I KOLEBANJE DUŠA

„Pošto smo čuli da su vas neki ljudi koji su izašli od nas uznemirili riječima, pokolebavši vaše duše...“ (Djela 15:24)

JERESI IZAZIVAJU PODJELE. PODJELE I JERESI SU „TJELESNA“ DJELA (ILI DJELA „PRIRODNOG“ NEOBRACENOG ČOVJEKA)

„Prije svega, čujem, a vjerujem da je nešto od toga i istina, da među vama nastaju podjele kad se sastanete kao zajednica. Jer

treba da bude i jeresi među vama, da se pokaže ko je prokušan među vama.“ (1. Korinćanima 11:18-19; ref. Galatima 5:20)

PROKLETSTVO NAD JERETICIMA

„Ali čak i kad bismo vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba objavio drugačiju dobru vijest [jevandjelje] od one koju smo vam već objavili, neka bude proklet. Ono što smo već rekli, to i sada ponavljam: Ko god vam objavi drugačiju dobru vijest od one koju ste već prihvatili, neka bude proklet.“ (Galatima 1:8-9)

POTREBA ZA ODLUČNIM ODBIJANJEM JERETIKA

„Ali se bojim da se – kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom – vaše misli ne iskvare i odvrte od iskrenosti i čestitosti koje dugujete Hristu. Jer ako neko dođe i propovijeda drugačijeg Isusa od onoga koga smo mi propovijedali, ili ako primite drugačiji duh od onoga koji ste primili ili drugačiju dobru vijest od one koju ste prihvatili, vi takvog spremno podnosite.“ (2. Korinćanima 11:3-4)

„Čovjeka jeretika kloni se nakon prve i druge opomene, znajući da je takav zastranio i da griješi, i da je tako sam sebe osudio.“ (Titu 3:10-11)

„Ako neko dođe k vama, a ne donosi ovo učenje, ne primajte ga u svoj dom niti ga pozdravljajte. Jer ko ga pozdravlja učestvuje u njegovim zlim djelima.“ (2. Jovanova 1:10-11)

Poglavlje 5.

MEHANIZMI NASTAJANJA JERESI

Jeresi i fanatizam nastaju kao izraz sebičnih i skrivenih motiva čovjeka da radi nasuprot od Boga otkrivenoj istini, u određenoj mjeri, kako bi pravdao svoje vlastite kompromise sa grijehom i sebične puteve. U panici i strahu da zaštiti sebe zbog suočavanja sa realnošću koja nije poželjna ljudskom nepreporođenom srcu, čovjek pribjegava „prilagođavanju istine“ kako bi mu ona postala prijemčiva. U tom procesu formiraju se jeresi ili se ulazi u neki oblik fanatizma kroz gubljenje zdravog razuma.

To je osnov za gradnju „nezavisne“ vlastite religije i „nezavisne“ vjerske zajednice (sekte), što je u potpunoj suprotnosti sa konceptom sažetim u Poslanici Efescima 4:4-6:

„Jedno je tijelo i jedan duh – kao što je i jedna nada na koju ste pozvani – jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, jedan Bog i Otac svih, koji je nad svima i u svima vama.“

„Jedno tijelo“ podrazumijeva zajednicu vjernika koji objedinjuju svi drugi unikatni izloženi u nastavku ovog odlomka. Odvajanje od tog tijela nije ništa drugo do sektaštvo.

Bog je dosledan i sve biblijske objave čine jedan veliki smisleni mozaik istine, u saglasnosti sa naučnim i svim drugim činjenicama koje čovjek može spoznati ili koje postoje u ljudskom iskustvu. Ali Sotona uvijek nalazi načina da pristupi ljudskim umovima, pažljivo tražeći duše kroz koje će moći da posije kukolj. On im sugerira ideje i lažne teorije i čini ih revnim u zastupanju zablude. Od početka Božjeg djela, s vremena na vrijeme, ustaju razni ljudi zastupajući teorije koje su nove, prijemčive i uzbudljive. I ako oni koji tvrde da vjeruju u istinu ne potraže savjet od iskusnih poznavalaca Biblije, ne ispituju takve teorije u poniznom i poučljivom duhu i ne pristupe Svetom Pismu u svjetlosti istine tražeći od

Boga da prepoznaju kuda vodi takav put, postaće relativno lake žrtve raznih harizmatičnih učitelja, individualaca ili kultista.

Područje duhovnosti svakako je jedan od „najklizavijih“ terena na kojem čovjek može stajati. Ukoliko se naša teološka stajališta ne grade na poštovanju pravila proučavanja Svetog Pisma, pod stalnim nadzorom razuma i nadasve strogog poštenja i nepristrasnosti, problemi su neminovni.

Iskušenja koja najčešće vode u jeresi

i) Iskušenje nepoštovanja principa formiranja objektivne biblijske vjere. – Postoje principi kojih se moramo držati za ispravno formiranje doktrina (da ne bi završile kao privatna mišljenja). S druge strane, tačno je da Duh Božji upućuje na svaku istinu (Jovan 16:13) i čini Njegovu Riječ djelotvornom. To ne smijemo nikad zaboraviti. Ali isto tako ne smijemo zaboraviti da Bog daje svoj Duh onima koji mu se pokoravaju (Djela 5:32). Duh se ne daje nepokornima ni za teološke egzibicije. Čim čujemo takve stvari, možemo biti sigurni da Duh Božji nikakve veze nema sa nosiocima i promoterima jeresi i nerazumnih stavova. Duh Božji prosvjetljuje naš razum, ali on nije zamjena za ono što sami možemo i trebamo da uradimo u ispravnom pristupu i ophođenju sa Biblijom. Saradnja božanskog i ljudskog je model koji daje konkretne rezultate, pri čemu Bog uvijek koristi, razvija i unapređuje sposobnosti koje već imamo.

ii) Sklonost podređivanju Svetog pisma. – U uskoj vezi sa prethodnim je i sklonost potčinjavanju Svetog pisma da bismo „odbranili“ naslijeđene tuđe pogrešne dogme (crkve/sekte/grupe kojoj pripadamo) ili vlastite neodržive teze i vjerovanja. Ova vrsta iskušenja prepoznaje se po tome što njeni nosioci ignorišu svaku zdravu i biblijski održivu argumentaciju i često koriste sofizam, filozofiju i intelektualne egzibicije da odbrane svoja gledišta. Ukoliko nemaju te sposobnosti manipulacije, tada jednostavno djeluju kao fanatici koji nastavljaju da „vjeruju“ u nešto zato što su tako

odlučili ili se pozivaju na pseudo autoritete.

Slično tome, simbolično i nedorečeno shvatanje Biblije dozvoljava širinu i proizvoljnost njenog tumačenja i slobodu da joj se prida značenje čak suprotno onome koje ona stvarno ima.

iii) Sklonost parcijalnim biblijskim doktrinama. – Ovo iskušenje se manifestuje u usvajanju doktrina koje nam se „dopadaju“ i ignorisanju i odbacivanju istina koje se ne „uklapaju“ u naše vlastite obrasce i tumačenja. Drastičan primjer je odbacivanje i proglašavanje Božjeg Zakona „nevažecim za hrišćane“, „ispunjenim“ jer je „tipološkog karaktera“, da je „bio dat samo Jevrejima“, da su neki Uputi („zapovijesti“) preinačeni od Hrista i/ili apostola, da blagodat jevanđelja isključuje Zakon, da opravdanje vjerom ne može biti kompatibilno sa Zakonom, i sl. Ovo iskušenje se ne prepoznaje samo po jeretičkim učenjima, već i po konstantnom ispiranju mozga sledbenicima, sindromu „elitizma“ i lažnom duhovnošću.

iv) Neopreznost prema medijumima nosiocima religijskih zabluda. – Većina vjernika nema izgrađenu svijest o potrebi odlučnog sklanjanja od osoba koje su prepoznate kao jeretici i sektaši (Titu 3:10-11; 2. Jovanova 1:10-11), čak iako pronose zabluda koje možda nisu fundamentalne. Nijedna zabluda nikada ne posvećuje i jedna zabluda otvara put za unošenje i prihvatanje drugih zabluda. Izlaganje uticaju takvih osoba, makar to bilo na nivou radoznalosti i očekivanja da ipak mogu saznati „nešto pametno“, prije ili kasnije će rezultirati nekom vrstom otpada od istine. Oki-dač je obično onaj trenutak kad prihvate mogućnost da bi neka glu-post, jeres ili pogrešno učenje moglo biti istina.

v) Sklonost ka prihvatanju vjerskih pseudo autoriteta. – Ovo se najčešće događa kada vjernik nema izgrađena i utemeljena objektivna vjerovanja na temeljima Svetog pisma, već je bio žrtva neke crkve/sekte ili vlastite gluposti i nemara. Tako se razvija sklonost da se odbace zdrave strukture autoriteta, a prihvate pseudo a-utoriteti. Jedini način da saznamo da li određeni autoritet govori u

skladu sa Biblijom ili ne, nije da njega samog to pitamo, jer autoriteti svih hrišćanskih crkava i grupa će tvrditi da propovijedaju onu jedinu pravu i neiskrivljenu nauku. Apostol Pavle ne kaže u Galatima 1:8 „ako bi vam lažni apostoli, ili demon javili Jevanđelje drugačije od onoga koje smo vam mi objavili, prokleti da budu“, nego „ako i mi“ (apostoli prave Božje zajednice) „ili anđeo s neba vam javi Jevanđelje drugačije od onog koje smo vam već objavili, proklet da bude.“ To što se vjerski autoritet može pozivati na Bibliju, nije dovoljan argumenat. Sotona je kušao Isusa Hrista u pustinji citirajući mu biblijske stihove. A Isus na njih nije odgovarao pozivanjem na sopstveni autoritet (kao što to rade mnogi religijski „autoriteti“), niti je obezvređivao autoritet Pisma tvrdeći da svako može da ga tumači kako hoće, već je Pismo tumačio Pismom.

vi) Lojalnost crkvi/sekti bez obzira na argumentovane dokaze o nebiblijskim doktrinama i/ili otpadu. – Ovo je vjerovatno jedno od najvećih iskušenja vjernika koji imaju duži „staž“ u crkvi/sekti. Logično, iskušenje je neuporedivo veće ukoliko se radi o nekom iz upravnog tijela, starješini, propovjedniku, administratoru... osobi koja ostvaruje prihode po osnovnu pripadnosti i službe koju obavlja. Bilo da se radi o čuvarima interesa vođstva i ustanove ili pak pojedinačnim „vojnicima“/članovima crkve/sekte, uvijek je uključen i faktor sujete, ponosa i nespremnosti da se priznaju zablude. Kad se pritisnu argumentima, tada pribjegavaju svim raspoloživim sredstvima u pokušaju neutralizacije istine i njenih nosilaca – spinovanju, pozivanju na zajedničke lažne autoritete, ignorisanju činjenica i upornom ponavljanju svojih floskula, sofizmu, filozofiji, pozivanju na teološka i akademska zvanja, brojnost, tradiciju itd. Međutim, šta god radili, upravo na ovom testu se temelji Božji poziv za izlazak iz duhovnog Vavilona. Na tasu je Božja slava nasuprot ljudskom uvažavanju (vidi Jovan 12:43) i interesima. Ovo je takođe u uskoj vezi sa ličnim spasenjem, jer upornost u ostajanju u jasno razotkrivenoj obmani demonstrira pobunjenički i prevarni duh, nespreman za Nebo. Kao hendikep se

često može pokazati i ispranost mozga usled dugogodišnjeg bavljenja manipulacijama i time nemoć povratka na ispravan put. Napokon, potonje takođe može biti u uskoj vezi sa neotvorenošću uma za primanje veće svjetlosti (koja nikad ne negira prethodnu svjetlost) ili dalje i naprednije reformacije biblijskih istina i čišćenje od svih ostataka zabluda.

vii) Robovanje tradicijama i običajima. – Crkvene tradicije i narodni običaji i vjerovanja su nafilovani paganskim i sujevjernim praksama koje navlače duhovni mrak nad praktikantima. To uključuje i rutinske drilove, kao što su ritualno obilaženje oko crkava ili groblja, hodočašća, litije, klečanja, mantre...

viii) Isticanje privatnog mišljenja kao faktora odlučivanja. – Ovo je druga krajnost u odnosu na nerazumnu lojalnost kompromitovanoj i otpalnoj ustanovi. Da li ste nekad čuli vjernike koji ističu da ne prihvataju neku objektivnu istinu (ili sadašnju istinu) zato što oni lično to tek treba da prouče i preispitaju? Ovo otkriva problem individualizma i nepoštovanja Bogom datih struktura autoriteta. Moguće je da smatramo kako smo tako obdareni, tako obrazovani, tako mudri, da se naše mišljenje mora uzeti u obzir kad se raspravlja o istini. Ali, naše subjektivno mišljenje uopšte nije važno kad je u pitanju istina. Bog je otkrio svoju istinu i mi svi moramo da je prihvatimo i upoznamo, svako ponaosob. Dakle, velika je razlika između primanja apela na razum koji dolazi od Boga i kroz Njegove strukture autoriteta i isticanja privatnog mišljenja kao mjerila da li je neka istina „prihvatljiva“ ili nije. „Jer mi ne propovijedamo sebe, nego Hrista Isusa kao Gospoda, a za sebe govorimo da smo vaše sluge radi Isusa.“ (2. Korinćanima 4:5) Pravi vjernik ne veliča i ne ističe svoje subjektivno iskustvo, već objektivnu istinu. Istina ne zavisi od toga šta mi osjećamo ili mislimo o njoj. Zato je besmisleno navoditi svoje lične utiske i mišljenja kao kriterijum istine. Ili negirati određene istine već potvrđene od Boga zato što sami nemamo kapaciteta da ih shvatimo ili ih odbacujemo zbog predrasuda i duhovne kontaminacije

(koje nećemo da se odrekemo).

Tipična zamka za osobu koja je sklona stvaranju sekte je u-mišljaj da je „vođen/a od Boga“ kad zadobije pristalice. Uobrazilja raste proporcionalno povećanju broju sledbenika.

ix) Iskušenje falsifikovanja duhovnosti. – Falsifikovanje duhovnosti ili pseudoreligioznost predstavlja vrhunac ljudskog duhovnog i intelektualnog apsurdna u grijehu. Religioznost se ispoljava u dva osnovna pravca: 1) set doktrina, vjerovanja i/ili obreda za koje se tvrdi da stavljaju osobu u ispravan odnos sa Bogom; 2) duhovnost koja se fokusira na duhovne stvari i duhovni svijet. U biblijskoj religiji i jedno i drugo su proizvod Božje inicijative prema ljudskom rodu u cilju spoznaje istine i spasenja i izgradnje karaktera po Božjem obličju. Zdravi balans između oboje čini stabilnu vjeru. Otuda je očekivano i da se svaka devijacija odvija kroz ta dva osnovna pravca. Pokretački motivi ili okidači za devijacije su raznoliki, počevši od sebičnosti, oholosti, želje za samoisticanjem ili samoopravljanjem, nesigurnosti, neuravnoteženosti, nesposobnosti razlikovanja bitnog od trivijalnog, stvarnog od nestvarnog, nesposobnosti postavljanja prioriteta i sagledavanja šireg mozaika istine, nedostatka samokontrole i strpljenja, sklonosti ka pretjerivanju i fanatizmu, i sl.

Ako zaista razumijemo kako dolazi do pojava i manifestacija falsifikovane duhovnosti, ne samo što ćemo imati najbolju moguću prevenciju već i „alate“ za njeno prepoznavanje. Razumski apel od Boga i osvjedočenje u istinu svakako nije prijatno iskustvo neporođenom ljudskom srcu. Istina oslobađa ali i obavezuje. Moralno obavezivanje dalje prožima i oplemenjuje karakter pokajnog grešnika koji postaje kanal Božje ljubavi i blagodati. „Prirodan“ čovjek, naša stara ličnost, teži da preživi tako što će se kamuflirati kroz neki oblik pseudo duhovnosti (ideja o spasenju u grijehu). Na taj način pseudo duhovnost stvara iluziju ispravnosti na subjektivnom planu i faktički vraća isto sljepilo neprihvatanja i izvrtanja Božje Riječi i Plana spasenja (vidi: 2. Korinćanima 4:2-

5), zadržavajući tako istinu u nepravednosti (Rimljanima 1:18).

Navešćemo neke uzroke i pokazatelje pseudo duhovnosti:

- Pseudo duhovnost teži da zamijeni vezu sa duhovnim svijetom i duhovne spoznaje i iskustva sa istinskim odnosom sa Bogom. Takve tendencije dovode ljude u vezu ili pod kontrolu demonskih duhova i uništavaju odnos sa Bogom (vidi: 2. Solunjanima 2:9-11). Da bi čovjek to prihvatio kao relevantno iskustvo, prethodno dolazi do promjene njegove percepcije i kriterijuma tako što se sa objektivne istine sve više usmjerava i oslanja na subjektivno iskustvo i duhovno vođstvo. Na duhovnom planu dešava se tajni kompromis sa nepoštenjem i nemoralom. To dalje proizvodi duhovnu oholost i umišljenost o prelasku na viši nivo religioznosti (duhovni elitizam).
- Kao rezultat otuđenosti od Boga, čovjek stalno teži iscjeljenju svog stanja ali uvijek spremnije prihvata falsifikate od originalne duhovnosti koju može da obnovi samo Bog.
- Ljudi, svjesni svojih slabosti, teže da obogate i uzdignu svoje duhovno iskustvo na veći nivo slobode i iskustva koje će ih osloboditi sadašnjeg stanja, ograničenja i razočarenja. Tako čak i oni koji pretenduju da budu biblijski religiozni padaju u iskušenja i zamke duhovne narkomanije i „magičnih“ instant rješenja svojih problema.
- Gotovo sve oblike falsifikovane duhovnosti prepoznaćemo po tendenciji relativizovanja ili negiranja moralnog obavezivanja definisanog u Božjem Zakonu. To isto je sadržalo i prvobitno iskušenje naših praroditelja – zanemarivanje moralnog stanja i poslušnosti Tvorcu na račun sticanja „višeg“ iskustva i spoznaje. Na mnogo načina i kroz mnoštvo metoda ovaj obrazac zastranjivanja stalno se ponavlja kroz istoriju ljudskog roda.
- Lažna duhovnost će izvjesno ignorisati ili negirati nešto od onoga što Bog proglašava istinitim, pravednim i dobrim, a

u isto vrijeme na manje ili više suptilne načine preferirati ono na šta Bog mrzi, što u konačnici donosi propast čovjeku.

- Pseudo duhovnost takođe karakteriše preuveličavanje ili davanje pogrešnog značaja određenim predmetima u cilju izvođenja lažnih konstrukcija i zaključaka, te neuravnoteženost i ataci na zdravi razum.

Kako se suočiti sa jeresima i jereticima?

Jedna od najdelikatnijih stvari s kojima se vjernik ikad može suočiti je odnos i postupanje prema jeresima i jereticima, gdje je često od presudne važnosti prepoznati ispravnu kontra mjeru koja se kreće u širokom rasponu od blage do odlučne preventivne reakcije. Usko povezan sa raznim oblicima sektašenja nalazi se vjerski fanatizam koji se manifestuje kroz razna čudna i nebulozna učenja i vjerovanja, u suprotnosti sa zdravom logikom, naukom, teološkim ili ideološkim dokazivanjem, tumačenjem i zaključcima.

Kako se sačuvati od jeresi i fanatizma? Važno je da u odbrani doktrina koje smatramo fundamentalnim tačkama vjere nikad ne dozvolimo sebi da koristimo argumente koji nisu potpuno zdravi i koji na bilo koji način izvrću biblijsku predstavu o Bogu i o čovjeku, te realnosti problema grijeha i naše moralne odgovornosti. Biblijske istine povezane su u jedan veliki i smisleni mozaik istine koji je integralna cjelina. Stoga treba biti posebno na oprezu od učenja koja imaju tendenciju da podrivaju ovu cjelovitost.

Mi smo pozvani da ukažemo na jeresi i jeretike i razobličimo ih: „Ispitujte šta je ugodno Gospodu. I ne učestvujte više s njima u besplodnim djelima tame, već, naprotiv, razotkrivajte ih.“ (Efe-scima 5:10-11) „Ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet.“ (1. Jovanova 4:1)

Ovoj problematici posvetićemo zasebno poglavlje.

Poglavlje 6.

SEKTAŠTVO SADRŽI ELEMENTE ZAVJERE

Pojam „zavjera“ sadrži u sebi konotacije na tajne planove i zakulisne radnje, izvedene u svrhu postizanja određenih ciljeva služeći se svim sredstvima. To je tajno planirano djelo pojedinca ili grupe ljudi, koje je protivno stvarnim interesima zajednice i u skladu je sa tajnim i skrivenim interesima izvršioca zavjere.

Prvo pravo pitanje koje treba postaviti je da li je zavjera zaista stvarna pojava. I odgovor je, bez sumnje, DA.

Biblija otkriva postojanje zavjere

Krunski dokaz postojanja zavjere daje nam sam Tvorac u Svetom Pismu. Već na početku knjige Postanja otkriven nam je prvi veliki arhi Zavjerenik – Lucifer ili Sotona. Njegova pobuna protiv Boga pokrenuta je sa ciljem da sam bude kao bog koji po vlastitom nahodaenju određuje šta je ispravno a šta pogrešno, umjesto ispunjavanja svrhe stvorenog bića koju mu je Tvorac namijenio.

Za uspjeh u realizaciji svojih samoljubivih težnji i planova, Lucifer se koristio **manipulacijom**. Snaga obmane nalazi se u mješavini dobra i zla, gdje se zabluda i laž miješaju s određenim procentom istine kako bi dobili **privid vjerodostojnosti**. Stoga se Sotona za pridobijanje ljudskog roda na svoju stranu služio **strategijom prikrivanja odnosno djelovanja preko predstavništva (ili predstavnika), od koje nikad nije odustao**. Dakle, Sotona sa svojim demonima (palim anđelima) djeluje **zakulisno** odnosno ne nastupa otvoreno, što je osnovni obrazac svake zavjere.

Biblija nas obavještava da je Sotona vladar ovog svijeta (vidi Jovan 14:30; 1. Jovanova 5:19; Efescima 6:12). On kao vrhovni zavjerenik ima svoje planove i ciljeve sa čovječanstvom. Glavni cilj je da sve ljude na ovoj planeti učini svojim sledbenicima –

satanistima – okrenutim protiv Boga i Hrista. To je **sveopšta zavjera iza svih drugih zavjera na Zemlji**.

Shodno tome, **satanisti (u najširem smislu tog pojma) su zavjerenici protiv istinske dobrobiti drugih ljudi** i svoje vlastite (2. Timoteju 3:13). Budući da je Sotona posebno bijesan na Božji narod ostatka (Otkrivenje 12:17), on će sa svojim palim anđelima izvjesno tražiti način da sabotira i ako može uništi svaku pravu zajednicu Hristovih sledbenika. U tom poslu najkorisniji su mu infiltratori ili insajderi odnosno buntovnici i nezadovoljne osobe unutar same zajednice. Iskustvo pokazuje da to najčešće postaju oni koji su prethodno služili đavolu i bili kontaminirani demonskim uticajima, kao i osobe zatrovanog uma bavljenjem na mjestima gdje se serviraju duhovni otrovi i stvarima koje uništavaju zdravi razum.

Stoga, kada se obratite Bogu i spoznate istinu, možete vrlo brzo otkriti da se Sotonini vojnici nalaze u samoj vašoj porodici i među vašim bližnjima (vidi Matej 10:36), te napokon i u vašoj vjerskoj zajednici (Djela 20:28-30; 2. Petrova 2:1).

Sektaši svoje ciljeve postižu kroz neku vrstu zavjere

Sektaši ne podnose zdravi autoritet. Stavljanje subjektivne percepcije ispred objektivne istine je glavna karakteristika svih je-retika. Sa svima će se konsultovati oko toga da napravi svoju „zajednicu“, ali sa onima koji su zaista nosioci Božjeg djela sigurno neće. Ukoliko se ikada nađu u zajednici koja vrednuje i čuva objektivnu biblijsku religiju i njena načela, jeretici će, prije ili kasnije djelovati kao saboteri i zavjerenici.

Oni će potkopavati povjerenje u istinu razvijanjem teorija koje udaljavaju ljude od istine, istovremeno nastojeći da izgrade povjerenje u sebe i sopstvene teorije. Uporedo će potkopavati povjerenje u nosioce istine.

Jeretik zamagljuje, sabotira, zbunjuje i pravi nejasnom razliku između istine i zablude (biblijske istine i predmete koji su jasni sami po sebi dovodi u pitanje ili iznalazi alternativna nepotpuna i

neodrživa objašnjenja; ubacuje sumnju u potvrđena tumačenja insistirajući na „preispitivanju“).

Pošto kriva učenja atakuju na zdravi razum, sektaš ih unosi dozirano (metoda „kuvane žabe“) i takođe ima potrebu za čestim ponavljanjem istih stvari. Nerijetko lupa gluposti ili blefira. Sklon je olakom prihvatanju nebuloza. Nikad ne uči cjelovitim, povezanim, zdravo argumentovanim istinama.

Jeretik ne poštuje osnovna i sva pravila za tumačenje Božje Riječi (često ih ni ne zna). Obično manipulira sa nekoliko tekstova, čije značenje izvan datog konteksta i konteksta cijele Biblije može da se izvrne.

Na osnovu razvoja neke svoje ideje teži da prilagodi cijelu biblijsku nauku postavkama te teorije, čak i po cijenu izvrtanja, zanemarivanja i proglašavanja nevalidnim ili prevaziđenim svih predmeta i važnih istina koje se ne uklapaju u njegove zamisli.

Doktrine mu navodno nisu bitne, samo dok ne vrbuje članove. Tezom da doktrine nisu bitne navodi ljude da uklone zaštitnu ogradu, što ih čini lakim žrtvama obmane.

Sektaške kolovođe obično imaju razrađenu taktiku za vrbovanje, obično putem insinucija i odvajanja pojedinaca koje zatim uvođe u svoje šeme. Pri tome vješto manipuliraju osjećanjima žrtve.

Nedostatak zdrave sposobnosti za iznošenje i tumačenje Biblije i uopšte očigledne nelogičnosti sektaš prikriva krajnostima, npr. tvrdnjom da je vođen duhom, da ima posebnu svjetlost ili uopšte nešto posebno (pretpostavka elitizma i ekskluzivnosti).

Po pravilu potencira da je „novu/veću istinu“ dobio tako što je mnogo samostalno proučavao ali se na kraju ispostavi da je samo negdje pokupio jeretičko učenje koje ili donekle nadogradi kao svoje ili ga u potpunosti kopira.

Karakterišu ga prelasci iz krajnosti u krajnost – poricanje ili odbacivanje prethodnih stavova na račun novih, oštre suprotnosti u učenjima ili ponašanju – kao i fanatična revnost.

Uvijek prepoznaje ko mu je potencijalna opasnost. One koje

vidi kao „opasne“ da ga raskrinkaju kao prevaranta optužuje da „nemaju ljubavi“ i uporno pokušava da im pronađe i istakne određene mane. Onog ko mu je potencijalna opasnost nastoji da diskredituje, tajno, a zatim javno, naravno pod izgovorom da ga „voli“ i da želi da se „popravi“.

Sarađuje i spaja se sa drugim problematičnim pojedincima i grupama i pravi religijsku i demokratsku ekumenu – pod plaštom slobode govora i vjerovanja. Druži se sa jako problematičnim osobama (dokazanim dugogodišnjim sektašima). Ne smeta mu da sarađuje i sa ljudima koji totalno suprotno vjeruju ili vjeruju u nebu-loze (npr. trinitizam – antitrinitizam, ravna zemlja, lunarna subota).

Važno mu je da po svaku cijenu pridobije što više sledbenika ili pratilaca kako bi postigao izgled jačine i uticaja koji nema.

Kada se od sektaša traži da se izjasni šta vjeruje često ni sam „ne zna“ ili odbija da kaže.

Tvrđi da mu ne treba učitelj u religiji – odbacuje uspostavljene strukture autoriteta – ali je on sam učitelj. Teži za „originalnošću“ i ličnim „potpisom i pečatom“ u Božjem djelu, dok u stvarnosti na temelje Hristovog djela unosi „slamu“ (1. Korinćanima 3:11-13).

Zdravu vjersku literaturu koristi da vrbuje druge, dok sam u to ne vjeruje ili odbacuje njen sadržaj. Vješto koristi vjerske autoritete iz prošlosti nalazeći navodne sličnosti s njima, dok očigledne razlike i neslaganja prikriva.

Vrlo žustro će braniti svoje pristalice, bez obzira na greške koje čine ili njihovo neznanje. Tako se stvara mentalitet čopora, gdje će članovi sekte takođe fanatično braniti lik i djelo svog učitelja ili zajedničke zablude. Ljudi unutar sekte su uvijek spašeni i izvrsni.

Jeretik je vješt da izokrene stvari i sebe predstavi kao žrtvu, predmet napada ili ogovaranja, posebno u situacijama kada osjeti da mu je ugrožen status gurua.

Ovo su sve karakteristike koje u sebi sadrže neke elemente zavjere i korespondiraju sa satanističkim metodama obmane.

Poglavlje 7.

KLASIFIKACIJA LAŽNIH UČITELJA

Isus je upozorio svoje učenike protiv lažnih učenja koja su bila, i koja će nastaviti da budu, najveća prepreka za napredak istine. Susretaćemo se sa doktrinama svih vrsta, i ukoliko nismo dobro upoznati sa Božjom Riječi, postoji opasnost da budemo zavedeni. Bog je dosledan i sve biblijske objave čine jedan veliki smisleni mozaik istine. Ali Sotona uvijek nalazi načina da pristupi ljudskim umovima, pažljivo tražeći duše kroz koje će moći da posije kukolj. On im sugerise ideje i lažne teorije i čini ih revnim u zastupanju zablude. Od početka Božjeg djela, s vremena na vrijeme, ustaju razni ljudi zastupajući teorije koje su nove, prijemčive i uzbudljive. I ako oni koji tvrde da vjeruju u istinu ne potraže savjet od iskusnih poznavalaca Biblije, ne ispituju takve teorije u poniznom i poučljivom duhu i ne pristupe Svetom Pismu u svjetlosti istine tražeći od Boga da prepoznaju kuda vodi takav put, postaće relativno lake žrtve harizmatičnih učitelja. Lažni učitelji mogu izgledati vrlo revni za Božje djelo, mogu trošiti značajna sredstva za iznošenje svojih teorija pred vjernicima i pred svijetom, ali dok miješaju zabludu sa istinom, njihova poruka je obmanjujuća i vodi duše na lažne staze.

Osnovni problem lažnih učitelja nastaje kroz njihovo vlastito nevjerstvo i sumnju u riznice istine. U svom traganju za istinom, oni dopuštaju svojoj mašti da se bavi onim što je novo i posebno, izbacujući tako sebe iz sklada sa onima koje Bog koristi da postavi svoj narod na platformu istine.

Klasifikacija lažnih učitelja

Lažni učitelji uzimaju razne oblike, prilagođavajući se vremenu, kulturi i tendencijama.

Jeretici. – Najistaknutiji i najopasniji među lažnim učiteljima. Jeretik je osoba čije učenje je kontradiktorno u manjoj ili većoj mjeri biblijskim istinama. Oni smjelo krivotvore istinu koja je jednom predata svetima (Juda 1:3; vidi takođe 1. Korinćanima 11:18, 19).

Šarlatani. – Šarlatan je osoba koja koristi religiju za vlastite interese. Pavle je upozorio Timoteja na takve ljude: „Ako neko naučava drugačiju nauku i ne slaže se sa zdravim riječima, riječima našeg Gospoda Isusa Hrista, niti s učenjem koje je u skladu sa pobožnošću, taj je ponosan i ne razumije ništa, nego boluje od zapitkivanja i prepirki oko riječi. To dovodi do zavisti, svađe, pogrdnog govora, zlonamjernog sumnjičenja, žučnih prepirki o sitnicama u koje se upuštaju ljudi pokvarenog uma, u kojima nema istine i koji smatraju da je pobožnost izvor dobitka: takvih se kloni.“ (1. Timoteju 6:3-5)

Lažni proroci. – Lažni proroci obično tvrde da nose novu svjetlost od Boga koja je na neki način u kontradikciji sa biblijskim istinama. Jovan poziva na provjeru takvih duhova: „Ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet.“ (1. Jovanova 4:1) Najveći test sastoji se u sledećem: „K zakonu i svjedočanstvu! Ako ne govore prema ovoj riječi, to je zato što nema svjetlosti u njima.“ (Isaija 8:20)

Zlonamjernici. – Osobe koje se probijaju na vodeće pozicije kako bi iskoristili druge ljude, obično za svoja tjelesna zadovoljstva. „I mnogi će se povesti za njihovim besramnim djelima i zbog njih će se pogrdno govoriti o putu istine. I u svom će vas lakomstvu iskorišćavati lažljivim riječima.“ (2. Petrova 2:2,3) „Jer imaju neki ljudi koji su se uvukli među neopreznima koje su Pisma još davno odredila za sud, bezbožnici, koji blagodat našeg Boga pretvaraju u izgovor za besramna djela i koji se odriču jedinog Gospoda Boga, i našeg Gospoda Isusa Hrista.“ (Juda 1:4)

Djelitelji. – Djelitelji (izazivači podjela) koriste lažne doktrine

da razbiju ili unište zajednice vjernika. Takvi obično imaju vrlo sistematski i strateški planiran pristup, nastupajući sa uvođenjem novih učenja koja u početku mogu izgledati neznatna, ili potkopavajući povjerenje u one koji važe za stubove vjere. Pavle u Galatima poslanici 5:19-21 ubraja podjele i jeresi u tjelesna djela.

Laskavci. – Lažni učitelji koje u suštini nije briga što Bog želi, ali se uvijek pronalaze u svemu što čovjek želi. Oni radije ugađaju ljudima nego Bogu. Laskavac čezne za popularnošću i hvalom od svijeta. Laskavci su vješti u prilagođavanju Biblije i propovijedanju onih stvari koje neposvećena i neutvrđena srca smatraju prihvatljivim (jevanđelje „ljubavi“, lažno opravdanje vjerom i sl.). Oni vrlo malo govore o grijehu ili govore na uopšten način, ali puno o ljubavi, sreći, sigurnosti spasenja, itd. Laskavci propovijedaju prazno i jeftino jevanđelje. „Jer će doći vrijeme kad ljudi neće podnositi zdravo učenje, nego će po sopstvenim željama nakupiti sebi učitelje koji će im govoriti ono što godi njihovim ušima.“ (2. Timoteju 4:3)

Špekulanti. – Špekulant je osoba obuzeta novotarijama, originalnošću ili spekulativnim teorijama. „Ne dajte da vas zavedu raznim *tuđim* učenjima.“ (Jevrejima 13:9) Vrlo je interesantna ova opaska apostola Pavla, izrečena u kontekstu jedne krucijalno važne misli: „Isus Hristos je juče i danas isti i u svim dobima.“ (prethodni stih) U 1. Timoteju 1:3 Pavle skreće pažnju Timoteju da obaveže neke ljude u Efesu da „ne naučavaju drugačije učenje.“ Različita nauka prepoznaje se po tome što sklanja postojanu i sigurnu biblijsku doktrinu i tendenciozno ističe neke djelove Svetog Pisma pridajući im značenje koje nemaju, na štetu cjelovitosti kompletnog učenja. Mozaik istine obavezno strada kao cjelina na račun špekulacija sa „originalnim učenjima“. Špekulant će bez pardona odbaciti svaku istinu koja ugrožava njegove poglede.

„Timoteje, čuvaj što ti je povjerenjeno, i kloni se svjetovnog ispraznog brbljanja i protivrečnog nazovi znanja, koje su neki ispovijedali pa su odstupili od vjere.“ (1. Timoteju 6:20,21)

Kultisti. – Kult ličnosti je jedan oblik idolatrije i označava nekritičko naglašavanje i obožavanje javne, političke ili vjerske ličnosti kao neprikosnovene ili nepogrešive.

Kako i zašto dolazi do stvaranja kulta ličnosti? Prvi i osnovni preduslov za izgradnju kulta ličnosti je neznanje i neupućenost ciljane populacije gdje se kult gradi. Dakle, graditelj(i) kulta s jedne strane koriste neznanje, a sa druge podložnost i sklonosti ljudi da budu izmanipulisani. Ovo postaje lako izvodljivo jer se ogromne mase nalaze u stanju indoktrinacije, čak i kad se radi o osnovnim životnim pitanjima. Ljudi bez kritičke provjere, upotrebe zdravog razuma i logike prihvataju ono što im se servira stavljajući se u položaj zavisnosti od svojih autoriteta i sistema u kojem žive. Ovdje dolazimo do treće ključne pretpostavke za manipulaciju, a to je sklonost ka poistovjećivanju i kolektivna svijest – psihologija mase.

Ko stvara kult ličnosti? To su, jasno, oni koji žele manipulirati drugima, koji su uglavnom i zavisnici od samoreklamerstva. Kulturne ličnosti su po pravilu egoisti koji religiju vide kao sredstvo za samopromociju i sticanje određenih koristi. Kultistu ćete prepoznati po tendenciji da on mora uvijek biti u pravu i dobiti diskusiju. Oni su majstori sofizma – umijeća nadmudrivanja i zavođenja kroz prikriivanje namjernih logičkih grešaka. To istovremeno znači tvrdu i fanatičnu nespремnost da priznaju svoje teološke zablude.

Razotkrivanje jedne obmane ili kulta ličnosti uopšte ne znači da neće sutra ti isti izmanipulisani pojedinci i mase objeručke prihvatiti drugu obmanu ili kult. Kako je to moguće? Prosto jer im se puna istina ne otkriva, niti je žele, tačnije novi manipulanti eksploatiraju neke zloupotrebe starih da bi sebe predstavili kao spasioce.

Profesionalci – crkveni menadžeri. – Osobe koje su školovane, obučene i plaćene za posao koji obavljaju, ukratko uhljebi koji su se pronašli u maksimi „hljeba bez motike“. Oni rade po zacrtanom planu i programu, zastupaju svoje i interese svog poslodavca (crkve) i nerijetko mogu intimno biti čak i ateisti. Ali ako

niste dobro utvrđeni u biblijskim doktrinama, sučeljavanje sa takvima može postati iskušenje zbog njihovih vještina manipulacije i vrbovanja kojima su naučeni. Koristeći se sofističkom retorikom i psihološkim trikovima, te pozivajući se na titule i akademska zvanja mogu sagovornika lako dovesti u inferioran položaj.

Sotonini najveći ambasadori ne nalaze se u svijetu, već u redovima Božjeg naroda. Mnogi lažni učitelji iz navedene klasifikacije kombinuju više profila.

Lažni jevanđelisti kao posebno opasna sorta jeretika

„Jer takvi ljudi su lažni apostoli, koji varaju druge i pretvaraju se da su Hristovi apostoli. A nije ni čudo, jer se i sam Sotona pretvara da je anđeo svjetlosti. Zato nije ništa neobično ako se i njegove sluge pretvaraju da su sluge pravednosti.“ (2. Korinćanima 11:13-15)

Postoje jevanđelisti čije propovijedi i učenja vrlo nalikuju na istinu. Oni su naročito opasni za vjernike koji su najbliži biblijskim istinama ili teže da upoznaju istinu. Ovi jevanđelisti imaju jaku harizmu i veliku moć ubjeđivanja i obraćanja. Iskusan vjernik će ih raskrinkati na osnovu nekoliko karakteristika: 1) pored jevanđelja za koje se čini da ga propovijedaju u sili i Duhu, uvijek iznose određene nebiblijske jeresi koje efektno prikriju i ubace u paketu sa centralnom porukom; 2) uz jeresi, s vremena na vrijeme iznose nerazumne i nelogične stavove i tvrdnje koji ne mogu proći test zdravog razuma; 3) njihovo jevanđelje je jevanđelje „bezuslovne ljubavi“, dok je Božji autentični Plan spasenja pun uslova; 4) oni promovišu instant rješenja i instant neopozivo spasenje na koje nemaju uticaj sadašnja i buduća djela vjernika; 5) tvrde da ih vodi Duh 24h na dan, sedam dana u sedmici, da Bog i Hrist lično žive u njima (sindrom simuliranog oboženja, o čemu je već bilo riječi).

Obrazac kojim nameću svoje teze ljudima funkcioniše po formuli dijagnoza – lijek. „Dijagnoza“ se postavlja u svrhu navođenja slušalaca da prihvate kasniji „lijek“. Na primjer, propovjednici

lažirane doktrine o opravdanju vjerom moraju vas prvo po svaku cijenu uvjeriti da ste „legalista“. „Legalista“ možete biti ako imate bilo kakvu naklonost prema Božjem Zakonu ili stojite na stano-
vištu da je on vječan i nepromjenljiv kao sam Bog.

Harizmatični vođa „jevanđelista“ iznosi „skrivenih istina“ za elitnu grupu „izabranih“. Takvi obično završe sa statusom polu-
boga okruženog poslušnim sledbenicima.

Ukoliko se ne odupremo lažnim doktrinama, ukoliko prihva-
timo to kao istinu, sila obmane i neka vrsta hipnoze biće nad nama. Re-
grutacija lažnih učitelja takođe se vrši po istom principu. Oni u
svojoj težnji da se razlikuju, da iznesu nešto novo, tragaju tamo i
amo za znanjem i piju vodu iz zatrovanih izvora. Ne obazirući se
na znake upozorenja i jeresi, oni žele silu jevanđelja kakvu se čini
da imaju neki popularni jevanđelisti. Prije ili kasnije, oni će se i
sami napojiti vinom Vavilona i postati promoteri lažnih nauka.

Ali Duh Božji ne upućuje na polovične istine ili mješavinu
istine i zablude. Mješavina istine i zablude uvijek je bila glavno
uporište satanizma. Tačno je da je svjetlost istine progresivna, ali
nije tačno da se svjetlost miješa sa tamom i da postoji jedna svje-
tlost danas, a neka druga sutra. Istina je cjelovita i sveobuhvatna,
i ako neko negira određene segmente istine radi svojih teorija, mo-
žemo biti sigurni da je to zato što nema svjetlosti od Boga u njima
(Isaija 8:20).

Nijedan jevanđelista ili biblijski učitelj koji promovise bilo
kakve jeresi ne može se uzeti kao bezbjedan izvor sa kojeg se mo-
žemo nadati da ćemo dobiti čistu vodu. To je nemoguće.

Poglavlje 8.

FANATIZAM

Vjerski fanatizam je duhovno sljepilo višeg nivoa, jedna (od mnogih) vrsta ludila. Fanatizam počinje zanesenošću nekom idejom ili vjerovanjem koje nema racionalno uporište niti naučno, vjersko ili ideološko opravdanje. Svi fanatici (razlikuje ih samo tematika kojom su „preokupirani“) su to postali iz istog razloga: nesposobnost razlikovanja bitnog od trivijalnog, stvarnog od nestvarnog, simboličkog i metaforičkog od činjeničnog. Vjerski fanatizam je neminovni ishod indoktrinacije i nedovoljnog kritičkog osvrta u ono što se vjeruje.

Manifestacije fanatizma možemo svrstati u dvije osnovne grupe: 1) fanatizam kao izraz oštećenog razuma i logike (sklonost vjerovanju u nebuloze); 2) fanatizam u izmijenjenom stanju svijesti (opsjednutost, glasolalija ili govorenje nerazumljivim jezicima, nekontrolisani izlivi emocija, histerija...).

Fanatizam bi bilo vrlo teško grupisati po stepenu potencijalne opasnosti po okruženje kako zbog različitih i teško predvidivih lančanih posledica tako i zbog različitih učinaka na različite profile ljudi. Ono što je izvjesno je da povećanje broja fanatika umnožava opasnosti svake vrste. Ukoliko na određenom području postoji dovoljan broj ili kritična masa ideoloških i/ili vjerskih fanatika, oni će bez sumnje pokušati silom nametnuti svoj koncept ostalima.

Vjerski fanatik zanemaruje zdravu logiku i razum, poznate istine, zakonitosti i činjenice, a svoje stavove gradi iz nerazumnih i neodrživih tvrdnji. Fanatik ono što je u Bibliji simbolika ili metafora proglašava doslovnim, a tekstove koji izlažu činjenice izvrće. Kad prirodan uvid postane oštećen on vremenom biva sve beskorisniji, tako da se u slučajevima vjerskog fanatizma i ekstremizma poništava razlika između duha istine i ispravnosti i duha

zablude i fanatizma. To je oboljenje duhovnih sposobnosti kad ljudi umišljaju da vide stvari ili imaju saznanja koja nisu realna ili koja ne postoje. Oni su zatrovani duhovnom i mentalnom iluzijom, slično kao što se čovjek truže na tjelesnom planu opojnim napicima ili nezdravom hranom. Fanatik ima nadahnuće, ali ne od Boga, i stoga je spreman po svaku cijenu braniti svoje iluzije.

Fanatik takođe ima stalnu tendenciju da Bibliju prikaže kao skup fanatičnih ideja. Sektašu i fanatiku se ne može pomoći da se razuvjeri razumnim stavovima i činjenicama, jer je razum već žrtvovan na oltaru fanatizma. Ljudi često pribjegavaju toleranciji u različitim vjerovanjima ili nivoima razumijevanja vjere i to je korektno. Svaka normalna osoba koja ima pogrešno vjerovanje jer je indoktrinirana ili dezinformisana, lako će se korigovati kad sazna istinu. Međutim, to sa fanaticima nije slučaj.

Fanatike odlikuje neuravnoteženo stanje uma. Sklonost ka fanatizmu ogleda se u tendenciji da se hoda „po ivici“, na granici realnosti i imaginacije, želji da se uhvati nešto čudesno i novo. Fanatik zanemaruje i prezire mudro i obazrivo kretanje, te izbjegavanje pobuđivanja emocionalnih i ekstremnih gledišta, kao što savjetuje i upućuje Božja Riječ.

Da bi prikrili svoje stvarno stanje i da bi se prikrile najapsurdnije zablude, fanatici se pozivaju na doslovno tumačenje i razumijevanje Biblije. Ovo je praćeno nevjerovatnom upornošću u pokušaju dokazivanja nečeg što je očigledno netačno. Fanatik je brz da poredne nadahnuće i Božje vođstvo, ili u najmanju ruku da ga proglasi nepouzdanom tamo gdje mu ne odgovaraju iznesene stvari. Fanatik se hvata za neke minorne detalje koje koristi kao „dokaze“, dok istovremeno potpuno zanemaruje jasno izložene činjenice. Tako, na primjer, postoji sekta koja zagovara tzv. lunarni šabat koji se navodno računa po lunarnom kalendaru umjesto jednostavnim sedmičnim ciklusom kakav je dat prilikom Stvaranja i potvrđen u Dekalogu. Drugi negativni primjer su fanatici zagovornici ravne Zemlje. Obično se radi o osobama koje nemaju ni elementarnog

opšteg i naučnog znanja iz geografije i astronomije, ali će sa nevjerojatnom revnošću braniti gledišta koja su, blago rečeno, na nivou idiotizma. Takođe će svoje „dokazivanje“ začiniti tezom o opštoj zavjeri i zabludi o stvarnom obliku Zemlje i ustrojstvu sveмира, ne libeći se ni grube zloupotrebe Biblije.

Fanatizam ne dolazi slučajno i usko je povezan sa ličnim zanemarivanjem kultivisanja tijela i uma, kao i nepobijeđenim sklonostima ka nemoralu i izopačenosti. Fanatični istupi zapravo predstavljaju „izduvni ventil“ fanatiku. Na društvenom planu, u okviru određene paradigme, vjerske ili ideološke grupe, glavni uzrok fanatizma je konstantno sistematsko ispiranje mozga. Nerazumna i fanatična gledišta sekularnih i vjerskih vođa kroz istoriju su uzrokovala nebrojene žrtve, nepotrebnu mržnju i razdore. Na zemlji se vodi rat oko lojalnosti ljudskih umova.

U ljudskoj prirodi postoji sklonost da se iz jedne krajnosti odlazi u sasvim suprotnu. Mnogi postupaju fanatički. Neki ljudi izgaraju od revnosti koju pogrešno smatraju vjerom, ali samo karakter predstavlja pravi dokaz da je neko zaista na Božjoj strani. Iskustvo je pokazalo da Sotona one duše koje ne može da okuje hladnom ravnodušnošću, nastoji da gurne u neki oblik fanatizma.

Zašto je fanatizam opasan i zašto mu nema mjesta u Božjem djelu? Sektaši i fanatici su sablazan za normalne misleće ljude jer ih mogu trajno odbiti od bilo kakvog dodira sa religijom. Fanatik sramoti Božje djelo i izvrgava ga ruglu na taj način što sve religiozne ljude izlaže preziru. Dovoljan je samo jedan fanatični istup da baci sjenku sumnje na nosioce Božjeg djela i sumnji u ispravnost biblijske religije. Fanatizam postepeno podriva i izvrće biblijsku nauku, pridaje biblijskim tekstovima značenje koje nemaju ili izopačenu funkciju. U osobe koje se uporno drže svog fanatizma, uprkos tako jasnih dokaza da je to djelo sila tame ili da je u oštroj suprotnosti sa zdravim razumom i logikom, ne možemo imati povjerenja. Njihovom sudu ne treba pridavati nikakav značaj.

Kao po pravilu, duh fanatizma je vrlo uporan i tvrdoglav. U

najvećem broju slučajeva, nikakav dokaz ne može razuvjeriti fanatika da je u zabludi. Stoga su susreti i kontakti sa fanaticima vrlo neprijatni, kako onima u Božjem djelu tako i prosječno razumnoj osobi koja ne mora biti religiozna. Ta neprijatnost se stvara kroz pokušaj atakovanja na zdravi razum, dok se, s druge strane, pametna i poštena osoba sama stidi umjesto fanatika ili uopšte nerazumnog čovjeka. Kao što kaže poslovice, „čega se pametan stidi, time se budala ponosi.“ Fanatizam spušta masivnu kapiju odbojnosti prema konceptu iza kojeg naizgled stoji.

„Ludom se čovjeku čini da je njegov put ispravan, a ko sluša savjet, mudar je.“ (Izreke Solomonove 12:15)

„Onaj ko je samovoljan ide za svojim sebičnim željama, suprotstavlja se svakoj mudrosti. Bezumniku nije mila razboritost, nego da se otkriva srce njegovo.“ (Izreke Solomonove 18:1,2)

„Kad ti mudrost uđe u srce i znanje omili duši tvojoj, sposobnost prosuđivanja paziće na tebe, razboritost će te čuvati, i izbaviće te od zlog puta, od čovjeka koji govori izopačene stvari.“ (Izreke Solomonove 2:10-12)

Fanatične pobude religioznosti

Izopačena religioznost apelu na razum dodaje iracionalni dodatak sračunat da u čovjeku pobudi fanatične porive njegove prirode: krivicu, strah, gnjev, sujetu i sentimentalna osjećanja. Na taj način izopačena religioznost manipuliše čovjekom preko njegovih slabosti. Religija može da ima samo dvije funkcije: ili da svojim moralnim zahtjevima – idealima – ljude čuva od zla, ili da tim zahtjevima – idealima – pruža ljudima izgovor za zlo, koji onda oni čine u ime tih uzvišenih ideala.

a) *Fanatizam iz krivice.* Fanatizam iz osjećanja krivice kod religioznih ljudi najčešće nastaje kada se vjernici navode da ulažu napor u svoje duhovno posvećenje, umjesto u poznanje Boga kao njihovog Spasitelja.

b) *Fanatizam iz sumnje.* Sreli smo se sa osobama čiju

radoznalost pokreće sumnja. One nisu zadovoljne jednostavnim objašnjenjem stvarnosti koja ih okružuje. Imaju običaj da „kopaju“ iza jednostavnih objašnjenja ne bi li pronašli nešto sakriveno i komplikovano. Nikada ne mogu da nađu dovoljno dokaza da bi bili sigurni u istinu. Duhovna istina se ne nameće, jer poštuje našu slobodu izbora. Pod izgovorom da nam nije sasvim jasna, mi možemo da je odbacimo i prihvatimo zabludu. Ukoliko previđamo dokaze koji su nam iznijeti i koji su sami po sebi razumljivi, te počnemo da sumnjičimo istinu, možemo pasti u grijeh sumnje. Sumnjičavosti se ne oslobađamo većim saznanjem istine, već obraćenjem srca, zato što je sumnja grijeh, a nejasnoća istine samo povod za manifestaciju grijeha sumnje.

c) *Fanatizam iz straha*. Strah od smrti je čest pokretački motiv za nezdravu religioznost. Ova vrsta fanatizma je povezana sa crkvenim dogmama o „vječnom paklu“, „čistilištu“ i drugim paganskim konceptima.

d) *Strah od neprijatelja (paranoja)*. Sumnjičavost se obilno koristi u lažnom etiketiranju i optuživanju pobuda ideoloških protivnika. Kada neko ne može da ospori protivničke stavove, onda pokušava da ospori pobude njegovih nosilaca tj. da ih diskredituje. Što su optužbe protiv „neprijateljevih“ pobuda manje potkrijepljene dokazima, to ljudska paranoičnost jače djeluje.

e) *Sumnja kao duhovna blokada*. Sumnjalice prvo žele da objasne svaku pojedinost na ponuđenom putu, pa da tek onda dođu Hristu i Njegovim putem krenu. Međutim, iz kakvih pobuda i pod čijim nadahnućem možemo razmišljati na distanci od Hrista? Kako možemo neuporedivu božansku ljubav shvatiti kroz principe sopstvenog bezdušnog srca? Takvo razmišljanje na distanci od Hrista je bezizlazno i može nas odvesti samo u još dublju tamu. Samo ako živimo po istini koja nam je jasna, osposobićemo se da primimo veću istinu.

f) *Fanatizam iz gnjeva protiv nepravde*. Suočavanje sa zlom mnogima predstavlja iskušenje. Čovjek se osjeća odgovornim da

zauzme negativan stav prema zlu i grijehu bilo samo unutrašnjim stavom, bilo nekakvom akcijom. Međutim, čovjeku je iskušenje da na zlo odgovori takođe zlom. Osjećanje gnjeva nam predstavlja iskušenje da padnemo u grijeh gnjeva i mržnje. Zato danas srećemo mnogo više osoba koje mrze nepravdu, nego onih koje vole pravdu. (Vidi Matej 5:39-47.)

g) *Fanatizam iz sebične ljubavi*. Ljudska sebičnost ne mora biti usmjerena samo prema materijalnim vrijednostima. Biblija nam opisuje kako su Jevreji Isusovog vremena robovali vrijednostima svoje religije. Hrista su optužili da ugrožava opstanak jevrejskog naroda, a onda su, suprotno svom vjerovanju, izdali interese svoga naroda izjavivši da nemaju drugog kralja do rimskog cezara. U svom fanatizmu bili su spremni da žive i umru za svoju vjeru, ali ne i za Boga. Ohol i samoljubiv čovjek može robovati i svojim moralnim vrijednostima. Nacionalista robuje vrijednostima nacije kojoj pripada.

g) *Fanatizam iz osjećanja (nesveta duhovna ljubav)*. Sotona navodi ljude da misle da su obraćeni zato što dožive neki zanos ili ushićenje, ali njihov se život ne mijenja. Umjesto da dozvole Bogu da im promijeni prirodu (srce), mnogi se zadovoljavaju time da im sotona pruži promjenu u sferi osjećanja i doživljaja. Bez pravilnog razumijevanja Božjeg moralnog zakona oni nisu svjesni duhovnih, već samo psiholoških potreba i zato se zadovoljavaju duševnim senzacijama. Iskustvo emotivnog ushićenja oni nazivaju iskustvom novorođenja. Plodove fanatizma nazivaju plodovima vjere. Mnogi ne shvataju da osjećati ljubav i imati ljubav nije isto. Kao što se može pretpostaviti, fanatik iz osjećanja svoja osjećanja („glas srca“) stavlja iznad autoriteta Božje riječi. U takvom stanju je vrlo lak plijen demona koji izigravaju anđele svjetlosti.

Navešćemo kao jedan primjer pokušaj opravdanja idolatrije u tradicionalnom hrišćanstvu. Oni kažu da ikone i kipove „poštuju“ ali ne i „obožavaju“. Samim filozofiranjem se ne može promijeniti duhovno stanje čovjeka, već jedino priznanjem i pokajanjem. Božji

zakon ne ulazi u to da li se mi ikonama klanjamo poštujući ih ili obožavajući ih. Drugi Božji uput zabranjuje da im se bilo kako klanjamo ili ih koristimo u vjerske svrhe: „Ne klanjaj im se niti im služi.“ (2. Mojsijeva 20:5; ref. 5. Mojsijeva 4:15-19)

Postoje i druge vrste fanatizma, kao što je opsesija ishranom (ortoreksija), itd.

Jeresi kao povod za filtriranje Božje zajednice vjernih

Da bi se prava Božja zajednica sačuvala od neposvećenih nepohodno je da bude izložena ili žestokom progonstvu (koje neposvećeni teško mogu da izdrže) ili jeresima drugih vjerskih zajednica (da bi se neposvećenima pružio izgovor da napuste nepoželjnu istinu, a da ipak radi svoje savjesti sačuvaju formu pobožnosti). Što je svjetlost istine više otkrivena u određenom istorijskom trenutku ili geografskom području, to zabluda mora da bude suptilnija i bliža istini da bi se grešnicima omogućilo slobodno opredjeljenje.

„Jer treba da bude i jeresi među vama, da se pokaže ko je prokušan među vama.“ (1. Korinćanima 11:19) „Bog će probuditi svoju djecu. Ako to ne bude uspjelo drugim sredstvima, pojaviće se jeresi koje će odvojiti pljevu od pšenice.“ (Elen G. Vajt, „Sluge jevanđelja“, str. 121)

Dakle, dobra uloga otpalih crkava i jeretičkih sekti je u tome što čiste i čuvaju pravu zajednicu od jeresi i fanatizma. Kad razmišljamo o tom predmetu, shvatamo da Bog genijalno vodi Plan spašenja tako da se odvoji Njegov narod i razobliče pobunjenici i sami padnu na nekom testu ispravnosti ili kamenu spoticanja.

Poglavlje 9.

INDIVIDUALIZAM

Da li postoji biblijska premisa koja podržava filozofiju individualizma? Ne. Biblija uči da svako živo stvorenje duguje svoje postojanje Izvoru života – Bogu. Prema tome, svako moralno biće nosi Božje obličje i živi dijeljenim životom (Djela 17:25-26). Da bi koncept individualizma bio održiv, morao bi se zasnivati na pretpostavci da svako ima sopstveni izvor života i ne duguje nikome svoje postojanje.

Pretpostavka takve vrste nezavisnosti zapravo stoji u osnovi satanističkog koncepta. Lucifer je bio prvi „individualista“ koji je postao obuzet sobom i izašao sa idejom o samouzvisivanju da sam bude u istom rangu sa Bogom i da anđeli nemaju potrebe da se pokoravaju bilo kakvom zakonu već da su sposobni da sami određuju šta je dobro za njih.

Lucifer je obmanuo čovjeka koristeći se tom istom lažnom premisom, uz obećanje da će ljudi postati „kao bogovi“ ukoliko otkazu poslušnost Tvorcu i prihvate spoznaju dobra i zla.

Individualizam je otada postao ljudsko prokletstvo u stalnom nastojanju izgradnje identiteta kroz vlastite napore. Čovjek se udruživanjem sa Sotonom u pobuni otuđio od Stvoritelja i od drugih ljudi, i stoga ima iracionalnu potrebu da gradi vlastiti identitet. To pokušava postići kroz različita dostignuća kao što su prisvajanje materijalnih dobara, sticanje nadmoćnog društvenog statusa, „podvizi“ i slavna djela, te napokon kroz iracionalne pokušaje opravdanja svog grešnog stanja i grešnih djela. Iz ovog posljednjeg seta napora proističu svi oblici lažiranih religija i filozofija na svijetu. Sve ono što je nepošteno u bilo kojem aspektu ljudskih poslova ima istu skrivenu premisu.

Odavanje grijehu je prožeto sebičnošću individualizma,

samobitnosti i egocentričnosti. Međutim, Sveto pismo upravo to stanje opisuje kao bezakonje radi kojeg se žrtvovao Spasitelj čovječanstva. „Svi mi kao ovce zalutasmo, **svaki od nas se okrenu svojim putem**, a Gospod je položio na njega bezakonje svih nas.“ (Isaija 53:6) Pogledajmo još neke tekstove.

„U ono vrijeme nije bilo kralja u Izraelu. **Svako je činio ono što je bilo ispravno u njegovim očima.**“ (Sudije 17:5) Zapazimo da je ovdje uzrok problema nedostatak delegiranog autoriteta. Ljudi su procjenjivali stvari na osnovu privatnog mišljenja, svojih vlastitih sklonosti i interesa.

Evo i jednog ličnog primjera. „A otac i majka su mu rekli: ‘Zar nema žene među kćerima tvoje braće i u cijelom našem narodu pa moraš da ideš da uzmeš ženu među neobrezanim Filistejima?’ Ali Samson reče svom ocu: ‘Dovedite je za mene, jer **ona je prava u mojim očima!**’“ (Sudije 14:3) Ovdje Samson ne poštuje ni porodičnu ni vjersku strukturu autoriteta, već preferira svoje lično i potpuno neobjektivno mišljenje.

„Cio dan pružam ruke **tvrdoglavom narodu, onima koji idu za svojim mislima putem koji nije dobar.**“ (Isaija 65:2)

Slobodna volja i individualizam

Čovjek je stvoren kao moralno biće sa slobodnom voljom. Ako znamo da se istinska sloboda nalazi u okrilju Božjeg poretka života, i ne nalazi se nigdje izvan i nezavisno od Božjeg dizajna, tada nam neće biti teško da razumijemo odnos između slobodne volje i individualizma. Slobodna volja je preduslov za pravljenje izbora, i bez nje ljubav nije moguća, i sve dok je naša volja u skladu sa Božjom voljom i svrhovitošću života, individualizam kao destruktivna namjera i akcija bilo koje vrste neće se ispoljiti. Međutim, dok god živimo u svijetu kontaminiranom grijehom, takav prestup i promjenu nije uvijek lako prepoznati. Drugim riječima, individualizam se često skriva iza naizgled dobrih namjera.

Suptilni oblici štetnosti individualizma u religijskoj praksi

Mnogi ljudi su skloni unošenju štetnog individualizma u religiju, vjersko iskustvo i zajednicu kojoj pripadaju. Oni ne umiju da naprave razliku između objektivno uspostavljene religije i ograničenja u ličnom ustanovljavanju (preispitivanju) njene ispravnosti. Mnogi upadaju u zamku individualizma i odbacuju božanske strukture vjerskog autoriteta, bilo one iz prošlosti ili sadašnjosti. Na taj način oni se oslanjaju na vlastiti rezon i (ne)spособnosti ili postaju lake žrtve pseudo autoriteta. Jednom kada odbace zdravi autoritet, sve što preostaje je oslanjanje na individualizam ili prihvatanje obmana koje pronose lažni autoriteti. Ovo je „prirodna“ sklonost pale ljudske prirode koja lako biva podstaknuta sujetom, zavišću, gordošću, sklonošću precjenjivanja vlastitih mogućnosti i težnjom za „originalnošću“. Nerijetko i čista glupost „kumuje“ u tom procesu suptilnog otpadništva i pobune. Takve osobe mogu da se pravdaju i ističu kako su „odlučili“ da slijede samo Boga i Sveto pismo, ali odbacivanjem božanski potvrđenih i naimenovanih struktura autoriteta, oni sami sebi zatvaraju put ka spoznaji istine i grade privatnu vjeru po sopstvenim mjerilima i (ne)razumijevanju. Ovaj tip vjernika karakterišu nedoslednosti u doktrini i praksi, jeresi i selektivna vjerovanja, „potreba“ da kontriraju drugima, težnja da se postavljaju i nameću kao učitelji drugima, uporno promovisanje određenih specifičnih tački i zabluda, brkanje pojmova i nebuloze, ekstremno fanatični ili ekstremno liberalni stavovi, odbijanje da čuju ili prihvate razumna objašnjenja i sl.

Obraćanje Bogu je prelazak iz otuđenja u zajednicu sa Bogom i bližnjima

Upravo je prihvatanje jevanđeoskog poziva na pokajanje i odricanje od sebe (sebičnog individualizma) prelomna tačka kada prelazimo iz egoistične otuđenosti i opterećenosti u zajednicu sa Bogom koja donosi mir u duši i promijenjen odnos prema drugim ljudima. Zajednica vjernih je stoga upoređena sa različitim udovima

jednoga tijela, gdje je glava sam Hrist (Rimljanima 12:4-5; 1. Korinćanima 12:12-27; Efescima 4:25).

Isus Hrist je najveći primjer službe koja je bila lišena bilo kakve sebičnosti i individualizma. On je uvijek tvorio Očevu volju, potčinjavao se Njegovom autoritetu i radio za dobrobit drugih. Isusov način života, riječi i djela su najveći mogući dokaz Njegovog božanskog poslanja. Zapazite kako je On identifikovao problem nevjerstva Jevreja: „**Ja sam došao u ime svog Oca**, ali vi me ne primate. **Kad bi neko drugi došao u svoje ime, njega biste primili.**“ (Jovan 5:43) Drugim riječima, kad bi se pojavio neki individualista u svojoj sili i koji traži sopstvenu slavu (vidi 44. stih), njega biste primili jer to odražava umni sklop i grešne težnje koje sami imate.

U svojoj molitvi za učenike i sve buduće hrišćane, On je istakao neophodnost žive povezanosti sa Njim (Jovan 15:1-5), potrebu za posvećenošću istinom (Jovan 17:19) i za jedinstvom (Jovan 17:11, 21-23). Tu nema mjesta bilo kakvom soliranju i individualizmu.

Kada je individualističko mišljenje opravdano nasuprot „opštem dobru“?

Biblija sadrži primjere pozitivnog individualističkog razmišljanja. Ovo se najčešće vidi kada neko odluči da čini ono što je izraz vjernosti Bogu, moralno ili ispravno, bez obzira da li to šira zajednica ili strukture vlasti odobravaju (Jošua 24:15; Danilo 1:8-17; 3. glava; 6. glava; Djela apostolska 5:29). Isus je ukazao da bi njegovo slijedenje moglo uvrijediti druge i izazvati njihovo protivljenje (Matej 10:34–38) – a to je posebno tačno kada hrišćanski pojedinac odbija „uživati“ u nečemu što šira kultura smatra prihvatljivim (Jovan 15:19).

U takvim okolnostima, želje „mnogih“ su sekundarne u odnosu na interese jedne osobe ili porodice. U najstrožem smislu, ovo je oblik pozitivnog individualizma: birati ono što je dugoročno

najbolje za pojedinca, bez obzira da li je kompatibilno sa „opštim dobrom“ materijalistički i svjetovno nastrojene većine.

Imajte na umu, međutim, da biblijski primjeri sužavaju kontekst legitimnog individualizma na primjere duhovne pravednosti. Kada bezbožna kultura tvrdi da je poslušnost Bogu štetna za „mnoge“, hrišćanin je i dalje dužan izabrati ono što je ispravno (Djela 5:29). Individualističko ponašanje protiv „dobra većine“, dakle, usklađuje se sa Svetim pismom samo kada vjernik ima razloga misliti da ono što se od njega traži zapravo nije „veće dobro“ ili uopšte „dobro“ prema božanskom svjetonazoru. Biblijski oblik individualizma usredsređen je na potrebu svake osobe da lično slijedi Božju volju, bez obzira na to kako drugi vide tu poslušnost.

Pravljenje razlike između pozitivnog i negativnog kolektivizma i individualizma u Svetom pismu

Sveto pismo daje mnogo šire, široko primijenjene primjere kolektivizma, kao što su Djela 2:44, Djela 4:32, Filipljanima 2:3, Rimljanima 12:10, Efescima 5:2, pa čak i Rimljanima 5:15-19. Naravno, budući da Biblija pohvaljuje moralni, etički tip individualizma, kolektivizam ne bi trebao biti odveden predaleko. Kada državne ili vjerske strukture autoriteta počnu zahtijevati da pojedinci krše vlastitu savjest i Božji Zakon za „opšte dobro“, tada se one bavi tiranijom, a ne dobročinstvom. Nasuprot tome, Biblija svakom pojedincu daje vrijednost kao nosiocu Božjeg obličja (Postanje 1:27; 9:6). Isus je posebno istakao služenje ljudima koje je društvo odbacilo (Marko 2:1-7; 5:1-20).

Sveto pismo takođe govori o malo drugačijem, ali vrlo važnom obliku individualizma – o individualnoj vrijednosti čovjeka. Nemaju sve osobe iste vještine, intelekt, fizičke sposobnosti ili zdravlje. U nebiblijskom ateističkom svjetonazoru, čovjek je proizvod niza slučajnosti gdje opstaju samo „najjači i najsposobniji“, što mnoge marginalizuje ili čak eliminiše određene grupe ljudi.

S druge strane, prema hrišćanskom konceptu spasonosne

blagodati nijedna osoba – bilo gdje i bez obzira na njen status – nije bezvrijedna, ili manje voljena od bilo koje druge (Galatima 3:28; Kološanima 3:11). Nijedna osoba – niti jedna, ikada, bilo gdje – nije izvan oprosta i otkupljenja kroz Isusa Hrista (Luka 7:34; 1. Korinćanima 6:9–11).

Biblija daje izuzetno veliku vrijednost pojedincu. Posebno naglašava potrebu za ličnim moralnim rasuđivanjem i krivicom (Ezekijel 18:20; Rimljanima 2:6).

Konačno, sukob između individualizma i kolektivismu je jednostavno sukob između ljudskih bića i njihove vlastite grešne prirode. Kad bismo bili u stanju savršeno slijediti Boga i živjeti u savršenom jedinstvu, otkrili bismo da je ono što je dobro za pojedinca dobro i za kolektiv. Poniznost i samopožrtvovnost pojedinaca rezultiraju velikim blagoslovima za druge. Saosjećanje i samopožrtvovanje grupe je blagoslov za ugrožene i rezultira većim uvažavanjem čovječanstva. Tek u vječnosti moguće je imati savršeni sklad pojedinca i kolektiva, kada otkupljeni budu u potpunosti usklađeni s Božjom voljom (1. Jovanova 3:1-3).

Individualci koje vas navode da uradite nešto suprotno otkrivenoj Božjoj volji

U 1. Kraljevima, u 13. poglavlju, nalazimo jednu veoma zanimljivu priču. Ona nas poziva da se u pitanjima religije oslanjamo jedino na Boga. Ona nas uči da se ne uzdamo ni u koga drugoga, čak ni u nekoga koji se izdaje za „čovjeka Božjeg“, a govori suprotno uputima koje je Bog dao.

Ukratko, ovaj Judin prorok je imao vrlo važan nalog i poruku od Gospoda vezano za novi bogoslužbeni centar koji je instalirao kralj Jeroboam u Bet-Elu za sjeverno kraljevstvo odnosno deset ocijepljenih plemena. Važno je zapaziti da je Jeroboam mogao narodu dati neke ubjedljive argumente u korist uspostavljanja paralelnog bogoslužbenog mjesta i sistema, a koji se ne tiču samo političkih konotacija i mogućnosti da se narod opet prikloni Judi zbog

zajedničke službe. Bet-El je bio jedna od najznačajnijih historijskih lokacija za Božji narod jer tu su očevi nacije imali iskustva sa Bogom: Abram je prizvao Boga u Bet-Elu (Postanje 12:8), i upravo tu se Bog javio Jakovu, po čemu je i dobio ime „Kuća Božja“ (Postanje 28:10-22). Bogoslužbeni značaj Bet-Ela pomenut je i u 1. Samuelovoj knjizi na više mjesta. Osim toga, paralelna služba koju je uspostavio Jeroboam bila je vrlo nalik onoj u Jerusalimu. Tako su oni mogli navesti dobre razloge za svoju odluku.

Ali problem je što od Boga nisu dobili nikakav nalog za takvo postupanje. Bog je odredio mjesto gdje je mogao postojati samo jedan hram posvećen Njegovim prisustvom u kojem se vršila tip-ska služba koja ilustruje Plan spasenja. Očigledno je da Bog nije podržavao umnožavanje hramova kao „demonstraciju pobožnosti“. Čak ni replika službe nije bila po Njegovoj volji. Ali oni su *mislili* da je to u redu. Skrivena pretpostavka koja se nalazi iza takvog mišljenja proističe iz sklonosti da se služba Bogu posmatra kao da je sama sebi svrha.

Božji prorok koji je obavio važan zadatak u Bet-Elu, oslonio se na drugog čovjeka koji se takođe predstavljao kao prorok ali je dao kontradiktorne upute. Iz biblijskog izvještaja čitamo da je on bio apsolutno dosledan Gospodnjem nalogu sve do momenta susreta sa drugim prorokom koji ga je na izvjestan način obmanuo. To znači da je bio prorok sa iskustvom i da je dobro znao kakvu odgovornost podrazumijeva taj poziv. Interesantno je da je drugi prorok koji je živio u Bet-Elu bio stari čovjek (1. Kraljevima 13:11), sigurno stariji od „kolege“ iz Judeje. Pozne godine mogu dati ljudima na (prividnom) autoritetu. Kad je ovaj stari prorok od svojih sinova čuo sve šta se dogodilo kod oltara u Bet-Elu, sinula mu je ideja kako da „popravi stvar“ u korist sjevernog kraljevstva. Znao je da će njegova priča ubjedljivije djelovati ako pođe sam. Pozvao se na navodno otkrivenje od Boga preko anđela, što je bio uobičajeni metod primanja instrukcija od Gospoda. I uspio je u prevari.

Gdje je tu odgovornost proroka iz Judeje? Prvo, bio je neodlučan zbog pojave starijeg „kolege“, što ga je navelo na pretpostavku da govori istinu. Tako je podredio Božju Riječ ljudskoj riječi. Dalje, morao je biti svjestan da Bog ne daje kontradiktorna uputstva, naročito ne bez ozbiljnog razloga. Jedini razlog za povratak koji je stari prorok sklon manipulisanju naveo bio je da se vrati kako bi jeo i pio. To je bio poziv na tjelesnu potrebu i zadovoljstvo i ništa više.

Vrhunac ovog zapleta bio je kada je Gospod zaista upotrijebio starog proroka da mu otkrije predstojeću kaznu zbog neposlušnosti.

Kroz ovaj primjer, Bog je pokazao koliko su važni povjerenje i poslušnost u Njegovu Riječ. Isto tako slučaj sa uvođenjem paralelne službe imao je posebnu težinu. Božja Riječ ima autoritet i validnost koje moramo biti svjesni. To je **standard za istinu**, ne naše subjektivno mišljenje, čak i **kad nam se čini** da je zasnovano na vrlo dobrim razlozima. Zbog toga zdrava vjera počiva na objektivnim istinama. Štaviše, Bog je u Zakonu upozorio na mogućnost zastranjivanja u vjeri zbog subjektivnih sklonosti i osjećaja.

Zapazimo da je ovoj priči onaj koji je prevaren proglašen odgovornim što je prevaren. Svako odgovara za svoja djela! I prevareni je odgovoran kao i prevarant.

U Ponovljenom Zakonu Gospod je obrazložio da ni oni koji se predstavljaju kao proroci (5. Mojs. 13:1-5) niti čak naše najrođenije ili najvoljenije osobe ne smiju biti uzrok zastranjivanja koje se prepoznaje po tome što na neki način sugerise odstupanje od Boga i izvorne Božje objave (5. Mojs. 13:6-11).

Neko će reći: „Brojni teolozi, crkve i sekte šire lažne nauke i zato će mnogi izgubiti spasenje.“ Da li je to istina? Svi koji se izgube biće izgubljeni zato što su to sami odlučili. To će biti njihova lična greška. Mi sami odlučujemo hoćemo li biti prevareni. Vi sami odlučujete da li ćete postati sektaš. Imate sopstvenu odgovornost koja se ne može izbjeći. Ljudi bivaju prevareni zato što su

sami odlučili da izaberu prevaru!

Bog je odredio da je svako sebi odgovoran da istražuje, kopa, moli se i proučava za sebe. Niko ne može da istražuje i moli se i proučava i kopa za drugoga. To je nemoguće kao što je nemoguće da za drugoga mislimo, jedemo ili spavamo. Naša je najsvetija obaveza da stavljamo pred ljude čistu duhovnu hranu i ne navodimo nikoga na spoticanje, ali na kraju ljudi sami odlučuju šta će izabrati.

Moguće je da smatramo kako smo tako obdareni, tako obrazovani, tako mudri, da se naše mišljenje mora uzeti u obzir kad se raspravlja o istini. **Ali, naše subjektivno mišljenje uopšte nije važno kad je u pitanju istina. Bog je otkrio svoju istinu i mi svi moramo da je pronađemo i prihvatimo i upoznamo, svako ponaosob.** Ili ćete nastaviti da procjenjujete istinu na osnovu mišljenja nekog drugog čovjeka – nekoga ko vam izgleda najprivlačniji ili nekog koga smatrate autoritetom?

Povučena je jasna granica između onih koji se oslanjaju na ljudski autoritet i onih koji ne prihvataju nikakav autoritet osim autoriteta Božje riječi; koji je istražuju, razmatraju i proučavaju za sebe. Bog kaže, ali ja mislim!

Bog kaže, ali kolovođa sekte se ne slaže. Bog kaže, ali neko drugi misli. Da li ste čuli šta on misli, šta oni misle? Ono što oni misle ne znači ništa!

Tačno je da Božja Riječ poziva na razum i razumno preispitivanje vjere, ali isto tako je tačno da nas nigdje ne poziva na podređivanje Božjih objava subjektivnim mišljenjima. Ne poziva nas ni na „demokratsko“ glasanje i usvajanje mišljenja većine koje bi na bilo koji način ugrozilo osnovna biblijska vjerovanja. Ali sve dok postoji sljepilo koje uzrokuje i navlači „bog ovog svijeta“ (2. Korinćanima 4:4) i dok postoji tjelesna priroda koja teži dominaciji nad duhovnim (1. Korinćanima 2:14), postojace i to iskušenje.

Poglavlje 10.

VJERSKO TRIPOVANJE

Suočavanje sa zastranjivanjem od biblijske teologije u praksi je znatno lakše od identifikacije i prepoznavanja pseudo duhovnosti. Iako je izvjesno da će pseudo duhovnost prije ili kasnije rezultirati kvarenjem teologije i donijeti rodove koji su nekompatibilni rodovima Božjeg duha, za njeno razobličavanje potreban je istančani fini osjećaj koji se stiče iskustvom, znanjem i postojanošću u izvornoj vjeri.

Religioznost se ispoljava u dva osnovna pravca: 1) set doktrina, vjerovanja i/ili rituala za koje se tvrdi da stavljaju osobu u ispravan odnos sa Bogom; 2) duhovnost koja se fokusira na duhovne stvari i duhovni svijet. U biblijskoj religiji i jedno i drugo su proizvod Božje inicijative prema ljudskom rodu u cilju spoznaje istine i spasenja i izgradnje karaktera po Božjem obličju. Zdravi balans između oboje čini stabilnu vjeru.

Manifestacije falsifikovane duhovnosti

Ako zaista razumijemo kako dolazi do pojava i manifestacija falsifikovane duhovnosti, ne samo što ćemo imati najbolju moguću prevenciju već i „alate“ za njeno prepoznavanje.

Uporedo sa ekspanzijom hedonizma i promjena koje donosi savremeni način života, pomijera se i težište religijskih devijacija sa pokušaja sticanja Božje posebne naklonosti kroz samoodricanja i žrtve na duhovne (metafizičke) metode koje daju brze rezultate.

Svakako najupečatljiviji primjer nalazimo u harizmatском pokretu i širenju „jevanđelja bezuslovne ljubavi“. Ovu vrstu pseudo duhovnosti karakteriše naglašavanje odnosa sa Bogom koji se bazira na duhovnom vođstvu i subjektivnom iskustvu vjernika.

Razumski apel od Boga i osvjedočenje u istinu svakako nije

prijatno iskustvo nepreporođenom ljudskom srcu. Istina oslobađa ali i obavezuje. Moralno obavezivanje dalje prožima i oplemenjuje karakter pokajanog grešnika koji postaje kanal Božje ljubavi i blagodati. „Prirodan“ čovjek, naša stara ličnost, teži da preživi tako što će se kamuflirati kroz neki oblik pseudo duhovnosti. Na taj način pseudo duhovnost stvara iluziju ispravnosti na subjektivnom planu i faktički vraća isto sljepilo neprihvatanja i izvrtanja Božje Riječi i Plana spasenja (vidi: 2. Korinćanima 4:2-5), zadržavajući tako istinu u nepravедnosti (Rimljanima 1:18).

Gdje se začinju duhovni falsifikati?

Istinska duhovnost je prijemčivost na djelovanje, vođstvo i usmjeravanje od Božjeg i Hristovog duha kao rezultat primanja i prihvatanja Plana spasenja onakvog kakav je dat u Bibliji. Takva duhovnost ni na koji način ne razrješava vjernika od poslušnosti i vjernosti objektivnoj istini niti od potrebe za aktivnom saradnjom sa Bogom, uz upotrebu razuma, talenata i ličnih napora za usklađivanjem sa Božjom voljom i planovima.

Prava duhovnost je nerazdvojiva od moralnosti, jer je sam Bog duhovno i moralno Biće. U biblijskim terminima, mi ne možemo imati istinsko duhovno iskustvo koje je ugodno Bogu i vodi u vječni život bez moralnosti koja odražava sveti, pravedni i dobri Božji moral. Dakle, duhovnost i moral su usko povezani i ne mogu se razdvojiti bez štetnih i pogubnih posledica.

Sada možemo navesti neke uzroke i pokazatelje pseudo duhovnosti:

- Zbog stanja u kojem se ljudski rod nalazi i kontaminirane duhovne sredine u kojoj živimo, pseudo duhovnost teži da zamijeni vezu sa duhovnim svijetom i duhovne spoznaje i iskustva sa istinskim odnosom sa Bogom. Takve tendencije dovode ljudi u vezu ili pod kontrolu demonskih duhova i uništavaju odnos sa Bogom. Da bi čovjek to prihvatio kao relevantno iskustvo, prethodno dolazi do promjene

njegove percepcije i kriterijuma tako što se sa objektivne istine sve više usmjerava i oslanja na subjektivno iskustvo i duhovno vođstvo. Na duhovnom planu dešava se tajni kompromis sa nepoštenjem i nemoralom. To dalje proizvodi duhovnu oholost i umišljenost o prelasku na viši nivo religioznosti (duhovni elitizam).

- Kao rezultat otuđenosti od Boga, čovjek neprekidno teži iscjeljenju svog stanja ali uvijek spremnije prihvata falsifikate od originalne duhovnosti koju može da obnovi samo Bog.
- Ljudi, svjesni svojih slabosti, teže da obogate i uzdignu svoje duhovno iskustvo na veći nivo slobode i iskustva koje će ih osloboditi sadašnjeg stanja, ograničenja i razočarenja. Tako čak i oni koji pretenduju da budu biblijski religiozni padaju u iskušenja i zamke duhovne narkomanije i „magičnih“ rješenja svojih problema.
- Gotovo sve oblike falsifikovane duhovnosti prepoznaćemo po tendenciji relativizovanja ili negiranja moralnog obavezivanja definisanog u Božjem Zakonu. To isto je sadržalo i prvobitno iskušenje naših praroditelja – zanemarivanje moralnog stanja i poslušnosti Tvorcu na račun sticanja „višeg“ iskustva i spoznaje. Na mnogo načina i kroz mnoštvo metoda ovaj obrazac zastranjivanja stalno se ponavlja kroz istoriju ljudskog roda.
- Lažna duhovnost će izvjesno ignorisati ili negirati nešto od onoga što Bog proglašava istinitim, pravednim i dobrim, a u isto vrijeme na manje ili više suptilne načine preferirati ono na šta Bog mrzi, što u konačnici donosi propast čovjeku.
- Pseudo duhovnost takođe karakteriše preuveličavanje ili davanje pogrešnog značaja određenim predmetima u cilju izvođenja lažnih konstrukcija i zaključaka, te neuravnoteženost i ataci na zdravi razum.

Praktični primjeri pseudo duhovnosti u kontrastu sa biblijskom duhovnošću

Lažna duhovnost ima „potrebu“ za demonstracijom i samodokazivanjem. Stoga se među već pomenutim harizmatiskim grupama vrlo ističe posjedovanje navodnih duhovnih darova natprirodnog karaktera kao što su govorenje nepoznatim jezicima ili čudesna iscjeljenja. Neke grupe insistiraju na duhovnom automatizovanom vođstvu, što ih navodno oslobađa od „slova Zakona“.

Zašto su ovo „simulirani“ ili falsifikovani darovi i vođstvo? Razlozi i motivi su slični onima koje smo već pomenuli u uvodnom dijelu vezano za religijsko ponašanje i prakse u težnji da se reprodukuju situacije i uslovi za sticanje posebne Božje naklonosti ili demonstraciju čuda.

Kako znamo da to nema podršku ni uporište u Božjoj Riječi? Najprije treba da razumijemo Božje razloge i namjere a onda zašto su određene biblijske ličnosti služile kao kanali za ispoljavanje posebne Božje sile. Takođe treba da imamo na umu neophodnost očuvanja Božjeg djela i zdravog tkiva nosilaca istine kako se ne bi zatrla istinska vjera na zemlji. Jedan drastičan primjer nalazimo u događajima vezanim za Potop. Drugi, nama bliži i upečatljiv primjer, je djelovanje ranih hrišćana. Praktično šačica jednostavnih ljudi imala je pred sobom nemoguću misiju da pronese i objavi jevanđelje svijetu. Bez posebnog Božjeg vođstva i posebnih duhovnih darova to bi zaista bila nemoguća misija, jer oni nisu imali izgrađenu bazu i uporišta kakva mi imamo danas (zahvaljujući svjedočanstvu datom kroz njih i druge hrišćane kroz istoriju). Ali nije teško zapaziti da su svi ti darovi imali vrlo praktičnu svrhu u Božjem djelu. Nisu bili sami sebi svrha. Dakle, kao što su posebni duhovni darovi služili za lično osposobljavanje i utvrđivanje nosilaca istine, manifestacije tih darova su imale svrhu osvjedočenja primalaca blagodati da to djelo nosi Božji pečat odobravanja. Početke zloupotrebe i falsifikovanja duhovnih darova možemo pratiti u Korintu kroz razmjenu prepiske između apostola Pavla i

tamošnjih vjernika. Upravo na tom primjeru možemo uočiti tendenciju razdvajanja moralnosti i duhovnosti, gdje (pseudo) duhovnost polako postaje sama sebi svrha ili se manifestuje kao lično samodokazivanje i psihološka satisfakcija problematičnih vjernika.

Kad pažljivo razmotrimo neke izvještaje iz Djela apostolskih o konkretnim smjernicama koje su rani hrišćani dobijali od Božjeg Duha (vidi na primjer Djela 16:6,7), i ako uzmemo u obzir okolnosti u kojima su se nalazili nosioci istine, progonjeni kako od zvaničnog judaizma tako i od pagana, shvatićemo da su takve posebne intervencije bile neophodne kako bi se Djelo sačuvalo od pogrešnih poteza koji bi proizveli dugoročnu štetu i sigurno imali negativne posledice na cjelokupni dalji razvoj hrišćanstva. U vrijeme ranog hrišćanstva, Božje djelo je bilo u fazi visokog rizika za opstanak i zato je bila neophodna natprirodna pomoć.

No posjedovanje duhovnih darova i posebno duhovno vođstvo nisu oslobađali nijednog hrišćanina od lične odgovornosti, samokontrole, promišljenosti, rada i požrtvovanja u Djelu – naprotiv. Niko od njih nije bio „automatizovan“ pod duhom niti se „uključivao“ i „isključivao“ na komandu duha. Ogromna je razlika između iskustva ranih hrišćana i harizmatiskih iskustava i nebuloza koje propagiraju, iako neke manifestacije mogu izgledati slične.

U današnje vrijeme mi imamo ne samo kompletnu sačuvanu Božju Riječ, već i akumulirano znanje i iskustvo prethodnika u Božjem djelu kao i pouzdanu proročku panoramu koja zatvara cijelu strukturu Plana spasenja. Ukoliko nam sva ta svjedočanstva i apel na razum nisu dovoljni, tada mi sami tražimo đavola i hljeba pored pogače. Kome, kada, kako i u koje svrhe će Bog dati posebne darove, to je u Njegovoj vlasti i nije naše da ih simuliramo na bilo koji način. Naše je da budemo postojani u vjeri i poslušni Bogu u istini. Ono što je u skladu sa proročkim najavama i razumno za očekivati je ispoljavanje takvih darova i sile Božje u predstojećem razdoblju same završnice vremena milosti za stanovnike Zemlje kada za to bude postojala realna potreba. Dotle moramo se

osposobiti za prepoznavanje i izbjegavanje zamki lažne duhovne reformacije koja će sve više dobijati na intenzitetu i sili kako se bliži drugi Hristov dolazak. Isto tako, nikad ne smijemo smetnuti s uma da kompromisima, bio kakvom nepoštenju ili manipulacijama nema mjesta u našem odnosu sa Bogom.

Fanatične i fantastične ideje i vjerovanja

Jedna od upadljivih odlika sekta su fanatične, nebulozne i fantastične ideje koje unose u svoja vjerovanja. Takve ideje uključuju perverzna shvatanja „raja“, sulude projekcije o životu u svemiru, izmišljotine „proroka“ osnivača, razne mitove, i slično.

Nenormalno i čudno ponašanje koje izaziva sumnju

Duhovni narkomani obično su osobe koje se nenormalno ponašaju u porodici i društvu, nemaju osjećaj za mjeru, kad je i gdje čemu mjesto i vrijeme, te nepotrebno izazivaju podozrenje u sumnju od bližnjih i društvene zajednice. Tako se postiže kontra efekat, umjesto dobrog primjera i zdrave promocije biblijske religioznosti.

Molitva kao zamka

Neke istine prihvatamo zato što su jasne same po sebi. Da bismo do njih došli nije neophodno da budemo teološki obrazovani, iako se one već nalaze u Bibliji. Međutim, postoje istine koje nisu jasne same po sebi, i za njihovu spoznaju neophodno je otkrivenje konačnog Autoriteta za istinu, dakle, potrebno nam je posebno božansko otkrivenje.

Sama tvrdnja ili pozivanje na božansko otkrivenje nekog pojedinca, grupe ili vjerske knjige nisu dovoljni. Istina se prepoznaje po svojoj razumnosti, logičnosti, čistoti, smislenosti, cjelovitosti, doslednosti, praktičnosti, jednostavnosti...

Prilikom susreta sa istinom, to može biti praćeno snažnim unutrašnjim osvjedočenjem, ali mi je ne smijemo prihvatiti zbog samog „znaka“, već zato što smo je razumjeli.

Ako se rukovodimo Božjom Riječju, u razumnoj vjeri i poslušnosti, mi gradimo na čvrstom temelju koji se ne može porušiti. Naše povjerenje i oslonac na Boga sve više jača, a time i istinska spoznaja stvari. Tako se osposobljavamo da razlikujemo istinu i obmanu (vidi 1. Jovanova 4:5,6). Uporedo s tim, razvija se sigurnost i izvjesnost pravog puta i sposobnost prepoznavanja i odbijanja zamki i stranputica.

Kad se ljudi suoče sa istinom koja ne odgovara njihovim prirodnim sklonostima, mnogi u stresu posežu za isključivanjem upotrebe razuma. Oni bi htjeli da pomire istinu sa svojim grešnim motivima, da je „osjete“ ili dožive „znak“ kao „dokaz“ koji će pomiriti nepomirljive suprotnosti. I pošto im Bog takav „znak“ ne može dati, tu se otvaraju kanali za djelovanje druge natprirodne sile – demona.

Prilikom spoznaje istine, nijedna Božja eventualna natprirodna intervencija u našu korist nema za svrhu da zamijeni upotrebu razuma, već, naprotiv, da nas osposobi da koristimo razum (vidi: Luka 8:26-35).

Posebne demonske intervencije mogu da se dogode u sledećim slučajevima:

1) Kad čovjek nije zadovoljan jednostavnim istinama.

2) Ako se molimo za otkrivenje „većih“ istina, a ne živimo po onome što nam je već dato.

3) Ako se molimo ili tražimo naročiti „znak“ da se opredijelimo kojim putem da idemo, nakon što smo zanemarili razumni poziv na istinu. (Mi ne smijemo biti primorani na istinu znakom ili čudom.)

4) Ako navodno tražimo istinu, a ne želimo da je prihvatimo i ponašamo se kao da nam uvijek nešto nije jasno. (Tada dolazi Sotona i daje nam „istinu“ koju želimo i koja nas ne obavezuje.)

5) Ako tražimo u molitvi odgovore na pitanja koja su sama po sebi jasna, ili da riješimo nedoumice koje praktično ne postoje. Tako, na primjer, ako na vjerskom skupu neko iznese određenu

nebulozu kao alternativu, često će biti onih koji će pozivati na „molitvu“ da se stvari riješe na taj način. To je odlika vjernika koji ne koriste zdravi razum i imaju površan stav prema istini koju zapravo nikad nisu ni prihvatili jer im ne odgovara. Takvi nastavljaju da se mole kao da im ništa nije jasno i imaju potrebu za znakom koji će nadomjestiti nedostatak razumne spoznaje istine.

6) Ako smo u kompromisu sa grijehom.

Molitva kao zanos ili vjerski trip

Zbog nepoželjnosti razumne spoznaje istine koja bi razotkrila sopstvene grešne motive i zablude, mnogi vjernici pribjegavaju molitvi kao vjerskom tripu.

Takve molitve odlikuju se prisustvom jakih emocija, kao i ne-realnim zahtjevima i očekivanjima.

Vjerski trip sličan je narkomanskom tripu, jer u osnovi stoji potreba za posebnim doživljajem i uzbuđenjem koji donosi satisfakciju samom moliocu / narkomanu.

Molitveni trip služi za umirivanje savjesti zbog očiglednih propusta i „promaje“ u praktičnom životnom iskustvu vjernika.

Kontraproduktivni oblici molitve kao okidač za polaganje prava demonima da odgovore

Kako se aktiviraju ti okidači?

1) Kad se jednostavne istine podređuju sumnjivim učenjima pa se preko molitve traži „razrešenje slučaja“.

2) Kad se molimo za stvari koje su same po sebi jasne i razumljive.

3) Kad se molimo u kompromisu sa grijehom (Izreke 28:9).

4) Kad se molimo da potvrdimo svoje predrasude ili predrasude vjerske zajednice kojoj pripadamo. Isto važi za lažna učenja.

5) Kad tražimo od Boga natprirodnu intervenciju ili znak koji će nas uputiti „pravim putem“, iako je to već jasno iz Božje objave.

6) Kad molitvu koristimo kao mantru ili priliku da pridikujemo

Bogu.

7) Kad se molimo za stvari koje su svojstvene željama ovog svijeta.

8) Kad je fanatizam pokretački motiv za molitvu.

9) Molitva (i/ili pjesma) kao sredstvo prebacivanja mozga u alfa režim, čime se eliminiše razum, a otvara prostor za preuzimanje kontrole od strane demona.

10) Kad preferiramo određena navodna Božja i/ili Hristova ispravna imena kao uslov za povezivanje sa Bogom.

11) Kad istrajavamo u svojoj sili, iako naši rodovi jasno pokazuju da smo na pogrešnom putu (vidi: 1. Kraljevima 22:1-38).

12) Obraćanje Bogu sa nepoštovanjem, kao sebi ravnom ili poznaniku iz komšiluka.

Istinska molitva koja je ugodna Bogu

- Molitva u duhu i istini, usklađena sa Božjim karakterom, planom i namjerama (vidi: Jovan 4:23,24; Psalam 145:18; 2. Korinćanima 3:17).
- Molitva koja prepoznaje svoju slabost i stalnu zavisnost od Boga kao Izvora života i snage (Luka 15:18-22; Isaija 45:21,22).
- Molitva koja se poziva na Božje zasluge i milost (Psalam 25:11; 51:4; 79:9; Danilo 9:3-19).
- Molitva u traženju zaštite od natprirodnih sila tame (Luka 22:46; Efescima 6:11-18; 1. Petrova 5:6-10).
- Molitva u pouzdanju čvrste vjere (Matej 17:20,21; Jovan 14:12-14).
- Molitva koja preferira duhovne prioritete ispred tjelesnih (Matej 6:9-13)
- Molitva kao intimni razgovor sa Bogom umjesto vjerskog ekspaniranja (Matej 6:5-8).
- Konkretna molitve za konkretne potrebe.

Poglavlje 11.

OPASNOSTI OD LAŽNIH DUHOVNIH ISKUSTAVA I NJIHOVIH NOSILACA

„Učenik nije iznad svog učitelja, nego će svako ko je potpuno poučen biti poput svog učitelja.“ (Luka 6:40)

Kontekst ove Hristove izjave nije pozitivan. Prethodno je kazao: „Može li slijep voditi slijepog? Zar neće obojica upasti u jamu?“ (stih 39) Sledeći stihovi (41-42) opominju na one koji previđaju svoje velike probleme, dok vrlo spremno uočavaju nebitne stvari koje im „smetaju“ kod drugih.

U jevanđelju po Mateju 10. glava, slična izjava se nalazi u drugačijem kontekstu. U svakom slučaju, poenta je da ćemo djelovati onako kako smo naučeni od svojih učitelja, bilo na korist ili na štetu sebi i drugima.

Od presudne je važnosti kako (i preko koga) smo ušli u religiju, kako smo naučeni. Jer svaki nezdravi ulazak u vjeru imaće svoje posledice ne samo po nas nego i na sve one s kojima dolazimo u kontakt, pokušavajući im prenijeti vjeru. Drugim riječima, ako mi sami imamo nezdravu nauku i nezdravo iskustvo, tu nezdravost ćemo neminovno prenijeti na one koje pokušavamo podučiti vjeri.

Postavlja se pitanje kako se to prepoznaje. Zdrava religioznost je zdrava jer ima utemeljenje u jasnim doktrinama Svetog Pisma koje zaokružuju jedan veliki mozaik istina, primjenljivih ne samo na teologiju, već i na sva važna životna pitanja. Ona čini čovjeka razboritim, trezvenim, smotrenim, uravnoteženim i mudrim – osobom koja ima znanje, razlikuje prioritete i ima čvrst i stabilan lični integritet. Ovako profilisani vjernici istovremeno su oslobođeni opasne boljke relativizma i „imuni“ na zablude. Takva osoba nije povodljiva za trenutnim osjećanjima i senzacionalizmom, sposobna

je pravilno procijeniti datu situaciju i okolnosti i, što je posebno važno, na zdrav, povezan i argumentovan način iznositi religijska uvjerenja. Ona neće težiti samoreklamerstvu niti da podstakne nezdravo oduševljenje, bilo koji oblik vjerskog fanatizma i sl., a posebno će biti oprezna prema eventualnim manifestacijama natprirodnog karaktera. Dakle, zdravo religiozna osoba neće „trovati“ druge i profilisati ih tako da od njih napravi duhovne narkomane onesposobljene da razumno rezonuju i ponašaju se u skladu sa svojim hrišćanskim pozivom. Podsjetimo se, naš Tvorac je Bog najvišeg razuma i od nas se očekuje da budemo racionalna bića u svom domenu.

S druge strane, oni koji prime „obuku“ od pseudo religijskih učitelja, bilo u crkvama ili u nekoj sekti, isti taj duh manifestovaće na ličnom planu i u pokušaju vrbovanja drugih. Tada to nije zadbijanje ljudi za Boga i Hrista nego vrbovanje za crkvu ili sektu. I pošto bi jednostavni apel na razum bio kontraproduktivan u tom „poslu“, sektaši će koristiti one metode koje atakuju na razum, isključuju kritičko promišljanje, fasciniraju natprirodnim, izazivaju divljenje i idolatrijski odnos prema „učitelju“ (guruu), podstiču želju za duhovnim drogiranjem, te napokon uče nepovezanim i neodrživim teološkim stavovima, kompatibilnim sa palom ljudskom prirodom. Štaviše, zdrave doktrine smatraće se nevažnim, a vlastiti sud proglašiće se mjerodavnim (ili stavovi gurua). „Otkrivenja“ gurua ili nasumično tumaranje (vjersko tripovanje) članova istaće se kao „istina“ koja se navodno otkriva samo njima.

Ako vođa sekte može uvjeriti svoje stado da ima više duhovne vlasti od njih (da se nalazi na većem nivou) tako da se oni osjete nedostojnim u Božjim očima, tada je njegova kontrola nad njima gotovo zagwarantovana. Tada će sledbenici imati potpuno povjerenje u svog vođu kada im kaže da je jedini put ka spasenju učiniti sve što crkva/sekta/kult od njih traži.

Poenta svake manipulativne službe je nadogradnja do trenutka kada vođa poziva na akciju. Poziv na akciju može biti pristupanje

crkvi/sekti, davanje novca, podizanje predanosti organizaciji/grupi na viši nivo, ili jednostavno pristajanje na neku sumnjivu doktrinu. Ovo je drska manipulacija i djeluje.

Najučinkovitiji način kontrole uma grupe sledbenika je zatvaranje u izolovani kompleks, gdje bi vođstvo ili vođa mogao kontrolisati svaki aspekt njihovog života kao što vojska upravlja svojim pripadnicima. Trik je u tome da zadržite članove u grupi što je više moguće i natjerate ih da se namjerno izopšte od ostatka društva što je više moguće.

Opasnosti od onih koji izgledaju kao da su u istini ali imaju nezdravo vjersko iskustvo

Neki ljudi mogu izgledati kao da dijele zdrava vjerska uvjerenja, dok praksa pokazuje da to nije slučaj. Kako to možemo da uočimo? To će ponajviše doći do izražaja u njihovom radu i postupanju sa neobraćenima. Primjetićete da se oni ne trude da im približe religiju na zdrav i razuman način, već ih uvlače u vlastiti religijski trip. Ono što je njima samima „najbitnije“ u tom momentu ili čime su trenutno „oduševljeni“ oni nastoje imputirati čak i onima za koje se razložno može pretpostaviti da ne znaju gotovo ništa o religiji. Jedan primjer bio bi dijeljenje traktata o događajima poslednjih dana nasumičnim prolaznicima. Pretpostavimo da neko „primi“ takvu poruku i uspostavi kontakt sa „distributerom“ ili njegovom/njenom zajednicom. Velika je vjerovatnoća da će se od te osobe vrlo brzo napraviti duhovno neuravnotežena ličnost i (još jedan) religijski narkoman. Naravno puno je veća mogućnost da se zauvijek zatvori pristup kod ljudi koji su dobili takve „materijale“ jer oni normalniji, čak i ako ne znaju puno ili skoro ništa o religiji, nagonski i razumski osjete da su imali kontakt sa nekim sektašem (sektom). Tako će odbaciti poruku koja, čak i da je istinita, nije prenijeta na adekvatan način i nije se postupno, korak po korak, došlo do nje.

Dakle, ako dijelimo javno neku literaturu, moramo promisliti

da li je određena knjiga koncipirana na način da čitaoca, koji se možda prvi put susreće sa takvom materijom, vodi na adekvatan način do određenih istina i povezanih informacija. Ukoliko to nije slučaj, takva literatura može pokrenuti samo fanatične motive i uvući osobu u slične probleme koje imaju oni koji to dijele.

Spoj nezdrave religioznosti i intelektualizma, obično stečenog kroz visoko obrazovanje u sekularnim školama, još je opasnija kombinacija, jer osim što stvara privid autoriteta, takve osobe plijene svojom elokvencijom i manirima pa se čini da lako odgovaraju na sva pitanja dok u stvari ne pružaju ništa konkretnije i smislenije od onih iz prethodno pomenute klase. One takođe djeluju u domenu vjerskog tripovanja, olako se oslanjajući na upitna natprirodna iskustva, jer su tako profilisane u svojoj crkvi/sekti.

Pozivanje na eventualna „čuda“ koja mogu pratiti njihov rad nije nikakav izgovor niti argument da je to što rade rad za Boga. Naprotiv, to bi trebao biti alarm da su na opasnom tlu. Zašto? Pogledajmo neke izjave Elen Vajt.

„Božji narod neće više tražiti svoju sigurnost u čudima, jer će Sotona moći da oponaša čuda koja će se događati.“ (EGW, 9T str. 16 – 1909)

Treba napomenuti i to da Biblija pravi razliku između „znakova“ – natprirodnih indicija u autentičnost poslanja od Boga i „čuda“ – natprirodnih intervencija. I „znakovi“ i „čuda“, oboje može biti zloupotrijebljeno od palih anđela.

„Mi ćemo se suočavati s ljudima koji se lažno predstavljaju, pojavljivaće se lažni proroci, biće i lažnih snova i lažnih viđenja, ali, **propovijedajte Riječ; ne dajte da vas odvuču od Božjeg glasa koji se čuje iz Njegove Riječi!**“ (EWG, 2SM str. 49 – 1894)

Ako ovo kratko raščlanimo, falsifikovanje duhovnosti dešava se iz tri pravca: 1) lažno predstavljanje; 2) lažno prorokovanje (iznošenje navodne nove svjetlosti od Boga); 3) pozivanje na lažne snove i lažna viđenja. U knjizi proroka Jeremije zapisan je isti

problem: „Čujem šta govore proroci koji u moje ime laž prorokuju i govore: ‘Sanjao sam! Sanjao sam!’ Dokle će to biti u srcu proroka koji prorokuju laž, **koji iz svog srca prevare prorokuju?**... Ne slušajte riječi proroka koji vam prorokuju. **Oni vas navode na ništavna djela.** Govore vam vizije koje dolaze iz njihovog srca, a ne iz Gospodnjih usta... Ja nisam poslao te proroke, a oni ipak trče. Nisam im govorio, a oni ipak prorokuju... Dolazim na proroke koji lažne snove snivaju, govori Gospod, koji ih pričaju i **moj narod zavode svojim lažima i svojim hvalisanjem. Ja ih nisam poslao, niti sam im dao ikakve upute. Zato nisu ni od kakve koristi ovom narodu,** govori Gospod.“ (Jeremija 23)

Zapazite da Elen Vajt naglašava da se ovim krivotvorinama možemo uspješno suprotstaviti samo iznošenjem objektivnih istina Svetog Pisma, i samo doslednošću tim istinama možemo opstati na pravom putu.

„Pokazani su mi mnogi koji će **tvrditi da ih je Bog posebno poučio i koji će zato pokušavati da vode druge.** Oni će se, **zavedeni lažnim idejama o svojoj odgovornosti, prihvatati posla koji im Bog nikada nije povjerio. Rezultat će biti samo zbrka.** Neka svako vrlo ozbiljno sam traži Boga tako da kao pojedinac može shvatiti Njegovu volju.“ (EGW, 2SM str. 72 – 1893)

Završni citat tiče se iskušenja u obmanutosti čudima lažnog iscjeljenja.

„Čudesni prizori, sa kojima će Sotona biti usko povezan, uskoro će se pojaviti. Božja riječ objavljuje da će Sotona činiti čuda. On će učiniti da se ljudi razbole, a onda će ih iznenada oslobađati svoje sotonske sile. Ljudi će misliti da su se izliječili. Ta djela prividnog izlječenja staviće na probu adventiste sedmog dana.“ (EGW, 2SM str. 53 – 1904)

Dakle, konfuzija će biti krajnji rezultat rada koji je plod vjerskog tripovanja. Umjesto napretka, Božje djelo biće sabotirano, osujećeno i kompromitovano. Lažni vjeroučitelji mogu imati razrađene metode da to prikriju, ali oni koji su zaista u istini će

prepoznati stvari. Članovi sekte neće jer su već odbili istinu i sila zablude ih potpuno kontroliše, dok im guru(i) konstantno ispira mozak. Gdje god ljudi „nisu prihvatili ljubav prema istini da bi bili spaseni, Bog dopušta da na njih djeluje zabluda, da bi vjerovali laži“ (2. Solunjanima 2:10-11). Neka niko ne misli da je izuzetak od ovog pravila. Ne postoji nešto takvo kao ljubav prema „istinama“ koje biramo po sopstvenom nahođenju – istina se usvaja u kompletu, onakva kakvu je Bog dao, a Duh Božji i Hristov upućuje na **svu istinu** (Jovan 16:13).

Drugo što treba imati na umu je da molitve upućene u sklopu problematičnog vjerskog djelovanja mogu biti odgovorene od strane demona. Upravo otuda dolaze i „natprirodna“ iskustva (viđenja, snovi) koja dodatno utvrđuju na pogrešnom putu one koji tako rade. Iz tog miljea neki su se profilisali kao navodni proroci, dok su u stvarnosti samo pričinjavali nepopravljivu štetu Djelu.

Prepričavanje „iskustava sa Bogom“

U crkvi ili grupi koja praktikuje manipulativne, sektaške i psihološke metode vjerskog djelovanja, takođe se podstiče prepričavanje odnosno iznošenje ličnih „iskustava“. Zapazite da na tim skupovima svi nastoje da unesu što više „Božje pomoći“ u svoja iskustva, u rasponu od bizarnog do stvari koje su jako sumnjive i faktički se ne razlikuju od klasičnih okultnih iskustava, osim po vizuri kako na njih gleda imalac „iskustva“. Tu postoji i skrivena premisa da se svako iskustvo u okvirima crkve/sekte podrazumijeva kao autentično „od Boga“, i stoga se ne preispituje, dok se „demoniska iskustva“ pripisuju onima koji nisu u njihovoj crkvi/sekti.

Zašto su crkvama i sektama toliko potrebna natprirodna iskustva? Upravo zbog gubitka integriteta kako u doktrinama tako i zdravoj hrišćanskoj praksi, jedini mehanizam koji može masovnije privući nove članove je njihovo pozivanje na natprirodno (dobijaju „otkrivenja“ direktno od Boga, vođeni su duhom, imaju natprirodna

iskustva).

Kontakt i saradnja sa natprirodnim fascinira ljude i veoma je opasan teren. Oni tada gube zdravi razum i kritičke sposobnosti, te olako stavljaju pečat validnosti na ono što Bog nikad nije želio ni tražio od njih niti ima veze s tim. Isti duh prenosi se na one s kojima su doživjeli „iskustva“.

Šta još diskredituje ovu klasu vjernika? Zapazite da oni izbjegavaju udruživanje sa ljudima koji su nosioci zdrave religioznosti, koji su naučeni i odani objektivnim istinama, nepokolebljivi u doktrinama utemeljenim na Bibliji, koji zdravo promišljaju i djeluju, a ostalo, što nije u njihovom domenu, prepuštaju u vjeri Bogu. Jednostavno to im ne odgovara, ne „pronalaze se“ tu, osjećaju se nelagodno, jer nemaju prostora za tripovanje i da se istaknu kao lideri. Ukoliko se i dogodi neka saradnja, brzo će početi sa podrievanjem i pokušajima odvlačenja onih koji nisu stabilni u istini na svoju stranu. „Privlačne tačke“ kojima nastoje pridobiti druge mogu djelovati vrlo primamljivo jer su usmjerene na osjećanja, demokratiju i „slobodu“ da sami određuju šta će vjerovati, a navodne „mane“ na koje ukazuju kritikujući nosioce istine preuveličano i potpuno neobjektivno. Na taj način oni koji potpadnu pod njihov uticaj lako gube iz vida prioritete, a odluke donose impulsivno i nepromišljeno.

Šeme obmane

Živimo u svijetu gdje se laž i istina prepliću, gdje se laž predstavlja kao istina, a istina kao laž. Ono što je nekada bilo neprihvatljivo u religijskim iskustvima, danas se smatra iskustvom sa Bogom.

Šeme prevare su uvijek iste, jer prevara funkcioniše prema već ustaljenim metodama, jedino što ih razlikuje su detalji, situacije i pojedinci. Gotovo ista iskustva imaju psihički bolesnici i pseudo religiozne osobe koje nemaju evidentiranih psihičkih problema. Iskustva su skoro identična, kao i motivi koji ih pokreću.

Crkve, denominacije, sekte i pojedinci vode „rat“ ko je u kojoj crkvi, denominaciji ili sektu. Svi oni naravno tvrde da su u istini, da imaju istinu ili da očekuju da im se otkrije istina. Međutim, kada se bolje upoznate sa njihovim vjerovanjima vidite da li su ili nisu u istini, ili da negdje sumnjaju u neku istinu, ili su u nekom obliku fanatizma i kompromisu sa grijehom. Dok jedni brane svoju crkvu, drugi štite svoju zajednicu ili sektu.

Kako se potpada pod demonski uticaj

Demoni prate svaki naš korak i poznaju nas od kada postojimo, vide šta gledamo, čime se bavimo i znaju šta vjerujemo. Upoznati su kojoj crkvi, denominaciji ili sektu pripadamo i gdje smo se opredijelili da nas poučavaju. Drugim riječima, psihologiju jako dobro poznaju, i često nas poznaju mnogo bolje nego mi sami sebe. Oni čak znaju i kada smo nešto pogrešno naučili i gledaju kako to da iskoriste protiv nas ako je to potrebno za njihov cilj.

Kako oni konkretno rade? Recimo čitate neku religijsku knjigu ili gledate video prezentaciju i ako ne vidite sumnjive stvari i odmah ne odbacite određenu obmanu već ste u problemu. Zbog čega? Zato što ostavljate mogućnost da je to istina, čak se i dvoumite, što je dovoljno da u nekom trenutku to postane kamen spoticanja. Naravno taj kamen spoticanja se neće tako prikazati, nego kao „veća svjetlost“ i bolji odnos sa Bogom (ovo je suptilna prevara). Tako ne morate ni tražiti da vam Bog odgovori u snovima, ali ako ste već naseli na priču kako Bog vama odgovara na molitve na taj način, oni će tako nešto primijetiti i poslaće vam snove, vizije, prikaze ili ćete čuti glas, koje ćete naravno sami tumačiti kako se vama sviđa. Uvijek se dešava da je to usko povezano sa vašom crkvom, denominacijom ili sektom koja vas usmjerava gdje njima odgovara. Démoni tačno znaju i prije vas koga ćete da pozovete ili pošaljete poruku nakon vašeg sna, vizije, prikaza ili čuda. Zvaćete ili kazati onom preko koga ste povjerovali da će vam Bog odgovoriti na molitvu na natprirodan način. Prema tome, **uvijek postoji**

neko ko vas ohrabruje u zabludi (kao što će se naći uvijek neko ko će vas u mladosti navesti na neki porok).

Sad od vas zavisi kako ćete odgovoriti na iskušenje. Ukoliko niste utemeljeni u fundamentalnim istinama i istinama za naše vrijeme a prošli ste kroz crkveni drill, gotovo da ne postoji šansa da prepoznate da ste u problemu. Zbog čega? Vi niste jedini koji ima takva iskustva, nego ih imaju i ostali i vi ulazite u „klub svetaca“ gdje ste na višem nivou od ostalih (pretpostavka elitizma). Najsuptilnija obmana je kada govorite da ste grešnik, a dešavaju vam se ovakve stvari. Vi mislite da vas vodi Bog i u skladu sa talentima i vašim uticajem postajete medijum za dalje širenje demonske obmane.

Ukoliko ste u bilo kojoj crkvi ne postoji šansa da ne padnete pod loša učenja, a krajnja posledica su demonska iskustva. Kako je to moguće? Bog nas informiše da duhovni Vavilon uči lažna učenja koja se nazivaju „vavilonsko vino“, i kojim, kao što kaže dalje, opija sve narode! (Otkrivenje 14:8) Mislite li da vas neće opiti ukoliko ste u nekoj crkvi, denominaciji ili sekti? Možda nekog neće opiti ukoliko popije malo otrova (manja šteta), ali ako ste tamo decenijama to je praktično nemoguće. Pogotovo ukoliko se ne suprotstavljate pogrešnim učenjima, prevarama, manipulaciji i svim drugim obmanama koje se dešavaju u crkvi ili sekti. Imaćete Božju zaštitu ukoliko ih ne opravdavate, ali ukoliko se slažete i branite takve postupke i učenja morate pasti pod njihov uticaj prije ili kasnije. Nije moguće da budemo IZNAD svog učitelja, nego možemo biti samo ako smo potpuno poučeni kao učitelj. Prema tome, vjernici bilo koje crkve ili sekte mogu biti samo na nivou znanja onih koji ih poučavaju, nikako više od toga. Kada će biti kao oni koji ih uče? Ako budu potpuno poučeni. Oni koji su potpuno poučeni u crkvama su ljudi koji završe teološke fakultete, to jest pastori, popovi, sveštenici, itd.

Mnoga pogrešna učenja ne mogu se prepoznati, osim ukoliko niste poučeni **punoj istini**. Ali ne možete se poučiti istini od onih

koji ne znaju istinu ili su je ranije pogazili. Neko ko je deset, dvadeset ili trideset godina tako poučavan ne može sam od sebe prepoznati istinu. Stoga su vjernici, kada izađu iz crkve, laka meta sekti i umišljenih samoproklamovanih učitelja. Tako imamo slučajeve da su neki posle više od dvadeset-trideset godina u crkvi za nekoliko mjeseci mijenjali sekte i bili „rukopoloženi“ u nekima. Ili su sami osnivali sekte uz pomoć nezavisnih „službi“ sa Zapada koji su ih finansirali, a koji su i dalje vezani za crkvu ili imaju neka pogrešna učenja. Desi se da neko i izađe iz sekti, ali se postavlja razumno pitanje kako je moguće da su potpali pod njihov uticaj, ako su znali istinu? Odgovor je: nisu znali istinu, jer da jesu nikada ne bi mogli da padnu pod uticaj neprijatelja. Bog je obećao da će štititi iskrene i vjerne.

U zavisnosti od sekte i pojedinca i njihovih sklonosti, demoni prave taktiku kako da obrade žrtvu obmane. Na vrhu obmane je onaj koji je predvodnik (učitelj) ili više njih.

Zajednički imenitelj za sve njih je pretpostavka da su oni sami pozvani da određuju vjerovanja na subjektivan način. Svaki od njih se poziva da je postavljan od Boga tu gdje jeste, iako nema objektivnih dokaza, osim subjektivnih mišljenja. Ima i onih koji pokušavaju dobiti na autentičnosti samoprolašavajući se za „ostatak“.

Dok jedni tvrde da ih vodi Duh bez zakona, drugi uzdižu Zakon, ali odobravaju abortus, laganje i druge oblike tjelesnih rodova. Treći će vas ubjeđivati da imate određene probleme jer niste razumjeli opravdanje vjerom. Iako svi tvrde da ih vodi Duh i ove koji su pod Zakonom i ove bez Zakona, ono što ih ujedinjuje je **protivljenje istini**. Nekada to bude i javno, ali rijetko, jer znaju da ukoliko bi ušli u takav sukob da bi posledice po njih bile temeljno razotkrivanje, čega se jako boje i uznemiravaju.

Elen Vajt otkriva kako će izgledati ljudi preko kojih će doći lažna probuđenja.

„Karakter i težnja modernih probuđenja izaziva veliku zabrinutost kod misaonih ljudi među svim crkvama. Mnoga probuđenja

koja su se pojavila u toku poslednjih četrdeset godina [govori za svoje vrijeme] nisu pružila nikakav dokaz da su djelo Božjeg Duha. Svjetlost koja plamti za jedno vrijeme, uskoro se ugasi ostavljajući gušću tamu nego što je bila prije. Popularna probuđenja isuviše često izazivaju buđenje mašte, uzbuđuju osjećanja i zadovoljavaju interesovanje za ono što je novo i uzbuđljivo. Oni koji se obraćaju na ovaj način, malo žele da slušaju o biblijskim istinama i ne pokazuju veći interes za svjedočanstvo proroka i apostola nego što ima čitalac romana. **Religijska služba ih ne privlači ako ne pokazuje ništa senzacionalno. Vijest koja se obraća zdravom razumu ne nailazi ni na kakav odziv.** Jasne opomene Božje riječi koje se odnose na njihovo vječno dobro, padaju kao na uši mrtvacu. Ovakvi obraćenici nemaju obnovljeno srce, niti promijenjen karakter. Oni se ne odriču svoje oholosti i ljubavi prema svijetu. Oni nisu sada spremniji da se odreknu sami sebe, da uzmu na sebe krst i pođu za blagim i krotkim Isusom, nego prije svog obraćenja. U pravom probuđenju, kad Božji Duh osvjedoči savjest, čuje se iskreno i zabrinuto pitanje: ‘Šta mi treba činiti da se spasem?’ Ovo ne traje samo jedan dan. Za svaku istinski obraćenu dušu, odnos prema Bogu i prema stvarima vječnosti je veliko životno pitanje. Ali gdje je u današnjim popularnim crkvama duboko osvjedočenje o grijehu? Gdje je duh posvećenja Bogu? Duh koji upravlja svijetom, vlada i u crkvi. Religija je postala rasonoda nevjernika i skeptika, zato što je toliko mnogo onih koji nose njeno ime, a ignorišu njena načela. Sila pobožnosti je gotovo napustila crkve. Zajednica srca sa Hristom sada je rijetka pojava. Većina članova crkve ne zna za drugu vezu, osim one koja ih povezuje sa organizovanim tijelom takozvanih hrišćana. Ljubav prema zadovoljstvu i žeđ za uzbuđenjem preovlađuju svuda. Izleti, crkveno pozorište, crkvene zabave, lijepe kuće, hvalisanje sve je to potisnulo misli o Bogu. Imanja, bogatstva i svjetski poslovi, zaokupili su misli, a stvari od vječnog interesa samo se uzgred spominju.“ (Velika borba, 1884, str. 223-224).

Zar u ovim riječima ne vidite koji su pet glavnih problema današnjih ljudi koji postaju članovi crkve ili sekte? 1. Nesveta radost koja je plod mašte, uzbuđenja i senzacije. 2. Nedostatak apela na zdravi razum i zdravog učenja (doktrina i djela). 3. Nema dubokog osvjedočenja u grijehu, samo površnog (koji i svijet poznaje). 4. Hedonizam i uživanje, crkve i sekte su mjesto uživanja i zabave. 5. Žeđ za uzbuđenjem i „religijska iskustva“ koja su demonska iskustva, ili, u najboljem slučaju, umišljanje (tripovanje).

Kakva će biti reakcija duhovnih narkomana na ukor i opomenu?

Možemo kazati, jako slična kao kad biste pokušali da izlijecite zavisnika od droge. Javiće se snažan otpor da se odbaci poruka i/ili njen donosilac. Koji su obično razlozi za to?

1. Zato što postoje oni koji će da podrže takvu osobu da su njena iskustva sa Bogom, jer je ona „dobra“, „iskrena“ itd.
2. Zato što bi to pokrenulo lančanu reakciju za dalje otkrivanje neispravnosti u njenoj religiji.
3. Zato što će tada morati da se otvori nekom, a obično se njoj ljudi otvaraju (gubitak dominante liderske pozicije).
4. Zato što će uvidjeti da će, ako nastavi da ide u crkvu ili bude privržena svojoj grupi/sekti, pokupiti još gluposti.
5. Zato što će shvatiti da joj Bog nije pomogao da postigne određene svjetovne uspjehe ili stekne društveni status, nego demoni. I ko zna šta sve još u životu...
6. Zato što će trebati da promijeni učitelja, i neće više moći toliko da talasa sa „iskustvima“, nego će morati da kaže ljudima da je to, u najblažem slučaju, tripovanje.

Neka nam Bog pomogne da se uvijek vodimo ovim načelom: Laž boli čitav život, a istina samo jednom.

Naučene lekcije

Ne postoji opasnije područje od duhovnog. Svako krivo učenje,

svako protivljenje istini, svaki izostanak i nedostatak zdravosti vjere je potencijalni okidač koji vas može odvesti u pseudo religiju. Poremećaj prioriteta, unošenje i preferiranje subjektivnih mišljenja i osjećaja u Božje djelo, mogu vas u konačnici koštati gubitka budućeg života. Nesmotreno istupanje u Božjem djelu ne samo što će dovesti do zbrke i nanijeti štetu koju je kasnije vrlo teško popraviti, već može biti na sablazan mnogima tako što će favorizovati lične neposvećene osjećaje, pokrenuti fanatične motive i onesposobiti ih da ikada prime zdravu vjeru.

Mnoštvo onih koji ni sami nikad nisu bili utvrđeni u istini, profilisani u nekoj sekti, koji nemaju adekvatne kvalifikacije, istupaju kao učitelji drugima, nameću se kao vođe, lažno se predstavljajući.

Njihov osnovni problem je nesposobnost jasnog razlikovanja stvari, istine i zablude. Oni „ne prave razliku između onog što je sveto i onog što nije sveto, ne znaju razliku između onog što je nečisto i onog što je čisto“ (Ezekijel 22:26). To se može okvalifikovati i kao neuračunljivost, udružena sa bolesnom samouvjerenošću i drskošću, poduprtim mentalitetom inata i prkosa.

U vremenu koje predstoji nema mjesta nikakvim eksperimentima niti gubljenju vremena u povodaženju za raznim vjetrovima lažnih doktrina i problematičnim učiteljima koji su i sami nestalni poput vjetra.

Poglavlje 12.

PROVJERAVANJE DUHOVA

„Ljubazni! Ne vjerujte svakom duhu, nego provjeravajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziđoše na svijet. Po ovom prepoznajte Duha Božijeg: svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; a svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i to je duh antihrista, za kog čuste da dolazi, i sad je već na svijetu. Vi ste od Boga, dječice, i pobijedili ste ih, jer je onaj koji je u vama veći od onoga koji je na svijetu. Oni su od svijeta i zato govore ono što dolazi od svijeta i svijet ih sluša. Mi smo od Boga: ko poznaje Boga, sluša nas, ko nije od Boga, ne sluša nas. Po ovom prepoznajemo duha istine i duha zablude.“ (1. Jovanova 4:1-6)

Biblija na mnogo mjesta upozorava da u procjeni validnosti i ispravnosti religijskog iskustva i manifestacije religioznosti, ljudsko rezonovanje i ljudska mjerila nisu pouzdani. Povrh toga, pozivanje na duhovna otkrivenja ili vođstvo takođe ne predstavlja nikakvu garanciju ispravnosti. Bog je jedini mjerodavni autoritet koji kroz svoju Riječ definiše ispravnost religije. Biblija upozorava protiv površnosti i naivnosti kad je riječ o duhovnim pitanjima i otkrivenjima.

Zbog problema sa unošenjem krive nauke odnosno jeresi među vjernicima u Galatiji, Pavle je u pismu objasnio da postoji samo jedna jedinstvena dobra vijest odnosno Plan spasenja i da niko, čak ni oni (apostoli) ili anđeo ili ma koji drugi entitet nema ovlašćenje od Boga da na bilo koji način preinačava ili iskrivljuje tu objavu (vidi: Galatima 1:6-9).

Pogledajmo još neke tekstove u Svetom Pismu koji govore o ovom predmetu.

„K zakonu i svjedočanstvu! Ako ne govore prema ovoj riječi,

to je zato što nema svjetlosti u njima.“ (Isaija 8:20)

Dakle, ako neko iznosi bilo šta u neskladu ili protivno Božjem Zakonu i svjedočanstvima duha proroštva, možemo odbaciti takve poruke kao jeresi.

Nosioce obmana takođe možemo prepoznati po praktičnim rezultatima odnosno rodovima:

*„Čuvajte se lažnih proroka. Oni k vama dolaze u ovčijem ruhu, a iznutra su grabežljivi vuci. **Prepoznacete ih po njihovim plodovima.***“ (Matej 7:15,16)

*„Pojaviće se **mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti.***“ (Matej 24:11)

*„Duh ne gasite. Proroštva ne prezirite. **Sve provjeravajte, držite se onoga što je [moralno] dobro.***“ (1. Solunjanima 5:19-21)

Duh Božji i Hristov naziva se Duh istine.

„Ako me volite, držaćete moja uputstva. I ja ću zamoliti Oca i on će vam dati drugog utješitelja da bude s vama uvijek, Duha istine, koga svijet ne može primiti, jer ga ne vidi i ne poznaje. A vi ga poznajete, jer stoji i biće u vama.“ (Jovan 14:15-17)

Kao što možemo zapaziti, držanje Gospodnjih uputa, poslušnost Bogu, je uslov za primanje Duha istine. Koji je to procenat istine koji je neophodan za verifikaciju Duha Božjeg?

*„Ali kad dođe Duh istine, uputiće vas u **svu istinu**, jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što čuje i objaviće vam ono što dolazi.“* (Jovan 16:13)

„Taj Duh svjedoči s našim duhom da smo Božja djeca.“ (Rimljanima 8:16)

Ako zaista imamo pošten pristup objektivnoj istini, dobićemo osvjedočenje u svom duhu i razumu u koje ne može biti nikakve sumnje. Primanje cjelovite istine se poistovjećuje sa pečaćenjem duhom obećanja (Efescima 1:13; 2. Korinćanima 1:22).

Spoznaja istine i progresivni rast u istini takođe nas osposobljavaju za razlikovanje i razotkrivanje zabluda, čak i suptilnih oblika (Efescima 5:11,13; Titu 1:9,10).

„A Duh izričito govori da će u budućim vremenima neki otpasti od vjere, slušajući zavodljive duhove i nauke demonske.“ (1. Timoteju 4:1)

„Pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevareom, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog svijeta, a ne po Hristu.“ (Kološanima 2:8)

Kako prepoznati autentičnost poruke ljudskog izabranog oruđa?

Ako posmatramo ljudska religijska iskustva u svijetlu otkrivenja Božje Riječi, očigledno je da ne možemo i ne smijemo prihvatiti sve što nam ljudi iznose kao istinu. Ovo posebnu težinu ima u vremenu kraja. Dakle, kad se pojave učitelji koji tvrde da u ime Božje objavljuju određene poruke, ili da to rade kao proizvod nadahnuća i vođstva Duha Božjeg, prvo i osnovno što trebamo preduzeti je **pažljivo ispitati kako znamo da je to istina**, s obzirom na brojna upozorenja na lažne učitelje i obmane.

Činjenica je da ne moramo biti prevareni ukoliko negdje sami nemamo tendenciju ka tome. Ljudi vole laž i vole narkomaniju, uključujući duhovno područje. Riječ Božja nam daje test pomoću kojeg možemo znati šta je istina. Prorok kaže: Zakon i svjedočanstvo; ako ne govore prema ovoj riječi, to je zato što nema svjetlosti u njima, ili preciznije što ta svjetlost nije od Boga, Izvora svake istine. Prema Bibliji, ne postoji više izvora svjetlosti i istine, ima samo jedan takav Izvor.

Iz ove izjave evidentno je da moramo biti marljivi proučavaoci Biblije kako bismo znali šta je u skladu sa Zakonom i svjedočanstvom. To se odnosi na cjelovitost i sveobuhvatnost velikog mozaika istine. Ne postoji nikakva druga garancija sigurnosti. Kao što je Isus naglasio, rodovi su znak raspoznavanja dat nama ljudima.

Pred svakom biblijski religioznom osobom prije ili kasnije pojavice se potreba da brani i bori se za ustanovljenu istinu koja je jednom predata svetima. Sve vrste starih i vješto prepakovanih

zabluda iznosiće se na različite načine kako bi se prevarili, ako to bude moguće, i izabrani i tako se odvratili od istine. Pozvani odnosno izabrani od Boga zapravo su meta najsuptilnijih obmana.

Susretaćemo se sa lažnim vizijama i lažnim snovima, lažnim nadahnućem i lažnim vođstvom duha, lažnim tumačenjima koja će imati određenu privlačnu istinu i naizgled ubjedljivu argumentaciju, ali će **odstupati od originalne vjere**.

Koji su to rodovi odnosno indikatori po kojima ćemo ih prepoznati? Oni će nastojati da omalovaže Božji Zakon, da ga pokušaju prikazati u drugom obmanjivačkom svjetlu, oni će ugroziti poruke nadahnutih proročkih svjedočanstava. Njih kontrolišu subjektivni podsticaji i utisci za koje vjeruju da su od Svetog Duha i smatraju da su pouzdaniji i relevantniji od nadahnute Riječi. Oni tvrde da imaju misli, osjećaje i utiske od Duha, i kad se suoče sa argumentima iz Svetog Pisma, objavljuju da imaju nešto vjerodostojnije, što navodno nije „mrtvo slovo Zakona“ ili „prevaziđena shvaćanja koja su možda bila prikladna za stara vremena“. Ali u stvarnosti dok misle da su vođeni Duhom Božjim, oni slijedi izume sotske imaginacije.

Mnogi ljudi spremno prihvataju sve što ima izgled svetog i natprirodnog, bilo da dolazi preko vizija i snova ili kroz navodnu veću svjetlost. Ali upravo u takvim manifestacijama kriju se najveće zamke. U tim situacijama uvijek je dobro da se podsjetimo upozorenja koja je Spasitelj svijeta dao svojim učenicima da ih prenesu svim budućim generacijama. Riječ Božja definiše jedinu sigurnu stazu kojom možemo hoditi. Svaka duša mora se okušati, svaka vjera i doktrina moraju se provući kroz filtere Zakona i svjedočanstva. To je jedini način da se zaštitimo od prevare. Kako se bližimo kraju, obmane se modifikuju, restrukturiraju i umnožavaju, te su nam stoga upozorenja i savjeti Božje Riječi potrebniji nego ikada.

„I između vas samih dići će se ljudi koji će iznositi iskrivljena učenja da bi odvucli učenike za sobom.“ (Djela 20:30)

Najveće probe kakvoće naše vjere i karaktera dolaze ne toliko spolja koliko iznutra, iz naših vlastitih redova. Naša jedina sigurnost je strogo poštenje prema istini i posvećenost Bogu.

Obmana se prenosi od lažnog pod kanala koji simulira Glavni kanal (Isusa) i Izvor (Boga) i izopačuje objavu koju ljudsko oruđe prenosi. Osnovna karakteristika takve manifestacije je što ljudsko oruđe postaje zarobljenik obmane na navodnom uzivšenijem duhovnom nivou i posmatra sa visine i sa prezirom svoje prethodno iskustvo ili iskustvo svoje dojučerašnje sabraće u vjeri. To je sindrom Lucifera nakon pada koji takođe prezire svoje prethodno življenje po Božjoj volji. Takvom vjerniku Biblija više ne može da bude mjerilo istine, već samo selektivno sredstvo za „ukrašavanje“ vlastitih pogleda na „novu istinu“ koju sad ima.

Kontekst Jovanove poruke

Jovan ukazuje da duh Hristov aktivno djeluje u vođstvu i prosvjetljenju Božjeg naroda, što se dokazuje duhom prave istine od Boga kod njenih nosilaca. Ali prisutnost i vođstvo Duha ne smijemo da shvatimo kao kompulzivno i fiksno neopozivo stanje, već prije kao saradnju božanskog i ljudskog, ne samo u procesu osvjetloćenja i novorođenja i čuvanja povjerene istine, nego isto tako i izgradnje karaktera za nasleđe vječnog života. Drugim riječima, Bog nam daje duhovne darove prema potrebama, u skladu sa našim napretkom i htjenjem na putu istine. Ali Duh nikada nije niti će biti dat kao zamjena za otkrivenu istinu. Svijet lako prihvata lažne duhovnike, dok istovremeno odbija da sluša čistu i nepomiješanu istinu, baš kao što je odbijao istinu u svim vjekovima od pada u grijeh, i posebno istinu kao što je u Isusu Hristu.

Poglavlje 13.

UPOZORENJA DUHA PROROŠTVA

Elen G. Vajt (1827-1915) ispunjava sve kriterijume autentičnog Božjeg glasnika. Njena učenja su danas sačuvana na preko 50.000 rukopisnih stranica. Elen Vajt je puno prostora posvetila izgradnji Božjeg naroda kroz savjete, ukore i opomene. Odbaciti Elen Vajt znači odbaciti sadašnju istinu ili, u najmanju ruku, prepuštiti se subjektivnom i selektivnom definisanju sadašnje istine. Takav avanturizam nikako ne bismo smjeli sebi dopustiti, jer iz brojnih primjera možemo vidjeti pogubne rezultate.

Osporavanje Elen Vajt uvijek ima isti motiv, a to je negiranje i odbacivanje poruka za posledak vremena (sadašnje istine) koje uključuju i raskrinkavanje duhovnog Vavilona. Ukoliko odbijate ovu svjetlost, potpuno je izvjesno da ni istine Svetog Pisma nećete primiti na ispravan način, već će one biti izopačene i pomračene crkvenim, sektaškim i ljudskim tradicijama i učenjima. Ili da obrnemo stvari: ako ste ispravno naučeni biblijskim istinama, nećete imati nikakvih problema sa Elen Vajt! Bog postavlja test vjernosti pred svim ljudima i samo oni koji prihvataju istinu u potpunosti (Jovan 16:13; 17:17-19) mogu polagati pravo na obećanja o nasleđu vječnog života (vidi: Otkrivenje 14:4,5; 21:27).

Elen Vajt nije polagala pravo na nepogrešivost, nije bila „sveznalica“, koristila se informacijama iz spisa drugih autora i mogla je imati određene predrasude i dijelom lošije definisane teološke stavove. Uostalom, niko od biblijskih proroka nije bio imun na greške. Ali rodovi Duha koje je ostavila za sobom nedvosmisleno svjedoče u prilog božanski nadahnutih savjeta, od kojih izdvajamo neke sa posebnim fokusom na sektašku problematiku.

Staza istine nalazi se pokraj staze zablude, i obje staze mogu izgledati kao jedna u umovima na kojima ne radi Sveti Duh. {Ellen G. White, 1 Selected Messages, p. 202}

Zabluda nikad nije bezopasna. Ona nikad ne posvećuje, već uvijek unosi zabunu i nesklad. Ona je uvijek opasna. {Ellen G. White, 5 Testimonies, 292}

Ljudi koji žele predstaviti nešto originalno će prizivati nove i čudne stvari, i bez razmišljanja će istupiti sa ovim nestabilnim teorijama koje su zajedno isprepletene kao jedna dragocjena teorija, i predstavljati to kao pitanje života i smrti. {Ellen G. White, Letter 136a, 1898}

Ali neko će možda reći: Moja savjest me ne osuđuje za nedržanje Božjih zapovijesti. Ali u Riječi Božjoj čitamo da postoji dobra i loša savjest, i činjenica da vas savjest ne osuđuje u nedržanju Božjeg zakona ne dokazuje da niste pod osudom u Njegovim očima.

*Predajte svoju savjest Riječi Božjoj i vidite da li su vam život i karakter u skladu sa standardom pravednosti koji je Bog u njoj otkrio. Tada ćete moći odrediti imate li ili nemate razumnu vjeru i kakva vam je savjest. Čovječijoj savjesti ne može se vjerovati ukoliko nije pod uticajem božanske milosti. Sotona koristi prednost neprosvjetljene savjesti, i time vodi ljude u svakojake obmane, zato što Riječ Božju nisu učinili svojim savjetnikom. **Mnogi su izmislili vlastito jevanđelje na isti način na koji su Božji zakon zamijenili sopstvenim zakonom.** {Ellen G. White, Review and Herald, September 3, 1901}*

Svaka pozicija istine koju zauzima naš narod podnijeće kritikam najvećih umova; najviši od svjetskih velikih ljudi doći će u kontakt sa istinom i stoga svaka pozicija koju zauzimamo treba biti kritički ispitana i testirana pomoću Svetog Pisma. {Ellen G. White, Maranatha 217.1}

Lažne doktrine, lažna pobožnost, lažna vjera, mnogo toga što je pošteno na izgled, obiluju svuda oko nas. Učitelji će doći obučeni kao anđeli svjetlosti; i ako je moguće, oni će prevariti i same izabrane. Mladi treba da nauče sve što mogu o istini kako ih ne bi prevarilo tkivo laži koje će Sotona izmisliti. Oni treba da žive na suncu Hristove pravednosti. Trebaju biti ukorijenjeni i utemeljeni

u istini, kako bi mogli drugima prenijeti svjetlo koje primaju. {Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, par. 7, April 22, 1897.}

„A oni koji danas tvrde da imaju svjetlost, a koja je kontradiktorna učenjima Bogom određenih glasnika koji su radili pod vođstvom Svetog Duha, oni koji podižu nove teorije koje će ukloniti stubove naše vjere, ne vrše volju Božju, već unose zablude njihovog vlastitog otkrića, koje će, ako se primi, otrgnuti zajednicu od sidrišta istine i zanositi je sve dalje do primanja svake prevare koja se može podići. To će biti slično onome što je dr Dž.H. Kelog, pod Sotoninim specijalnim vođstvom, godinama radio.

Naše djelo mora iznijeti jake razloge za našu vjeru, našu prošlu i sadašnju poziciju, zato što ima ljudi koji će, **nikad utvrđeni u istini**, iznijeti zablude koje će pocijepati uporište naše vjere... **Bog ne šalje nijednog čovjeka sa porukom koja navodi duše da odstupe od vjere koja je bila naše utvrđenje toliko godina.** Mi treba da podržimo našu vjeru umjesto rušenja temelja na kojem ona počiva.“ {Ellen G. White, *Manuscript Releases* 760 14.2.3.}

„Kao svoje agente sotona je koristio pojedince koji su tvrdili da vjeruju u jedan dio sadašnje istine, dok su protiv drugog dijela ratovali. Takve on uspješnije može da koristi nego one koji otvoreno ratuju protiv svega u šta mi vjerujemo. Svojim vještim uvlačenjem u zabludu **preko onih koji djelimično vjeruju u istinu, on je obmanuo mnoge, zbunio ih i uništio njihovu vjeru.** To je razlog razdora u sjevernom Viskonsinu. Pojedinci prihvataju jedan dio poruke dok odbacuju drugi. Neki prihvataju subotu a odbacuju poruku trećeg anđela; a ipak pošto su prihvatili subotu tvrde da su u Zajednici onih koji vjeruju u cjelokupnu sadašnju istinu. Takvi su vrlo aktivni u nastojanju da i druge uvuku u tamu zablude u kojoj se sami nalaze. **Oni imaju neku svoju nezavisnu vjeru, i nikome ne odgovaraju ni za šta.** I takvima se dozvoljava da šire svoj uticaj, iako ih ne bi trebalo primati, ma koliko se oni pravili iskreni.“ {Ellen G. White, *Testimonies to the Church*, Vol. 1, Chapter 65—Northern Wisconsin, 1868.}

Poglavlje 14.

BAVLJENJE OTPADNIŠTVOM OD BOGA

Hrišćani su pozvani da se bore za „vjeru koja je jednom predata svetima“ (Juda 1:3). Ovo pretpostavlja normu, izvorni čisti oblik služenja Bogu koji se mora održati. Cijelo Sveto Pismo sadrži upozorenja protiv otpadništva.

U Jeremijino vrijeme, narod Izraela je otpao od pravog obožavanja Boga. Gospod im je rekao o njihovom otpadništvu: „Ovako kaže Gospod: **‘Stanite na puteve i gledajte. Pitajte za stare puteve, pitajte gdje je pravi put, i idite njim,** pa ćete naći mir svojim dušama.’ Ali oni govore: ‘Nećemo da idemo.’ Postavio sam vam stražare, rekavši: ‘Pazite na zvuk roga!’ Ali oni govore: ‘Nećemo paziti.’ Zato, čujte, narodi! Saznajte, okupljena mnoštva, šta će im se desiti. Slušaj, zemljo! Dovodim nevolju na ovaj narod kao **plod njihovih misli, jer nisu pazili na moje riječi i moj su zakon odbacili.**“ (Jeremija 6:16-19)

Otpadništvo je odstupanje od starih puteva propisanih od Boga. To uključuje odbacivanje Božje riječi u korist nečeg novog i drugačijeg.

Pavle povezuje nadolazeće otpadništvo sa „čovjekom bezakonja“ (2. Solunjanima 2:3). Otpadništvo je prorečeno više puta u Svetom Pismu (Matej 24:10-12, 24-25; Djela 20:29-30; 2. Petrova 2:1-3, itd.).

U Jovanovoj raspravi o otpadništvu on govori o *antihristu* (1. Jovanova 2:18,22). On definiše antihrista kao „mnoge varalice“ koji su izašli u svijet (2. Jovanova 1:7). Oni su ljudi koji idu dalje i ne ostaju u Hristovoj doktrini (2. Jovanova 1:9). On takođe govori o duhu antihrista (1. Jovanova 4:3).

Apostol Juda kaže da otpadništvo može biti suptilno. Otpadnici su se „uvukli“ u hrišćansku zajednicu. Na vanbiblijskom

grčkom, izraz koji Juda koristi opisuje sračunatu lukavštinu advokata koji se, pametnom argumentacijom, infiltrira u umove službenika u sudnici i kvari njihovo razmišljanje. Riječ doslovno znači „proklizavanje bočno; potajno ući; ušunjati se.“ Drugim riječima, Juda kaže da je rijetkost da otpadništvo počinje na otvoren i lako uočljiv način.

Živimo u danima kada je toliko sumnje bačeno na Božju Riječ. Zabluda u oponašanju istine je toliko vješta, da se to dvoje stalno zamjenjuju jedno za drugo. Apostol Pavle takođe govori o spoljašnjem prijatnom ponašanju otpadnika i njihovom učenju: „Jer takvi ljudi su lažni apostoli, koji varaju druge i pretvaraju se da su Hrištovi apostoli. A nije ni čudo, jer se i sam Sotona pretvara da je anđeo svjetlosti.“ (2. Korinćanima 11:13-14) Drugim riječima, nemojte tražiti da otpadnici izgledaju loše spolja ili da govore dramatične riječi jeresi na početku svog učenja (2. Petrova 2:1). Umjesto da potpuno negiraju istinu, otpadnici će je izokrenuti kako bi se uklopili u njihov vlastiti plan. Najgori oblici zla se sastoje od izopačenja istine.

U svom daljem razvoju otpadništvo često rezultira u nemoralne i pokvarene prakse, nepravедnost i razne devijacije. Ali to nužno ne mora biti slučaj.

Apostol Jovan kaže da odstupanje od istine Božje Riječi doводи do odvajanja: „Izašli su od nas, ali nisu bili od nas, jer da su bili od nas, ostali bi s nama. Ali izašli su da bi se vidjelo da nisu svi od nas.“ (1. Jovanova 2:19)

Svaka novosavezna knjiga osim Poslanice Filimonu sadrži upozorenja o lažnom učenju. Zašto? Jednostavno zato što ideje imaju posledice. Ispravno i objektivno razmišljanje i njegov plod stvaraju dobrotu, dok pogrešno razmišljanje i njegovo popratno djelovanje rezultiraju neželjenim ishodima. Ne postoji teren na kojem je potrebna veća smotrenost i opreznost od duhovnog i religijskog.

Otpadništvo dolazi od đavola. Bog nije autor zbrke, već reda

(1. Korinćanima 14:33). Zbrka u hrišćanskom svijetu, koja je rezultat mnogih različitih oblika otpadništva, djelo je đavola. On svoj posao obavlja preko ljudi, pozivajući se na njihove tjelesne i sebične želje (Jakov 3:14-16), i preko svojih predstavnika. Zavist i egoizam (grešni individualizam) su dva glavna uzroka konfuzije otpadništva.

Tolerancija otpada mora imati granice

U Otkrivenju nalazimo najsvetiji poziv za napuštanje duhovnog Vavilona: „Pade, pade Vavilon Veliki i postao je prebivalište demonima, izvor svake nečistote i skrovište svih nečistih i mrskih ptica! Jer svi su se narodi opili vinom gnjeva njenog bluda. Kraljevi zemaljski s njom su blud činili, a trgovci zemaljski obogatili su se od silne i besramne raskoši njene. Onda sam čuo jedan drugi glas s neba kako govori: ‘Izađite iz nje, narode moj, **da ne budete saučesnici u njenim grijesima i da vas ne zadese njene nevolje!** Jer su se njeni grijesi nagomilali do neba i Bog se sjetio njenih nepravednih djela.’“ (Otkrivenje 18:2-5) U 17. glavi stoji da je „Vavilon majka bludnicama“ (Otkrivenje 17:5).

Za veće vjerske zajednice je karakteristična mješavina raznih profila vjernika. To je bio slučaj i u ranoj hrišćanskoj zajednici. Dakle, sve dok su nosioci Riječi Božje ili jevanđelja na ispravnom putu, ispadi i nedoslednosti pojedinaca ne mogu i ne trebaju biti povod za napuštanje zajednice. Tačno je da Biblija uči o kolektivnoj odgovornosti (5. Mojsijeva 13; 17:2-13; 1. Korinćanima 5:13), ali mora postojati i kolektivna solidarnost u nastojanju popravljivanja i izgradnje pojedinaca u zajednici (vidi: Galatima 6:1-10). Juda savjetuje: „A budite milosrdni nekima – razabirajući stvari.“ (Juda 1:22) Danas ima puno iskrenih ljudi koji sumnjaju i trebamo biti strpljivi s njima. „Neke, pak, spasavajte u strahu grabeci ih kao iz vatre.“ (Juda 1:23) To su ljudi za koje bismo smatrali da su beznačajni grešnici. Čini nam se da do njih niko nije mogao doći, ali u stvarnosti nije tako. S druge strane, sa jeticima ne treba imati

nikakvog kompromisa. „Čovjeka jeretika kloni se nakon prve i druge opomene, znajući da je takav zastranio i da griješi, i da je tako sam sebe osudio.“ (Titu 3:10-11; vidi takođe Galatima 1:8-9; Matej 24:10; 2. Timoteju 3:1-9)

Da bismo sami znali kako da ispravno odreagujemo na pojavu otpada i koja je crvena linija, moramo biti utvrđeni u pravoj vjeri. Kada vođstvo vjerske zajednice odstupi od jedne ili više fundamentalnih doktrina, vrijeme je za napuštanje otpada. Glavni razlog je što se takve stvari nikada više neće ispraviti. Kad se odbaci jasna svjetlost da bi se pravili kompromisi, stekla popularnost i prihvatanje od svijeta, povratka više nema: „Jer one koji su jednom prosvijetljeni i koji su okusili nebeski dar i bili sudionici Duha svetoga, i koji su okusili dobru riječ Božju i sile svijeta koji dolazi, a zatim su otpali, nije moguće opet dovesti do pokajanja, jer sami ponovo razapinju Sina Božjeg i izvrgavaju ga ruglu.“ (Jevrejima 6:4-6) „Ko god, dakle, želi da bude prijatelj svijetu, postaje Božji neprijatelj.“ (Jakov 4:4)

Ako smo zajedničari s hrišćanima koji su lažni učitelji, mi opravdavamo njihovu zabludu: „Ako neko dođe k vama, a ne donosi ovo učenje, ne primajte ga u svoj dom niti ga pozdravljajte. Jer ko ga pozdravlja učestvuje u njegovim zlim djelima.“ (2. Jovanova 1:10-11) „Ne druži se s buntovnim ljudima.“ (Izreke 24:21)

Granice hrišćanskog zajedništva jasno su definisane u Svetom Pismu.

Razlikovanje falsifikata moguće samo ako poznajemo original

Tragedija je u tome što čak i vjernici ne znaju Bibliju. U ovom vremenu otpadništva, Božji narod ne samo da mora reći da vjeruje u Riječ Božju od korica do korica, već mora znati šta je između korica. U svijetu konfuzije i kompromisa morate se izgraditi u najsvetijoj vjeri ozbiljnim proučavanjem Riječi Božje. Riječ Božja nije samo karta i kompas, već je i naša snaga, zaštita od obmana.

Pitanje je da li ste se zaista izgrađivali u svojoj zajednici ili

vam je zapravo sistematski ispiran mozak od vođstva ili lokalnih gurua. Mnogi to ni sami ne znaju, jer nikad nisu ni baštinili zdravu religioznost. Ali rezultati se uvijek pokažu kada iz nekih razloga, bilo opravdanih ili neopravdanih, napuste svoju crkvu/sektu i nađu se na vjetrometini. Oni koji nemaju izgrađenu vjeru na objektivnim istinama, i koji nisu utvrđeni u sadašnjoj istini, postaće lak plijen različitih sekta i tzv. nezavisnih grupa. Lutaće od sekta do sekta. Upravo to tumačenje govori da nikada nisu ni bili naučeni ispravnom kursu. Konačan rezultat je „od zla na još gore“.

Dakle, od suštinske je važnosti da sami znamo koji je ispravan kurs i da nepokolebljivo idemo tim putem. Iako je svijet pun lažnih religija, mi moramo biti istiniti. To može značiti bolno odvajanje od ljudi koji su postali nosioci jeresi i zabluda, ali i odvajanje od same zajednice ukoliko je njeno vođstvo otpalo na način koji se neće ispraviti. Čak ako je potrebno budite spremni sami stajati za ono što je istinito i pravedno pa makar nikoga da nema na vašoj strani. Ali da se ne varamo, Bog uvijek ima svoj narod na zemlji.

Član „kraljevskog sveštenstva“ (1. Petrova 2:9) ne može učestvovati u otpadničkom bogoslužju (2. Korinćanima 6:14-18; Efescima 5:11; Otkrivenje 18:4).

Smjernice za prepoznavanje lažnih učitelja i kolovođa otpada

Isus i njegovi apostoli ne samo da su predvidjeli otpadništvo, već su nam rekli i kako prepoznati lažne proroke i učitelje! Postoje znakovi razlikovanja po kojima se mogu prepoznati. Oni uzdižu sebe i gospodare drugima. Oni su varljivi. Oni donose drugačiju doktrinu.

(1) Lažni učitelji uzdižu sebe i gospodare drugima

Jedna od najuočljivijih oznaka lažnih učitelja je da, poput Diotrefa (3. Jovanova 1:9), oni obično vole da imaju prednost. Vole da su istaknuti i visokozvučne vjerske titule.

Na širem planu, lažni učitelji često uspostavljaju hijerarhijske

sisteme vlasti, poput neznabožaca, koji vrše kontrolu u cijelim regijama, zemljama ili čak u cijelom svijetu. Kroz svoj monopol dovođe ljude u vjersko ropstvo. Svi koji učestvuju u takvim sistemima vlasti su lažni učitelji koji su se pobunili protiv Božjeg autoriteta.

S druge strane, pravi Hristovi sledbenici ne gospodare nad drugima (Matej 20:25-26; 1. Petrova 5:2-3).

(2) Lažni učitelji su varljivi

Isus je upozorio: „Čuvajte se lažnih proroka. Oni k vama dolaze u ovčijem ruhu, a iznutra su grabežljivi vuci.“ (Matej 7:15) Ipak, na kraju se prepoznaju po rodovima (Matej 7:16-20).

Lažni učitelji često pokušavaju da prevare zasnivajući svoju lažnu doktrinu na filozofiji i sofizmu. Kao što je Pavle upozorio Kološane: „To govorim zato da vas niko ne prevari **primamljivim riječima**.“ (Kološanima 2:4) Na grčkom stoji riječ „pitanologija“ – uvjerljivost govora, lažni diskurs koji druge dovodi u zabludu. „Pazite da vas neko ne odmami filozofijom i praznom prevarom, prema ljudskoj tradiciji, na načelima ovog svijeta, a ne po Hristu.“ (Kološanima 2:8).

Lažni učitelji često zloupotrebljavaju teže razumljive odlomke, koje mogu lakše izokrenuti u vlastite obmanjujuće svrhe. Petar kaže da Pavlovi spisi govore o „nekim stvarima koje je teško shvatiti, a koje neupućeni i nepostojani izvrću, kao i ostala Pisma, na sopstvenu propast“ (2. Petrova 3:16).

Isus takođe upozorava da će neki lažni učitelji pokušati potkrijepiti svoju obmanu znakovima i čudima (Matej 7:21-23; 24:24).

Lažni učitelji su u stanju da prevare ljude koji ne vole istinu. „...i svakim zavodjenjem u nepravdi među onima koji propadaju **zato što nisu prihvatili ljubav prema istini da bi bili spašeni. I zato Bog dopušta da na njih djeluje zabluda, da bi vjerovali laži, kako bi svi oni bili osuđeni jer nisu vjerovali istini,**

nego su voljeli nepravdu.“ (2. Solunjanima 2:10-12) Glavni regrutni centar za Sotonine emisare nalazi se upravo u ovoj kategoriji ljudi!

(3) Lažni učitelji donose drugačiju doktrinu

Pavle je upozorio svete u Rimu: „Molim vas, braćo, budite na oprezu zbog onih koji **stvaraju podjele i navode druge da se spotiču u vjeri, nasuprot učenju kome ste poučeni, i klonite ih se.** Jer takvi ne služe našem Gospodu Hristu, nego željama svog tijela, pa **slatkim i laskavim riječima zavode srca bezazlenih.**“ (Rimljanima 16:17-18)

Lažni učitelji – predvođeni glavnim agentom promjene, Božjim neprijateljem – lukavi su zagovornici promjene. Oni unose podijeljena mišljenja. Da bi donijeli lažnu doktrinu, oni naravno moraju prevariti ljude na ovaj ili onaj način. Pavle je bio zabrinut za hrišćane u Korintu: „Ali se bojim da se – kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom – vaše misli ne iskvare i odvrate od iskrenosti i čestitosti koje dugujete Hristu. Jer ako neko dođe i propovijeda drugačijeg Isusa od onoga koga smo mi propovijedali, ili ako primite drugačiji duh od onoga koji ste primili ili drugačiju dobru vijest od one koju ste prihvatili, vi takvog spremno podnosite.“ (2. Korinćanima 11:3-4)

Pavle je podučio Timoteja: „Ako neko naučava drugačiju nauku i ne pristupa sa zdravim riječima, onima našeg Gospoda Isusa Hrista, niti s učenjem koje je u skladu sa pobožnošću, taj je ponosan i ne razumije ništa, nego boluje od zapitkivanja i prepirki oko riječi. To dovodi do zavisti, svađe, pogrdnog govora, zlonamjernog sumnjičenja, žučnih prepirki o sitnicama u koje se upuštaju ljudi pokvarenog uma, u kojima nema istine i koji smatraju da je pobožnost izvor dobitka: takvih se kloni.“ (1. Timoteju 6:3-5)

„Jer će doći vrijeme kad ljudi neće podnositi zdravo učenje, nego će po sopstvenim željama nakupiti sebi učitelje koji će im govoriti ono što godi njihovim ušima. I odvrtiće uši od istine, a

okrenuće se izmišljenim pričama.“ (2. Timoteju 4:3-4)

Evo i opomene u Jevrejima poslanici 13:9: „Ne dajte da vas zavedu raznim tuđim učenjima.“

Otpadnici, koji nisu vođeni jednim Duhom, koji se ne pokoravaju jednom Gospodu, čija vjera nije jedna vjera, čije krštenje nije jedno krštenje, ne služe jednom Bogu i Ocu svih, nisu dio jednog tijela, i nemaju jedinu nadu (Efescima 4:4-6). Oni su, kako se to popularno kaže, preletači, vođeni svojim zamislama.

(4) Simptomi koji ukazuju na potencijalne kolovođe otpada

Kada se bavimo otpadom, dobro je obratiti pažnju na neke pokazatelje otpadnika u najavi.

(a) Pokazuju li poštovanje prema zdravim autoritetima i hrišćanskim vođama (Marko 10:42-45; 1. Korinćanima 3:1-19; 1. Solunjanima 5:12,13; 2. Petrova 2:10-12)?

(b) Pokazuju li neprimjerene ambicije za vođstvom (Luka 9:46; 1. Timoteju 1:7)?

(c) Da li podstiču individualno razlikovanje, rast i zrelost kod svojih sledbenika ili podstiču zavisnost i potčinjenost (Djela 17:11; Efescima 4:11-16)?

(d) Da li finansijski eksploatišu svoje članove ili čine sve da ih ne opterećuju (1. Petrova 5:2; 2. Petrova 2:3)?

(e) Postoje li dokazi o seksualnoj vjernosti ili su senzualno popustljivi (2. Petrova 2:14)?

(f) Da li oni podstiču odvajanje od grijeha, uče istinu onakva kakva jeste, ili govore ljudima samo ono što žele čuti kako bi ih pridobili za sebe (2. Timoteju 4:3-4)?

(g) Da li oni žrtvuju svoje interese za dobrobit svoje grupe ili su predmet idolatrije kod svojih sledbenika (Filipljanima 2:3-4)?

(h) Da li oni u praksi privlače pažnju i odanost vjernika Hristu i Bogu, ili su to samo riječi koje koriste dok zapravo usmjeravaju pažnju na sebe (Djela 20:28-31; 3. Jovanova 1:9-10)?

(i) Da li zloupotrebljavaju svoj autoritet ili vode informacijama,

ohrabrenjem i primjerom (1. Petrova 5:1-4)?

(j) Da li usvajaju i autoritaran način, ili su voljni da se prema njima postupa kao prema braći (Matej 23:8-12)?

(k) Da li se njihove grupe vole i mrze zbog njihove lične vjere i odanosti Hristu, ili zbog učenja i tumačenja svojstvenih osnivaču (1. Timoteju 1:3-7)?

(l) Čuvaju li svoje članove ljubavlju, primjerom i striktnoj vjernosti istini bez kompromisa, ili čine da se članovi boje da ne odstupe ili se zamjere većini (Galatima 2:11-21)?

(m) Da li ispunjavaju kvalifikacije duhovnog nadglednika ili su samo nadareni ljudi sumnjivog karaktera (1. Timoteju 3:1-7)?

Može li slijepac voditi slijepca?

„Može li slijep voditi slijepog? Zar neće obojica upasti u jamu?“ (Luka 6:39)

O otpadništvu možemo mnogo naučiti iz Isusovog odgovora: „Svaka biljka koju nije posadio moj nebeski Otac, iskorijeniće se. Pustite ih. Oni su slijepi i vođe slijepima. A ako slijep vodi slijepoga, obojica će upasti u jamu.“ (Matej 15:13-14)

Prema Novom savezu, Hristova zajednica je jedina vjerska institucija koju je Bog zasadio. Njena veličina i broj članova nisu presudni – presudna je odanost Bogu i Hristu (Matej 18:20). Svaku drugu religioznu instituciju su postavili ljudi i ona je u pobuni prema Bogu. Svijet je pun nehrišćanskih i pseudohrišćanskih vjerskih ustanova. Svi će biti iskorijenjeni.

Samo slijepac bira slijepca za svog vodiča. Ljudi su duhovno slijepi zato što biraju da budu. Odлучili su da ne vide (Matej 13:13-16; 2. Korinćanima 4:3-4). Lideri i sledbenici su odgovorni jer niko ne može voditi ako neko ne slijedi. Ljudi biraju vođe koje vole. To je beznadežna situacija. Ove slijepce vođe i slijepi sledbenici odbacuju svjetlost i onda arogantno pretpostavljaju da mogu vidjeti (Jovan 9:39-41).

Ljudi koji vole istinu, slijede Isusa. Kao što je Dobri pastir,

Isus, objasnio: „A kad sve svoje izvede, ide pred njima i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas. A za strancem neće ići, nego će pobjeći od njega, jer ne poznaju glas stranaca.“ (Jovan 10:4-5)

Otpadništvo uzrokuje podjelu

Isus se molio da Njegovi sledbenici budu jedno kao što su On i Otac jedno (Jovan 17:11). Osvrćući se na svoje ovce, Isus je rekao: „One će slušati moj glas, i sve će biti jedno stado s jednim pastirom.“ (Jovan 10:16) Pavle je upozorio korintske hrišćane: „Podstičem vas, braćo, imenom našeg Gospoda Isusa Hrista, da svi jedno govorite i da među vama ne bude podjela, nego da budete potpuno ujedinjeni istim umom i istim načinom razmišljanja.“ (1. Korinćanima 1:10)

Jedinstvo postoji među hrišćanima u onoj mjeri u kojoj oni slijede Boga i Hrista.

Takođe, neizbježna je podjela između onih koji su vjerni i onih koji otpadaju od prave vjere i obožavanja Boga: „Mogu li dvoje hodati zajedno, osim ako se ne dogovore?“ (Amos 3:3)

Neki lažni učitelji tvrde da favorizuju jedinstvo. Oni pokušavaju izbrisati biblijske granice zajedništva. Žele da ih vjernici prihvate uprkos njihovom otpadništvu. Najčešći izgovor koji koriste za ubjeđivanje drugih je da doktrine nisu važne. (Na taj način žrtve su navedene da uklone ogradu koja ih štiti, jer NJIHOVE pogrešne doktrine su im jako važne ali to kriju dok ne zavrбуju druge i „skuvaju žabu“.)

Ponekad se otpadnici ušunjaju i pokušavaju dominirati vjerskom zajednicom. Ako im to ne pođe u potpunosti za rukom, oni se često odvajaju i formiraju svoju grupu/sektu.

Evo kakav je bio Pavlov odgovor na otpadništvo:

„Ako istrajemo, s njim ćemo i vladati. Ako ga se odreknemo, i on će se odreći nas. Ako budemo nevjerni, on ostaje vjeran, jer ne može da se odrekne samog sebe. Podsjećaj druge na to, zaklinjući ih pred Bogom, da se ne prepiru oko riječi, jer to ničemu ne

koristi, nego je na propast onima koji slušaju. Budi marljiv da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radnik koji nema čega da se stidi, koji se ispravno služi riječju istine. Kloni se svjetovnih i ispraznih besmislica, jer će takvi sve više tonuti u bezbožnost i njihova riječ će se širiti kao gangrena. Među njima su Imenej i Filit. Ti ljudi su odstupili od istine, govoreći da je uskrsenje već bilo, pa nekima potkopavaju vjeru. Ali Božji čvrsti temelj nepomično stoji i na njemu je ovaj pečat: ‘Gospod poznaje one koji su njegovi’ i: ‘Svi koji prizivaju Gospodnje ime neka se odreknu nepravednosti.’“ (2. Timoteju 2:12-19)

„Ko zloga opravdava i ko pravednoga osuđuje, obojica su odvratni Gospodu.“ (Izreke 17:15)

„Ne sudite po spoljašnjosti, nego sudite pravednim sudom.“ (Jovan 7:24)

Ne možemo se suzdržati od presude kada se suočimo sa jasnim manifestacijama zla. Isus je ukorio skupštinu u Tijatiri što je dozvolila „Jezebeli“ da širi lažne nauke i zavodi hrišćane (Otkrivenje 2:20). Hoće li nas Bog smatrati nevinim ako dopustimo da se naučavaju obmane?

„A ako neko ne posluša ono što smo rekli u ovom pismu, ukorite ga, ne družite se više s njim, da se postidi.“ (2. Solunjanima 3:14)

„Molim vas, braćo, budite na oprezu zbog onih koji stvaraju podjele i navode druge da se spotiču u veri, nasuprot učenju kome ste poučeni, i klonite ih se.“ (Rimljanima 16:17)

Granica između odstranjivanja jeretika i progonstva

Kroz vjekove, užasna zlodjela su počinjena u ime religije. Progoni su u suprotnosti sa hrišćanskom doktrinom. Bog daje svima slobodu i Isus uči o vjerskoj toleranciji i slobodi.

Iako otpadništvo treba odlučno opovrgnuti, a otpadničke učitelje izbaciti iz zajednice, hrišćani ne smiju progoniti druge ili koristiti prisilu kako bi spriječili druge da praktikuju njihovu religiju.

Isus je pokazao da ne smijemo zloupotrebljavati čak ni starosavezne primjere da bismo primijenili silu (Luka 9:54-56; vidi takođe Marko 9:38-40).

Neki pogrešno primjenjuju ovaj odlomak kako bi učili da treba da bude druženja s nosiocima različitih vjerovanja. Ali Isus nije odobravao ono što je ta osoba radila. On je jednostavno podučavao vjersku slobodu. Ne smijemo „zabranjivati“ drugima.

Pavle objašnjava: „Istina, neki propovijedaju Hrista iz zavisti i suparništva, a drugi iz dobre volje. Neki odista objavljuju Hrista iz sebičnih ambicija, ne iskreno, pretpostavljajući da će nanijeti bol mojim okovima, a neki iz ljubavi, znajući da sam postavljen za odbranu dobre vijesti. I šta time postižu? To da se na svaki način, bilo iz neiskrenih pobuda bilo iz iskrenih, Hristos propovijeda. Tome se radujem.“ (Filipljanima 1:15-18)

Neki koji su sada uzorni hrišćani prvo su počeli proučavati Bibliju podstaknuti harizmatičnim pojedincima ili bili u problematičnim zajednicama. Međutim, kako su nastavili proučavati Sveto Pismo, odbacili su zablude ovih grupa i naučili istine Božje Riječi. Velika je razlika između onih koji teže istini i pravednosti ali su spotaknuti na tom putu jer su pili vodu iz zagađenih izvora i onih koji su se susreli sa istinom, upoznali je pa je odbacili.

Iako lažnim učiteljima ne treba dopustiti da poučavaju u našoj zajednici, naš zadatak kao hrišćana nije da ih spriječimo da objavljuju svoja vjerovanja. Naš je zadatak, međutim, da **opovrgnemo njihovu lažnu doktrinu**. Vjerska sloboda ne znači da moramo ćutati pred vjerskim zabrudama.

„Jer iako živimo u tijelu, ne vodimo rat po tijelu. Jer oružje našeg ratovanja nije tjelesno, nego silno od Boga za rušenje onoga što je snažno utvrđeno, namijenjeno rušenju [ljudskih] rasuđivanja i svake oholosti koja se podiže protiv poznavanja Boga, obuzdavanju svake misli na pokornost Hristu.“ (2. Korinćanima 10:3-5)

Hrišćani se bore protiv lažne doktrine propovijedanjem istine. Pobjijamo lažne argumente i hvatamo misli ljudi propovijedanjem

Riječi Božje. Umjesto da nas pobijedi zlo, mi pobjeđujemo zlo dobrim (Rimljanima 12:21).

„Jer Božja riječ je živa i djelotvorna, oštija je od svakog dvo-sjeklog mača i prodire dotle da razdvaja dušu i duh, kosti i njihovu moždinu, i može prosuditi misli i namjere srca.“ (Jevrejima 4:12)

Hrišćani su, dakle, zagovornici i branitelji vjerskih sloboda. Naše oružje je mač Duha, Riječ Božja (Efescima 6:17). Otpadništvo treba pobiti, ali Hristovi sledbenici ne progone druge niti ih sprečavaju da praktikuju svoju religiju.

Poglavlje 15.

DA LI SAM SEKTAŠ?

U zaključku ove knjižice valja se podsjetiti da su rani hrišćani nazivani sektom (vidi npr. Djela 24:5), ali to nije odgovaralo objektivnoj istini, jer su hrišćani zapravo slijedili Božji Put i Hristovu „usku stazu“ koja vodi u život. Stoga je stajanje u punoj istini presudno za procjenu da li se određeni pojedinci ili vjerska zajednica mogu prepoznati kao „sektaši“ ili „sekta“. To je ono što bi trebalo biti rukovodeće načelo i osnovna kvalifikacija onih koji pretenduju da se bave „sektama“, budući da su najčešće i sami pristalice ili pripadnici „ober“ sekti, bez obzira na njihovu veličinu ili popularnost. Zato, ako vas sektaš nazove „sektašem“, to nema nikakvu težinu. Iz tog razloga se u ovom radu nismo ni bavili „tipičnim“ sektama i manifestacijama koje svi prepoznaju kao sektaške (kao što su bizarni primjeri satanizma, spiritizma, okultizma i sl.).

Dakle, poželjno bi bilo da znamo da li smo sektaši iako možda ne prizivamo duhove, ne slavimo Halloween, ne koljemo ritualno životinje i ne pijemo krv, ne učestvujemo u ritualnom seksu, nismo nemoralni, ne kadimo u mraku, ne mislimo da je Sotona naš bog...

Podsjetimo se takođe da je anđeo najvišeg reda, Lucifer, postao prvi sektaš kroz samouzvišenje, samoobmanu, pogrešne procjene i odluke koje je donio, što ga je pretvorilo u Božjeg neprijatelja i osudilo u konačnici na propast. Lucifer je i napravio prvu sektu u univerzumu od zavrbovanih anđela.

Ako ste pažljivo čitali ovu knjigu, odgovor na pitanje iz naslova ne bi trebao biti težak. Napominjemo da nije korišćen rodno senzitivni vokabular, tako da su isti principi primjenljivi i na sektašice.

Ako se prepoznamo kao sektaš/ica, to jednostavno znači da **nismo obraćeni Bogu u vjeri i poslušnosti** kako bi to trebalo.

Sumiraćemo nekoliko osnovnih indikatora na osnovu kojih prepoznamo da li sebe možemo svrstati u kategoriju sektaša.

- ☞ Da li prepoznajem u svom karakteru neke osobine koje je ispoljio Lucifer nakon ulaska u pobunu?
- ☞ Da li sam egocentrična i lako uvredljiva osoba?
- ☞ Imam li realno mišljenje o sebi, svojim sposobnostima i kompetencijama? Samouvjeren/a sam bez pokrića?
- ☞ Da li sam možda iskompleksirana i sujetna osoba koja ima potrebu da se stalno dokazuje u nečemu?
- ☞ Jesam li sklon/a umišljajima i fanatizmu?
- ☞ Da li olako prihvatim gluposti i besmislene teorije zavjere?
- ☞ Da li svojim ponašanjem i primjerom sablažnjavam bližnje i izazivam sumnju društvene zajednice? Da li napadno promovišem vjeru, dijeleći nasumice Biblije i knjige?
- ☞ Da li je moj pravi motiv zaista zadobijanje ljudi za Boga ili vrbovanje zbog sticanja podrške i vlastite popularnosti?
- ☞ Smatram li sebe spremnim da poučavam druge i da li se namećem kao takav/a iako je evidentan nedostatak kompetencije i nesposobnost jasnog razlikovanja stvari?
- ☞ Imam li u svom životnom iskustvu kontakt sa okultizmom i da li sam bio/la oruđe demona?
- ☞ Da li sam primio/la religijsko znanje od onih koji imaju kontinuitet u naučavanju istine i mogu se s pravom smatrati zdravim autoritetima? Ili u nekoj crkvi, sekti i grupi koja pokazuje „simptome“ iznesene u ovom radu?
- ☞ Da li su pojedinci i/ili vjerska zajednica koji su me uveli u svijet religije na neki način javno kompromitovani? Da li sam i ja kompromitovan/a zbog promovisanja nekih jeresi i zabluda? Pijem li i reklamiram vavilonsko vino?
- ☞ Imam li potrebu da prećutkujem ili poričem prethodno članstvo u crkvi/sekti i veze sa očiglednim sektašima?
- ☞ Volim li poštenje i objektivnost, bez obzira kuda će me odvesti činjenice, ili radije težim da uspostavam sopstvene poglede?
- ☞ Hvatam li sebe u smišljanju kako da izmanipulišem ili

pridobijem druge za sebe putem spletki ili diskreditacije onih koje vidim kao smetnju?

- ☞ Da li sam sklon/a umišljajima i duhovnoj narkomaniji ili više volim razumnu vjeru? Privlače li me senzacije?
- ☞ Da li su duhovna iskustva koja imam autentična ili su možda proizvod vjerskog tripovanja?
- ☞ Odlikuje li me individualizam? Podređujem li vjeru individualnim sklonostima i osjećajima?
- ☞ Zloupotrebljavam li slobodu koju je Bog dao težnjom ka „nezavisnošću“?
- ☞ Smetaju li mi određene dionice ili učenja Svetog Pisma?
- ☞ Da li olako prihvatam neodrživa tumačenja Biblije (npr. proročanstava)? Ili i sam/a stvaram slične projekcije?
- ☞ Smatram li da Biblija sadrži tajne i kodirane poruke?
- ☞ Prilikom proučavanja Biblije, donosim li sam/a paušalne zaključke ili radije konsultujem relevantne tumače?
- ☞ Prepoznajem li i poštujem li zdravo vjersko nasleđe?
- ☞ Odbacujem li olako uspostavljene strukture autoriteta ako ometaju moje planove i želje?
- ☞ Da li mi je istina važnija ili nemam problema da saradujem sa osobama koje ne dijele ista vjerovanja? Sjedim li na dvije ili više stolica?
- ☞ Da li sam spreman/na prihvatiti istinu kad se ona pokaže, bez obzira na prethodni „staž“ u doktrini u koju sam vjerovao/la?
- ☞ Da li sam spreman/na zbog istine napustiti svoju vjersku zajednicu, žrtvujući privilegije, omiljeno društvo, status, povlastice i sentimente koji me vežu za njih?
- ☞ Da li su mi ponos, sujeta, status u vjerskoj zajednici i društveni imidž važniji od priznanja zabluda koje sam gajio/la i javno ih promovisao/la?
- ☞ Da li sam i koliko spreman/na odreći se samovolje, jeresi i gluposti i pridružiti se istinskom Božjem narodu ostatka?